

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ГЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ**

**САПАРБАЕВ
ӘБДІЖАПАР
ЖҰМАНҰЛЫ**

A handwritten signature in black ink, appearing to read "S. S." followed by a long, sweeping flourish.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ҒЫЛЫМДАРЫ
АКАДЕМИЯСЫ
ҚАЙНАР УНИВЕРСИТЕТИ
«ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ» РМК ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

**САПАРБАЕВ
ӘБДІЖАПАР
ЖҰМАНҰЛЫ**

**Алматы
2014**

**УДК 01+33
ББК 91.9:65я1
С 19**

С 19 Сапарбаев Әбдіжапар Жұманұлы: Биобиографиялық көрсеткіш / Құраст.: Б.Қ. Қалағанов, А.Р. Бижанова, К.Ш. Сыздыкова. Ғылыми ред. Қ.Б. Тлебаев, физика-математика ғылымдарының докторы, профессор. Жауапты ред. Р.О. Кәрібжанова, «Ғылым ордасы» РМК бас директоры. Библиогр. ред.: Л.Д. Әбенова. Ф.И. Белгібаева. Аударма: Т.В. Вдовухина (ағылш.), А.Ж. Саканова, Ш.Е. Құнанбаева (қаз.). – Алматы: «Ғылым ордасы» РМК Ғылыми кітапханасы, 2014. – 206 б.: сур. [«Қазақстан ғалымдарының биобиографиясы» атты серия].

ISBN 978-601-7254-91-9

УДК 01+33
ББК 91.9:65я1

ISBN 978-601-7254-91-9

© «Ғылым ордасы» РМК
Ғылыми кітапхана, 2014

РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ ЕСТЕСТВЕННЫХ
НАУК
УНИВЕРСИТЕТ КАЙНАР
НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА РГП «ФЫЛЫМ ОРДАСЫ»

Биобиблиография ученых Казахстана

**САПАРБАЕВ
АБДИЖАПАР
ДЖУМАНОВИЧ**

**Алматы
2014**

**УДК 01+33
ББК 91.9:65я1
С 19**

С 19 Сапарбаев Абдижапар Джуманович: Биобиблиографический указатель / Сост.: Б.К. Калаганов, А.Р. Бижанова, К.Ш. Сыздыкова. Научный ред. К.Б. Тлебаев, доктор физико-математических наук, профессор. Отв. ред.: Р.О. Карабжанова, генеральный директор РГП «Ғылым ордасы». Библиогр. ред.: Л.Д. Абенова, Г.И. Бельгибаева. Перевод: Т.В. Вдовухина (англ.), А.Ж. Саканова, Ш.Е. Кунанбаева (каз.). – Алматы: Научная библиотека РГП «Ғылым ордасы», 2014. – 206 с.: портр. [Серия «Биобиография ученых Казахстана»].

ISBN 978-601-7254-91-9

УДК 01+33
ББК 91.9:65я1

ISBN 978-601-7254-91-9

© РГП «Ғылым ордасы»
Научная библиотека, 2014

REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
THE NATIONAL ACADEMY OF NATURAL SCIENCES
KAINAR UNIVERSITY
«GYLYM ORDASY» RSE SCIENTIFIC LIBRARY

Biobibliography of scientists of Kazakhstan

**SAPARBAYEV
ABDIZHAPAR
DJUMANOVICH**

**Almaty
2014**

**УДК 01+33
ББК 91.9:65я1
С 19**

C 19 Saparbayev Abdizhapar Djumanovich: Biobibliographical index / Compiled by B.K. Kalaganov, A.R. Bizhanova, K.Sh. Syzdikova. Scientific editor K.B. Tlebayev, Doctor of physical-mathematical sciences, Professor. Executive editor R.O. Karibzhanova, «Gylym Ordasy» RSE Scientific Library general director. Bibliogr. editors: L.D. Abenova, G.I. Belgibayeva. Translated by: T.V. Vdovukhina (English), A.Zh. Sakanova, Sh.E. Kunanbayeva (Kazakh). – Almaty: «Gylym Ordasy» RSE Scientific Library, 2014. – 206 p.: portr. [«Biobibliography of scientists of Kazakhstan» series].

ISBN 978-601-7254-91-9

**УДК 01+33
ББК 91.9:65я1**

ISBN 978-601-7254-91-9

© «Gylym ordasy» RSE
Scientific Library, 2014

ОҚЫРМАНДАРҒА

«Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы» сериясының жалғасы болып табылатын бұл көрсеткіш – Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері, Қазақстан Республикасы Үлттық ғылым академиясының құрметті академигі, Қазақстан Республикасы Үлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, экономика ғылымдарының докторы, профессор, экономикалық кибернетика саласы бойынша көрнекті ғалым, педагог – **Сапарбаев Әbdіжапар Жұманұлыға** арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен еңбегін сипаттайтын мәліметтер, оның еңбектері және ол туралы әдебиеттер енгізілген.

Көрсеткіш материалы хронологиялық тәртіппен орналасқан, әр жылдың көлемінде – әліпби ретімен: алдымен қазақша, одан кейін орыс тілдерінде жарияланған еңбектер беріліп отыр.

Еңбектерінің әліпбілік және бірлесіп жазған авторлардың есім көрсеткіштерінде сілтемелер хронологиялық көрсеткіштегі еңбектерінің рет санында берілген.

К ЧИТАТЕЛЯМ

Предлагаемый указатель – продолжение серии «Биобиблиография ученых Казахстана» – посвящен Заслуженному деятелю Казахстана, почетному академику Национальной академии наук Республики Казахстан, академику Национальной академии естественных наук Республики Казахстан, доктору экономических наук, профессору, видному ученому в области экономической кибернетики, педагогу – **Сапарбаеву Абдикапару Джумановичу**.

Биобиблиография включает материалы, характеризующие жизнь и деятельность ученого, его публикации и литературу о нем.

Материал в указателе расположен в хронологическом порядке. В пределах каждого года – по алфавиту: вначале идут работы опубликованные на казахском, а затем на русском языках.

В алфавитном указателе трудов и именном указателе соавторов ссылки даются на порядковые номера работ, помещенных в хронологическом указателе трудов.

TO THE READERS

The given index is a continuation of «Biobibliography of scientists of Kazakhstan» series devoted to the Kazakhstan scientist **Saparbayev Abdizhapar Djumanovich**, Honored Worker of Kazakhstan, Honorary Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, academician of the Kazakhstan National Academy of Natural Sciences, Doctor of Economics, professor, well known scientist in economic cybernetics, teacher.

The biobibliography contains materials characterizing life and professional activities of the scientist, his publications and articles devoted to him.

The material is given in chronological order and alphabetical order within every year, first in Kazakh then in Russian and English.

Alphabetic index of publications and index of names of co-authors refers to ordinal numbers of publications listed in chronological.

**ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК СІЦІРГЕН
ҚАЙРАТКЕРІ, ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ҒЫЛЫМДАРЫ
АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ, ЭКОНОМИКА
ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР
Ә.Ж. САПАРБАЕВТЫҢ ҒЫЛЫМИ ЖӘНЕ ЕҢБЕК
ЖОЛЫ ҚЫЗМЕТИНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ**

Әбдіжапар Жұманұлы Сапарбаев 1954 жылы желтоқсанның 5 жүлдызында Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыагаш ауданына қарасты Жылға ауылында дүниеге келген.

Еңбек жолы мен ғылыми қызметі

1972. Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыагаш ауданындағы С.Сейфулин атындағы орта мектепті үздік бағамен бітірді.

1972-1978. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеттің студенті (әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті).

1978-1983. Қазақ химия-технологиялық институтының оқытушысы.

1983-1986. Украина Ұлттық ғылым академиясы В.М. Глушков атындағы Кибернетика институтының аспиранты (Киев қаласы).

1987-1989. Украина ҰFA В.М. Глушков атындағы Кибернетика институты жаңындағы К 016.45.05 Арнайы кеңес отырысында «Ауылшаруашылығына айналған қолданудың онтайландыру әдістері» тақырыбында экономика ғылымдарының кандидаты дәрежесін алу үшін диссертация қорғады.

1989-1999. Алматы технологиялық университеттің проректоры, кафедра менгерушісі, доценті.

1992. КСРО Министрлер Кеңесі жаңындағы Жоғары аттестациялық комиссия шешімімен доцент атағы берілді.

1992-1994. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқауымен доктор–зерттеуші ретінде ғылыми–педагогикалық жұмыстарды атқару үшін Турцияға (Анкара қ. Гази атындағы университеті және Бурса қ. Үлудағ университетіне) жіберілді.

1995. Украина ҰҒА В.М. Глушков атындағы Кибернетика институты жаңындағы Д 01.39.06 Арнайы кеңес отырысында «Астық өнімдері кешеніндегі көлік жүйесінің экономикалық–математикалық модельдері» тақырыбында докторлық диссертациясын қорғады.

1996. Украинаның Жоғары аттестациялық комиссиясының шешімімен Украина экономика ғылымдарының докторы дипломы берілді.

1997. ҚР Білім және ғылым министрлігі Жоғары аттестациялық комиссиясымен Қазақстан Республикасы экономика ғылымдарының докторы дипломы берілді.

– ҚР Білім және ғылым министрлігі Жоғары аттестациялық комиссия шешімімен профессор атағы берілді.

– Қазақстан Журналистер одағының мүшесі.

– әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Д 14.А.02.21 Докторлық диссертациялар кеңесінің мүшесі.

– Қазақ ғылым комитеті және астық технологиясы секциясының төрағасы болып, астық мәселесі бойынша Халықаралық қоғаммен тығыз байланыста жұмыс істеді.

1997-1999. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен «Ақпараттық жүйелер» мамандығы бойынша Қазақ мемлекеттік басқару академиясында Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

1997-2011. әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры (қосынша жұмыста).

1998. Халықаралық ақпараттандыру академиясының және

Еуразия Халықаралық экономикалық академиясының толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

– Қазақ мемлекеттік басқару академиясында К 14.02.02 Диссертациялық кеңесінің мүшесі.

1997-2009. Қазақ мемлекеттік басқару академиясының профессоры (қосымша жұмыста).

1999. Украина Экономика ғылымдары академиясының академигі.

1999-2002. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен «Ақпараттық жүйелер» мамандығы бойынша әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіндегі Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

1999-2004. Алматы экономикалық университетінің ректоры, бірінші проректоры.

1999-2004. Алматы экономикалық университетті ғылыми кеңесінің төрағасы.

1999-2004. Алматы экономикалық университетінде экономика мамандықтары бойынша аспирантура мен магистратура ашылды.

– Алматы экономикалық университеттің және Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетті негізінде 08.00.02 және 08.00.13 мамандықтары бойынша кандидаттық диссертацияларды корғау жөнінде Біріккен диссертациялық кеңес құрылды.

2000. Қазақстан Журналистер одағының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы білім беру Ассоциация мекемесінің мүшесі.

– Экономика ғылымдарының кандидаты дәрежесін алу үшін Алматы экономикалық университеттімен Қазақ мемлекеттік басқару академиясында ОК 14.02.02 Біріккен диссертациялық кеңес төрағасының орынбасары.

2001-2003. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша Қорқыт ата атындағы

Қызылорда мемлекеттік университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2001. Қазақстан Республикасы Жаратылыстану ғылымдары академиясының толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

2001-2014. Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті жаңындағы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» мамандықтар тобы бойынша Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің мүшесі.

2001-2004. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бүйрекшімен экономика мамандықтары бойынша Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2002 – қазіргі уақытқа дейін. «Қазақстан банктарі» республикалық ай сайынғы қаржылық журналының редакция алқасының мүшесі.

2002-2007. Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономика университетіндегі Д 14.45.10 Докторлық диссертациялық кеңес төрағасының орынбасары.

– ҚР БФМ Экономика институты жаңындағы экономика ғылымдары бойынша Ғылыми-үйлестіру орталығының мүшесі.

– ҚР Білім және ғылым министрлігінің Жоғары аттестациялық комитеті Эксперттік кеңесінің мүшесі.

2001-2004. Казақ-Британ техникалық университетінің профессоры (қосымша жұмыста).

2003. Америкалық өмірдерек институт кеңесшілері Ғылыми-зерттеу кеңесінің мүшесі (Солтүстік Каролина, АҚШ).

– Қазақстан бойынша Халықаралық өмірдерек орталығы Бас директорының орынбасары (Кембридж, Англия).

– Америка өмірдерек институты «Современные Кто есть Кто» баспасының кеңесші-редакторы болып тағайындалды.

2004. Нью-Йорк ғылым академиясының толық мүшесі болып сайланды (АҚШ).

2004-2005. Қазақ мемлекеттік ғылыми техникалық ақпарат ғылыми-зерттеу институтының ғылыми жұмыстары жөніндегі директорының орынбасары.

2004-2005. Қазақ мемлекеттік ғылыми техникалық ақпарат ғылыми-зерттеу институты Ғылыми-техникалық кеңесінің мүшесі.

2005 – қазіргі уақытқа дейін. Алматы филиалы «Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының төрағасы.

Нәзір Төрекұловтың бүкіл рухани мұралары – басылымдары, хаттары, мақалалары, баяндамалардың мәтіндері, жазбалары төрт томда жиналышп, «Алаш мұрасы» (Наследие Алаша) сериясында шығарылған еді. Профессор Ә.Ж. Сапарбаев осы көп томды туындының шығарылуына белсене қатысты және-де редакция комиссиясының мүшесі болды (Алматы: «Ел шежіре», 2007. 1 том. 256 б.; 2 том. 240 б.; 3 том. 288 б.; 4 том. 256 б.).

2005. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша Қазақ-Британ техникалық университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2005-2008. «Нұр Отан» халықтық-демократиялық партиясы алғашқы партиялық мекемесінің төрағасы. Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Алматы қаласының Алмалы ауданы (куәлік №575) бойынша кандидаттығына сенімді өкіл және Алматы қаласының Алмалы ауданы бойынша «Нұр Отан» ХДП сенімді өкілі (2007).

2005-2008. Алматы гуманитарлық-техникалық университетінің ректоры.

2005-2008. Алматы гуманитарлық-техникалық университеті Ғылыми кеңесінің төрағасы.

2005-2008. «АГТУ Хабаршысы–Вестник АГТУ» ғылыми журналының және «Университет тынысы» газетінің бас редакторы.

2006-2010. «Экономика негіздері» республикалық ай сайынғы журналының редакция алқасының мүшесі.

2007-2008. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша Қазақстан халықтар достастығы университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2007-2010. әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Д 14.А.02.21 Докторлық диссертациялар кеңесінің мүшесі.

2007-2010. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша Қазақ коммерциялық қаржылық академиясында Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2008 – қазіргі уақытқа дейін. Қайнар университеті ғылыми-әдістемелік жұмыс бойынша проректоры және Экономикалық зерттеулер институтының директоры.

2008-2009. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен «Менеджмент» мамандықтары бойынша Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2008 – қазіргі уақытқа дейін. Қайнар университетінің хабаршысы мен «Қазақ өркениеті» журналдарының редакция алқасының мүшесі.

2008 – қазіргі уақытқа дейін. Қайнар университеті Ғылыми кеңесінің мүшесі.

2008. Қазақстан Республикасы Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

2009. Қазақстандық ғалымдар тобы құрамында Ұлыбритания, Франция, Португалия және Бельгияда ғылыми іссапарда болды. Ондағы ғылыми семинарларға, алыс шет ел ғалымдарымен кездесулерге, пікірсайыстарға белсене қатысты.

2009. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде (PhD) философия докторының «Экономика және басқару теориясы» мамандығы бойынша академиялық дәреже алу үшін диссер-

тациялар көрғау жөніндегі Мемлекеттік аттестациялық комиссия отырысына төрағалық етті.

2009-2011. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша I. Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университетінде Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2009. Ғылыми баяндамалармен сөз сөйледі және Стамбул қаласындағы (Түрік Республикасы) түрік тілді мемлекеттердің «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisim ve Kultur Forumu» Халықаралық ғылыми форум секциясының отырысында модератор болды.

2010-2013. ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен экономика мамандықтары бойынша Қазақстандық «Парасат» көпбағытты институтында Мемлекеттік емтихан комиссиясының төрағасы.

2011-2013. «Республиканың әлеуметтік-экономикалық жүйесінің дамуына жергілікті еңбекақының әсер етуі» тақырыбында Еуро-Азиялық зерттеулер орталығы, Редингтон университеті мен Британдық кеңес бағдарламасы ғылыми-зерттеу жобасының жетекшісі болды, жоғарыда аталған ғылыми жобаны талқылау жөнінде Лондон қаласы Лордтар палатасындағы (Ұлыбритания) жиналышқа еki рет қатысты. Рединг (Ұлыбритания), Эдинбург (Шотландия) және Белфаста (Солтустік Ирландия) қалаларында болып семинарлар мен пікірсайыстарға қатысты.

2011 – қазіргі уақытқа дейін. Қайнар университетінің Оқу-әдістемелік кеңесінің төрағасы.

2013. Ресей жаратылыстану академиясының корреспондент мүшесі болып сайланды.

2014. Ресей жаратылыстану академиясының толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

2014. Қыргыз Республикасының «Экономикалық хабаршы» тоқсан сайынғы ғылыми-ақпараттық журналының редакция кеңесінің мүшесі.

Марапаттары мен құрметті атақтары

1980. Қазақ химия-технология институтының Құрмет грамотасымен марапатталды.

1981. Социалистік сыйыстың жеңімпазы ретінде Қазақ ХТИ Құрмет грамотасымен марапатталды.

1988. Украина ҰҒА В.М. Глушков атындағы Кибернетика институтының Программалық жабдықтамалау арнаулы конструкторлық-технологиялық бюросының Құрмет грамотасымен марапатталды және екі рет ризашылық білдірді.

1993. Алматы технологиялық университетінің алғысы жарияланды және сыйлығы берілді.

1995. Алматы технологиялық университетінің алғысы жарияланды және Құрмет грамотасы берілді.

2000. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сінірген орасан еңбегі үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «**Қазақстан Республикасы білім беру ісінің үздігі**» төсбелгісімен марапатталды (№0130 күзілк, 6 шілде 2000 жыл).

2001. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сінірген орасан еңбегі үшін Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бұйрығымен «**Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 10 жыл**» мерекелік медалімен марапатталды (**10 лет Независимости Республики Казахстан, №03941** күзілк, 3 желтоқсан 2001 жыл).

2002. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сінірген орасан еңбегі үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «**Қазақстан Республикасы білім беру ісінің құрметті қызыметкері**» төсбелгісімен марапатталды (№00255 күзілк, 28 қантар 2002 жыл).

– Экономика ғылымының теориясы мен практикасын байытуға қосқан елеулі үлесі үшін Еуразия Халықаралық экономикалық академиясының сыйлығы мен Еуразия Халықаралық экономикалық академиясының дипломы берілді.

– Мәскеу сауда және құқық институтының мерекелік төсбелгісімен марапатталды (№051 күнілік, 7 ақпан 2002 жыл).

2003. Ғылыми зерттеу ісіндегі жетістіктері үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «**Қазақстан Республикасы ғылымын дамытуға сінірген еңбегі үшін**» төсбелгісімен марапатталды (№00169 күнілік, 19 желтоқсан 2002 жыл).

– Америка өмірдерек институтының (Солтүстік Каролина, АҚШ) «**Жыл адамы – 2003**» (АҚШ) атағына лайық деп танылды.

– Америка өмірдерек институтының (Солтүстік Каролина, АҚШ) «**Құрмет** алтын белгісімен марапатталды.

– Жоғарыда айтылған институттың ғылыми зерттеулер жетістіктерінәтижесінде «**Әмбебап жетістіктер**» (Универсальные достижения) (АҚШ) жүлдесі берілді.

– Орасан еңбегі үшін Алматы экономикалық университетінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

– Ғылыми зерттеулер саласындағы еңбегі үшін академик, экономика ғылымдарының докторы, профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың есімі Халықаралық өмірдерек орталығының (Кембридж, Англия) «**XXI ғасырдың 2000 көрнекті зияткерлері**» басылым тізімінә және «**Who's Who?**» (Кто есть Кто?) жинағына енгізілді.

2004. Қазақстан экономистері қауымдастырының бірінші дәрежелі дипломымен марапатталды және сыйлығы берілді.

– Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сінірген орасан еңбегі үшін ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бүйіркышымен «**Ерен еңбегі үшін** медалімен марапатталды (**За трудовые отличие, №1972 күнілік, 7 желтоқсан 2004 жыл**).

– Қоғамдық өмірге белсене араласқаны үшін Алматы экономикалық университетінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

– Ғылыми зерттеулердегі жетістіктері үшін Халықаралық ақпараттандыру академиясының Құрмет грамотасымен марапатталды.

– Үздік ғылыми жұмысы үшін «**Қазақстан банктері**» респуб-

ликалық ай сайынғы ғылыми журналының алтын белгісімен марапатталды.

– ҚР Білім және ғылым министрі А. Құлекеевтің Алғыс хатымен марапатталды.

– Оқулықтар мен оқу құралдарын дайындағаны үшін ҚР Білім және ғылым министрлігі жоғары оқу орындары қауымдастырығы тағайындаған «Үздік автор» номинациясы бойынша **Ахмет Байтұрсынов атындағы медаль берілді**.

– Үздік ғылыми жұмысы үшін ҚР Жаратылыштану ғылымдары академиясының **Абылай хан медалімен** марапатталды.

– Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыағаш ауданында қоғамдық өмірге белсene араласқаны үшін Сарыағаш аудан әкімшілігінің және Жылға ауыл әкімшілігінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

2005. Аграрлы ғылым саласындағы үздік ғылыми жұмысы үшін ҚР Ауылшаруашылық министрлігінің академик **А.И. Бараев атындағы (І дәрежелі алтын медаль) Мемлекеттік сыйлығы** берілді.

– Экономика ғылымдары бойынша үздік ғылыми жұмысы үшін Қазақстан экономистері қауымдастырының сыйлығы мен Құрмет грамотасы берілді.

2006. Өсіп келе жатқан жас үрпаққа білім беру және тәрбиелеу ісіндегі жетістіктері үшін ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің шешімімен **«Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері»** (Деятель культуры Республики Казахстан, №1454 куәлік, 7 сәуір 2006 жыл) Құрметті атағы берілді.

– Ұйымдастырушылық, қайырымдылық және демеушілік жұмыстары үшін Түркістан әкімшілігі және «Нәзір Төреқұлов» Халықаралық қайырымдылық қоры атынан алғыс жарияланып, «Нәзір Төреқұлов» Халықаралық қайырымдылық корының Құрмет грамотасы берілді.

2007. Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыағаш ауданындағы

ерекше қызметі мен қоғамдық өмірге белсene араласқаны үшін аудандық мәслихат сессиясының шешімімен Оңтүстік Қазақстан облысының «**Сарығаш ауданының құрметті азаматы**» Құрметті атағы берілді.

2008. Өсіп келе жатқан жас үрпаққа білім беру және тәрбиелеу ісіндегі жетістіктері үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «**Ы. Алтынсарин**» атындағы медалімен марапатталды (№01643 күелік, 24 шілде 2008 жыл).

– ҚР Білім және ғылым министрлігі «**Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы**» Мемлекеттік грантының иегері.

– Үздік ғылыми жұмысы үшін ҚР Жаратылыстану ғылымдары академиясының **әл-Фараби медалімен** марапатталды.

2011. Жаратылыстану ғылымдары саласы бойынша үздік ғылыми зерттеулері мен жұмыстары үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының Құрмет грамотасымен марапатталды.

– Қоғамдық өмірге белсene араласқаны үшін Қайнар университетінің дипломы мен сыйлығы берілді.

2013. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сіңірген орасан еңбекі үшін ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бүйрығымен «**Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері**» Құрметті атағына ие болды (Заслуженный деятель Казахстана, №4705 күелік, 9 желтоқсан 2013 жыл).

– «Еуропалық ғылыми-өнеркәсіптік бірлестік» марапаттары жөніндегі Комиссия шешімімен көрнекті ғылыми жұмыстары үшін «**LABORE ET SCIENTIA (ЕҢБЕКПЕН ЖӘНЕ БІЛІММЕН)**» орденімен марапатталды (№420/433 күелік, 10 желтоқсан 2013 жыл).

2014. Ресей Жаратылыстану академиясы тәралқасының шешімімен «**Білім және ғылымның еңбек сіңірген қайраткері**» Құрметті атағы берілді (№442 хаттама, 28 қаңтар 2014 жыл).

– «Еуропалық ғылыми-өнеркәсіптік бірлестік» марапаттары

жөніндегі Комиссия шешімімен көрнекті ғылыми жұмыстары үшін «**PRIMUS INTER PARES (ТЕҢДЕЙЛЕРДІҢ ШІНДЕГІ БІРІНШІ)**» орденімен марапатталды (№8 хаттама, 19 мамыр 2014 жыл).

– Ресей Жаратылыстану академиясы тәралқасының шешімімен ғылым мен техниканың басым бағыттарын жетілдіруге, ғылыми мектептер құруға, ғылыми кадрларды даярлау және тәрбиелеу ісіне қосқан үлесі үшін «**Ғылыми мектеп құрушы**» Құрметті атағы берілді.

– Отандық ғылымдардың дамуына қосқан үлесі үшін Ресей Жаратылыстану академиясы тәралқасының шешімімен **В.И. Вернадский атындағы Алтын медальмен** марапатталды.

– Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің ректоры, ҚР ҰҒА академигі, ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері А.М. Фазалиевтің Алғыс хаты берілді.

– Білім саласындағы және жоғары білім мазмұнын жаңартудағы қолданбалы жетістіктері үшін Ресей Жаратылыстану академиясы тәралқасының шешімімен «**Жоғары білім саласындағы жаңашылдық жұмысы үшін**» Алтын медальмен марапатталды.

– Қыргыз Республикасының С. Нааматов атындағы Нарын Мемлекеттік университетінің ректоры, экономика ғылымдарының докторы, профессор Д.К. Өмуралиеваның алғысы жарияланып, Құрмет дипломымен марапатталды.

**ОСНОВНЫЕ ДАТЫ НАУЧНОЙ И ТРУДОВОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЗАСЛУЖЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ
КАЗАХСТАНА, АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН, ДОКТОРА ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК,
ПРОФЕССОРА А.Д. САПАРБАЕВА**

Абдижапар Джуманович Сапарбаев родился 5 декабря 1954 года в селе Жилга Сарыагашского района Южно-Казахстанской области.

Трудовая и научная деятельность

1972. С отличием окончил среднюю школу им. С. Сейфуллина Сарыагашского района Южно-Казахстанской области.

1972-1978. Студент Казахского государственного университета им. С.М. Кирова (ныне Казахский Национальный Университет им. аль-Фараби).

1978-1983. Преподаватель Казахского химико-технологического института.

1983-1986. Аспирант Института кибернетики им. В.М. Глушкова Национальной академии наук Украины (г. Киев).

1987-1989. Инженер Специального конструкторско-технологического бюро программного обеспечения Института кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины.

1988. Защита диссертации на заседании Специализированного совета К016.45.05 при Институте кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины на соискание ученой степени кандидата экономических наук на тему «Методы оптимизации регионального планирования авиационных работ в сельском хозяйстве».

1989-1999. Проректор, заведующий кафедрой, доцент Алматинского технологического университета.

1992. Высшей аттестационной комиссией при Совете Министров СССР присуждено ученое звание доцента.

1992-1994. Министерством образования и науки Республики Казахстан в качестве доктора-исследователя командирован в Турцию (Университет им. Гази, г. Анкара и Университет Улудаг, г. Бурса) для выполнения научно-педагогических работ.

1995. Защита диссертации на заседании Диссертационного совета Д 01.39.06 при Институте кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины на соискание ученой степени доктора экономических наук на тему «Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе».

1996. Высшей аттестационной комиссией Украины выдан диплом доктора экономических наук Украины.

1997. Высшей аттестационной комиссией Министерства образования и науки РК выдан диплом доктора экономических наук Республики Казахстан.

– Высшей аттестационной комиссией Министерства образования и науки РК присвоено звание профессора.

– Член Союза журналистов Казахстана.

– Член докторского Диссертационного совета Д 14А.01.21 в Казахском национальном университете им. аль-Фараби.

– Председатель секции Казахского комитета науки и технологии зерна в тесном контакте с Международным обществом по проблемам зерна.

1997-1999. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахской государственной академии управления по специальности «Информационные системы» по приказу Министерства образования и науки РК.

1997-2000. Профессор Казахской государственной академии управления (по совместительству).

1997-2011. Профессор Казахского национального университета им. аль-Фараби (по совместительству).

1998. Действительный член (академик) Международной

академии информатизации и Международной экономической академии Евразии.

– Член Диссертационного совета К 14.02.02 в Казахской государственной академии управления.

1999. Академик Экономической академии наук Украины.

1999-2002. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахском национальном университете им. аль-Фараби по специальности «Информационные системы» по приказу Министерства образования и науки РК.

1999-2004. Ректор, первый проректор Алматинского экономического университета.

– Председатель Ученого совета Алматинского экономического университета.

1999-2004. В Алматинском экономическом университете была открыта аспирантура и магистратура по экономическим специальностям.

– На базе Алматинского экономического университета и Казахского экономического университета им. Т. Рыскулова создан Объединенный диссертационный совет по защите кандидатской диссертации по специальностям 08.00.12 и 08.00.13.

2000. Член Союза журналистов Казахстана.

– Член Ассоциации учреждений образования Республики Казахстан.

– Заместитель председателя Объединенного диссертационного совета ОК 14.02.02 на соискание ученой степени кандидата экономических наук с Алматинским экономическим университетом в Казахской государственной академии управления.

2001. Действительный член (академик) Академии естественных наук Республики Казахстан.

2001-2003. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Кызылординском государственном университете

им. Коркыт Ата по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2001-2004. Член Республиканского учебно-методического совета по группам специальностей «Социальные науки, экономика и бизнес» (РУМС) Министерства образования и науки РК при Казахском экономическом университете имени Т. Рыскулова.

– Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахском национальном техническом университете им. К.И. Сатпаева по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

– Профессор Казахстанско-Британского технического университета (по совместительству).

2002. – по настоящее время. Член редакционной коллегии Республиканского ежемесячного финансового журнала «Банки Казахстана».

2002-2007. Заместитель председателя докторского Диссертационного совета Д 14.45.10 в Казахском экономическом университете имени Т. Рыскулова.

– Член Научно-координационного центра по экономическим наукам при Институте экономики МОН РК.

– Член Экспертного совета Высшей аттестационной комиссии Министерства образования и науки РК.

2003. Член Научно-исследовательского совета консультантов Американского биографического института (Северная Каролина, США).

– Заместитель генерального директора Международного биографического центра по Казахстану (Кембридж, Англия).

– Консультант-редактор издания «Современные Кто есть Кто» Американского биографического института.

2004. Действительный член Нью-Йоркской академии наук (США).

2004-2005. Заместитель директора по научной работе

Казахского государственного научно-исследовательского института научно-технической информации.

– Член Научно-технического совета Казахского государственного научно-исследовательского института научно-технической информации.

2005. – по настоящее время. Председатель Алматинского филиала Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов».

2005. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахстанско-Британском техническом университете по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2005-2008. Председатель первичной партийной организации Народно-демократической партии «Нұр Отан». Доверенное лицо кандидата в Президенты Республики Казахстан Назарбаева Нурсултана Абишевича по Алмалинскому району г. Алматы (удостоверение № 575) и доверенное лицо НДП «Нұр Отан» по Алмалинскому району г. Алматы (2007).

– Ректор Алматинского гуманитарно-технического университета.

– Председатель Ученого совета Алматинского гуманитарно-технического университета.

– Главный редактор научного журнала «Вестник АГТУ» и газеты «Университетская жизнь».

2006-2010. Член редакционной коллегии Республиканского ежемесячного журнала «Основы экономики».

2007-2008. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахстанском университете дружбы народов по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2007-2010. Член докторского Диссертационного совета Д 14A.01.21 в Казахском национальном университете имени аль-Фараби.

2007-2010. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахской коммерческо-финансовой академии по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2008. Действительный член (академик) Национальной академии естественных наук Республики Казахстан.

2008 – по настоящее время. Проректор по научно-методической работе и директор Института экономических исследований Университета «Кайнар».

– Член редакционной коллегии журналов «Вестник университета «Кайнар» и «Казахская цивилизация».

– Член Ученого совета Университета «Кайнар».

2008-2009. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахском национальном медицинском университете им. Асфендиярова по специальности «Менеджмент» по приказу Министерства образования и науки РК.

2009. Научная командировка в составе группы казахстанских ученых в Великобритании, Франции, Португалии и Бельгии. Активное участие в научных семинарах, дискуссиях и встречах с учеными дальнего зарубежья.

– Председатель заседания Государственной аттестационной комиссии по защите диссертации на соискание академической степени по специальности «Экономика и теория управления» доктора философии(PhD)по экономике по приказу Министерства образования и науки РК в Казахском национальном университете им. аль-Фараби.

– Научный докладчик по экономике и модератор на заседании секции Международного научного форума «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisim ve Kultur Forumu» тюркоязычных стран в г. Стамбуле (Турецкая Республика).

2009-2011. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Жетысуском государственном университете им. И. Жансугурова по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2010-2013. Председатель Государственной экзаменационной комиссии в Казахстанском многопрофильном институте «Парасат» по экономическим специальностям по приказу Министерства образования и науки РК.

2011-2013. Руководитель Научно-исследовательского проекта Программы Британского Совета с Редингским университетом центром Евро-Азиатских исследований на тему «Влияние фактора политики местного содержания на развитие социально-экономической системы республики», дважды участвовал в совещании в Палате Лордов в г. Лондоне (Великобритания) по обсуждению вышеназванного научного проекта. Участник семинаров и дискуссий в городах Рединге (Великобритания), Эдинбурге (Шотландия) и Белфасте (Северная Ирландия).

2011 – по настоящее время. Председатель Учебно-методического совета университета «Кайнар».

2013. Член-корреспондент Российской Академии Естествознания.

2014. Действительный член (академик) Российской Академии Естествознания.

– Член редакционного совета ежеквартального научно-информационного журнала «Экономический вестник» Кыргызской Республики.

Награды и почетные звания

1980. Почетная грамота Казахского химико-технологического института.

1981. Почетная грамота КазХТИ как победителю социалистического соревнования.

1988. Благодарность и Почетная грамота Специального конструкторско-технологического бюро программного обеспечения Института кибернетики им. В.М. Глушкова АН Украины (г. Киев).

1993. Благодарность и Премия Алматинского технологического университета.

1995. Благодарность и Почетная грамота Алматинского технологического университета.

2000. За особые заслуги в области образования награжден нагрудным знаком Министерства образования и науки РК «Отличник образования Республики Казахстан» (удостоверение № 0130 от 06 июля 2000 года).

2001. Юбилейная медаль «10 лет Независимости Республики Казахстан» (удостоверение № 03941 от 3 декабря 2001 г.) Указом Президента РК Н.А. Назарбаева за особые заслуги в области образования и науки Республики Казахстан.

2002. Нагрудный знак «Почетный работник образования Республики Казахстан» (удостоверение № 00255 от 28 января 2002 года) Министерства образования и науки РК за особые заслуги в области образования.

– Премия Международной экономической академии Евразии и Диплом Международной экономической академии Евразии за большой вклад в обогащение теории и практики экономической науки.

– Нагрудный юбилейный знак Московского института коммерции и права (удостоверение № 051 от 07 февраля 2002 года).

2003. Нагрудный знак «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан» (удостоверение № 00169 от 19 декабря 2002 года) Министерства образования и науки РК за достигнутые результаты в научных исследованиях.

– Американским биографическим институтом (Северная Каролина, США) номинирован на звание «Человек года – 2003».

– Золотая медаль Почета Американского биографического института (Северная Каролина, США).

– За достигнутые результаты в научных исследованиях вышеназванным институтом присуждена награда «Универсальные достижения» (США).

– Почетная грамота Алматинского экономического университета за особые заслуги.

– Биография академика, доктора экономических наук, профессора А.Д. Сапарбаева внесена Международным биографическим центром (Кембридж, Англия) в список издания «2000 Выдающихся интеллектуалов ХХI века» и в сборник «Who'sWho?» (Кто есть Кто?) за выдающиеся заслуги в области научных исследований

2004. Премия и Почетный диплом первой степени Ассоциации экономистов Казахстана.

– Медаль «За трудовые отличие» (удостоверение № 1972 от 7 декабря 2004 года) Указом Президента РК Н.А. Назарбаева за особые заслуги в области образования и науки Республики Казахстан.

– Почетная грамота Алматинского экономического университета за активное участие в общественной жизни.

– Почетная грамота Международной академии информатизации за достигнутые результаты в научных исследованиях.

– Золотая медаль Республиканского ежемесячного научного журнала «Банки Казахстана» за лучшую научную работу.

– Благодарственное Письмо Министра образования и науки РК Ж.А. Кулекеева.

– Медаль имени Ахмета Байтурсынова за подготовку учебников и учебных пособий в номинации «Лучший автор», учрежденная Ассоциацией вузов Казахстана Министерства образования и науки РК.

– Медаль имени Абылай хана Академии естественных наук Республики Казахстан за лучшую научную работу.

– Почетные грамоты Сарыагашского районного акимата и сельского акимата с. Жилга за активное участие в общественной жизни Сарыагашского района Южно-Казахстанской области.

2005. Государственная премия имени академика А.И. Бараева (Золотая медаль 1степени) Министерства сельского хозяйства РК за лучшую научную работу в области аграрной науки.

– Премия и Почетная грамота Ассоциации экономистов Казахстана за лучшую научную работу по экономическим наукам.

2006. Почетное звание «Деятель культуры Республики Казахстан» (удостоверение № 1454 от 07 апреля 2006 года) решением коллегии Министерства культуры и информации РК за значительные успехи в деле обучения и воспитания подрастающего поколения.

– Благодарность и Почетная грамота Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» по линии администрации акимата г. Туркестана и Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» за огромную организационную, благотворительную и спонсорскую работу.

2007. Звание «Почетный гражданин Сарыагашского района» ЮКО решением сессии районного маслихата (№ 32–29–362 от 16 марта 2007 г.) за активное участие в общественной жизни Сарыагашского района Южно-Казахстанской области и за особую деятельность.

2008. Медаль имени И. Алтынсарина (удостоверение № 01643 от 24 июля 2008 года) Министерства образования и науки РК за значительные успехи в деле обучения и воспитания подрастающего поколения.

– Обладатель Государственного Гранта Министерства образования и науки РК «Лучший преподаватель вуза».

– Медаль имени аль-Фараби Академии естественных наук Республики Казахстан за лучшую научную работу.

2011. Почетная грамота Национальной академии естественных наук Республики Казахстан за лучшие научные исследования и работы в области естественных наук.

– Премия и Диплом Университета «Кайнар» за активное участие в общественной жизни.

2013. За особые заслуги в области образования и науки Республики Казахстан Указом Президента РК Н.А. Назарбаева

присвоено Почетное звание «Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері» (Заслуженный деятель Казахстана), удостоверение № 4705 от 9 декабря 2013 года.

– Орден «**ЛАБОРЕ ET SCIENTIA (ЕҢБЕКПЕН ЖӘНЕ БІЛІММЕН)**» (удостоверение №420/433 от 10 декабря 2013 года) решением Комиссии по наградам Европейского научно-промышленного консорциума за выдающиеся научные работы.

2014. Почетное звание «Заслуженный деятель науки и образования» (протокол № 442 от 28 января 2014 г.) решением Президиума Российской Академии Естествознания.

– Орден «**PRIMUS INTER PARES (ТЕҢДЕЙЛЕРДІҢ ШИНДЕГІ БІРІНШІ)**» (протокол № 8 от 19 мая 2014 года) решением Комиссии по наградам Европейского научно-промышленного консорциума за выдающиеся научные работы.

– Почетное звание «Основатель научной школы» решением Президиума Российской Академии Естествознания за особые заслуги в разработке приоритетных направлений науки и техники, создании научных школ, воспитании и подготовке научных кадров.

– Золотая медаль имени В.И. Вернадского решением Президиума Российской Академии Естествознания за выдающийся вклад в развитие Отечественной науки.

– Благодарственное письмо ректора Карагандинского государственного технического университета, академика НАН РК, лауреата государственной премии РК А.М. Газалиева.

– Золотая медаль «За новаторскую работу в области высшего образования» решением Президиума Российской Академии Естествознания за выдающиеся достижения в области образования и прикладные достижения в модернизации содержания высшего образования.

– Благодарность и Почетный диплом ректора Нарынского государственного университета имени С. Нааматова Кыргызской Республики, доктора экономических наук, профессора Д.К. Омуралиевой.

**THE BASIC DATES OF SCIENTIFIC AND
PROFESSIONAL ACTIVITY OF THE HONORED
WORKER OF KAZAKHSTAN, ACADEMICIAN OF THE
KAZAKHSTAN NATIONAL ACADEMY OF NATURAL
SCIENCE, DOCTOR OF ECONOMICS, PROFESSOR
A.D. SAPARBAYEV**

Abdizhapar Djumanovich Saparbayev was born on December, 5, 1954 in Jilga village of Saryagash region, the Southern-Kazakhstan oblast.

1972. Left with distinction the S. Seifullin secondary school of Saryagash region, the Southern-Kazakhstan oblast.

1972-1978. Student of the S.M. Kirov Kazakh State University (now the al-Farabi Kazakh National University).

1978-1983. Teacher at the Kazakh Chemical-Engineering Institute.

1983-1986. Post graduate student of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics of the Ukraine Academy of Sciences (Kiev).

1987-1989. Engineer of the Special design-technological bureau of the software of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS.

1988. Defense of candidate dissertation in economic sciences named «Methods of optimization of regional planning of aviation works in agriculture» at the session of the Specialized Council 016.45.05 at the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS.

1989-1999. Pro-rector, head of the chair, assistant professor of the Alma-Ata technological university.

1992. Academic status of the Associate Professor presented by the Higher Attestation Commission at USSR Council of Ministers.

1992-1994. Business trip as a doctor-researcher sent by the Ministry of Education and Sciences of the Republic of Kazakhstan

to Turkey (Gazy University in Ankara city and Uludag University, Bursa city) for realizing the scientific and pedagogical works.

1995. Defense of doctoral dissertation in economic sciences on a theme «Economic-mathematical models of transport systems in grain productive complex» at the session of the Specialized Council Д 01.39.06 at the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine NAS.

1996. Diploma of the Doctor of Economics given by the Higher Attestation Commission of Ukraine.

1997. Diploma of the doctor of Economics given by the Higher Attestation Commission of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

– Academic status of the Associate Professor given by the Higher Attestation Commission of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

– Member of the Union of Journalists of Kazakhstan.

– Member of the Doctoral dissertational council D 14A.01.21 of the al-Farabi Kazakh National University.

– Chairman of a section of the Kazakh Committee of science and technology of grain in close contact to the International society on problems of grain.

1997-1999. Chairman of the State Examination Board under the order of the Ministry of Education and Science of RK in the Kazakh State Academy of Management in specialties «Information systems».

1997-2000. Professor of the Kazakh State Academy of Management (in combination).

1997-2011. Professor of the al-Farabi Kazakh National University (in combination).

1998. Full member (academician) of the International Academy of Information and the International Economic Academy of Eurasia.

– Member of the Dissertational council K 14.02.02 at the Kazakh State Academy of Management.

1999. Academician of the Economic Academy of Sciences of Ukraine.

1999-2002. Chairman of the State Examination Board under the order of the Ministry of Education and Science of RK in the al-Farabi Kazakh National University in a specialty «Information systems».

1999-2004. Rector, the first pro-rector of Almaty Economic University.

– Chairman of the Academic council of Almaty Economic University.

– Postgraduate study and magistracy in economic specialties at Almaty Economic University was open.

– Joint dissertational council on the basis of Almaty Economic University and the T. Ryskulov Kazakh Economic University for defense of the candidate thesis in specialties 08.00.12 and 08.00.13 was created.

2000. Member of the Union of Journalists of Kazakhstan.

– Member of the Republic of Kazakhstan Association of institutions of education.

– Deputy chairman of the Doctoral dissertational council D 14.45.10 in the T. Ryskulov Kazakh Economic University in economic specialties and a member of the Doctoral dissertational council D 14.A.02.21 for defense of the candidate thesis in economic specialties in the al-Farabi Kazakh National University.

2001. Full member (academician) of the Academy of Natural Sciences of the Republic of Kazakhstan.

2001-2003. Chairman of the State Examination Board in the Kyzylorda State University named after Korkyt Ata in economic specialties under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

2001-2004. Member of the Republican learning and teaching council for groups of specialties «Social sciences, economy and business» (PLTC) of the Ministry of Education and Science of RK at the T. Ryskulov Kazakh Economic University.

– Chairman of the State Examination Board in economic specialties in the K.I. Satpayev Kazakh National Technical University under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

– Professor of the Kazakhstan-British Technical University (in combination).

Since 2002-on present time. Member of an editorial board of Republican monthly financial magazine «Banks of Kazakhstan».

2002-2007. Deputy chairman of the Doctoral dissertational council D 14.45.10 at the T. Ryskulov Kazakh Economic University.

– Member of the Scientific and coordination center of economic sciences at the Institute of Economics, RK MES.

– Member of the Expert council of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Education and Science of RK.

2003. Member of the Research council of advisers of the American Biographic Institute (Northern Carolina, USA).

– Deputy general director of the International Biographic Center across Kazakhstan (Cambridge, England).

– Adviser-editor of the edition «Modern Who is who» of the American Biographic Institute.

2004. Full member of the New York Academy of Sciences (USA).

2004-2005. Deputy director in scientific work of the Kazakh State Scientific and Research Institute of the scientific and technical information.

– Member of Scientific and technical council of the Kazakh State Scientific and Research Institute of the scientific and technical information.

2005. Chairman of the State Examination Board at the Kazakhstan-British Technical University in economic specialties under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

2005-2008. Chairman of the primary party organization of the People's Democratic Party «Nur Otan». The authorized representative of the candidate in Presidents of the Republic of Kazakhstan Nazarbayev Nursultan Abishevich in Almaly district, Almaty city (the certificate № 575) and authorized representative of PDP «Nur Otan» in Almaly district, Almaty city (2007).

– Rector of Almaty Humanitarian-Technical University.

– Chairman of the Academic council of Almaty Humanitarian-Technical University.

– Editor-in-chief of scientific magazine «Bulletin of the Almaty State Technical University» and newspapers «University life».

Since 2005-on present time. Chairman of Almaty branch of the International charity fund «Nazir Turekulov».

2006-2010. Member of an editorial board of the Republican monthly magazine «The basis of economics».

2007-2008. Chairman of the State Examination Board in the Kazakhstan University of Friendship of Peoples under the order of the Ministry of Education and Science of RK in economic specialties.

2007-2010. Member of the Doctoral dissertational council D 14 A.01.21 at the al-Farabi Kazakh National University.

2007-2010. Chairman of the State Examination Board in the Kazakh Commerce and Financial Academy in economic specialties under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

2008. Full member (academician) of the National Academy of Natural Sciences of the Republic of Kazakhstan.

Since 2008-on present time. Member of an editorial board of magazines «Bulletin of «Kainar» University» and «Kazakh civilization».

– Member of the Academic council of «Kainar» University.

– Pro-rector in scientific and methodical work and director of the Institute of Economic Researches of «Kainar» University.

2008-2009. Chairman of the State Examination Board in the Asfendiarov Kazakh National Medical University under the order of the Ministry of Education and Science of RK in a specialty «Management».

2009. Scientific business trip in the group of Kazakhstan scientists in the Great Britain, France, Portugal and Belgium. Actively participated in scientific seminars, discussions and meetings with scientists of far abroad.

– Chairman at the session of the State Attestation Commission for

defense of the academic degree dissertation in a specialty «Economy and the theory of management» of doctor of philosophy (PhD) in the branch of economy in the al-Farabi Kazakh National University under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

– Presented a scientific report in economy and was a moderator at the session of section of the International scientific forum «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisim ve Kultur Forumu» of Turkish-speaking countries in Istanbul (Turkish Republic).

2009-2011. Chairman of the State Examination Commission in the Jetysu State University named after I. Zhansugurov in economic specialties under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

2010-2013. Chairman of the State Examination Commission in Kazakhstan Versatile Institute «Parasat» in economic specialties under the order of the Ministry of Education and Science of RK.

2011-2013. As the head of the Research project of the Program of the British Council with Reading University, the center of the Eurasian researches on a theme «Influence of the factor of policy of the local contents on the development of social and economic system of the republic», participated twice at meeting in the Chamber of Lords in London (Great Britain) for the discussion of the above-named scientific project. Participant of seminars and discussions in the cities Reading (Great Britain), Edinburgh (Scotland) and Belfast (Northern Ireland).

Since 2011-on present time. Chairman of the Learning and Methodical Council of «Kainar» University.

2013. Corresponding Member of the Russian Academy of Natural Sciences.

2014. Full member (academician) of the Russian Academy of Natural Sciences.

– Member of an editorial council of quarterly scientific-information magazine «Economic bulletin» of Kyrgyz Republic.

Awards and honorary titles

1980. Certificate of Honor of the Kazakh Chemical-Technological Institute.

1981. Certificate of Honor of the Kazakh Chemical-Technological Institute as the winner of socialist competition.

1988. Gratitude and Certificate of Honor of the Special Design-Technological Bureau of the software of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS (Kiev).

1993. Gratitude and Prize of Almaty Technological University.

1995. Gratitude and Certificate of Honor of Almaty Technological University.

2000. «The Honorary pupil of education of the Republic of Kazakhstan» breastplate (the certificate № 0130 from July, 06, 2000) of the Ministry of Education and Science of RK for special merits in the field of education.

2001. Anniversary medal «10 years of Independence of the Republic of Kazakhstan» (certificate № 03941, December, 3, 2001) for special merits in the field of education and science of the Republic of Kazakhstan by the Decree of RK President N.A. Nazarbaev.

2002. «The Honorary worker of education of the Republic of Kazakhstan» breastplate (the certificate № 00255 from January, 28, 2002) by the Ministry of Education and Science of RK for special merits in the field of education.

– Prize and Diploma of the International Economic Academy of Eurasia for the big contribution to enrichment of the theory and practice of economic science.

– Jubilee breastplate (the certificate № 051 on February, 07, 2002) of the Moscow Institute of Commerce and Law.

2003. Breastplate of the Ministry of Education and Science of RK «For merits in the development of science of the Republic of Kazakhstan» (the certificate № 00169 from December, 19, 2002) for the achieved results in scientific researches.

- Nomination for a rank «The Person of the Year – 2003» of the American Biographic Institute (Northern Carolina, USA).
- Gold Medal of «Honor» of the American Biographic Institute (Northern Carolina, USA).
- «Universal achievements» award of the above-named institute of USA for the achieved results in scientific researches.
- Certificate of Honor of Almaty Economic University for special merits.
- The biography of the academician, doctor of economic sciences, professor A.D. Saparbayev is listed in the edition «2000 Outstanding intellectuals of XXI century» and in the collection «Who's Who?» by the International Biographic Center (Cambridge, England) for outstanding merits in the field of scientific researches.

2004. Prize and Diploma of Honor of the first degree of the Association of economists of Kazakhstan.

- Medal «For Distinction in Labor» for special merits in the field of education and science of the Republic of Kazakhstan by the Decree of RK President N.A. Nazarbayev (the certificate № 1972, December, 7, 2004).
- Certificate of Honor of Almaty Economic University for the active participation in social life.
- Certificate of Honor of the International Academy of Information for the achieved results in scientific researches.
- Gold Medal of Republican monthly scientific magazine «Banks of Kazakhstan» for the best scientific work.
- Letter of thanks of the Minister of Education and Science of RK Z.A. Kulekeyev.
- Akhmet Baitursynov Medal for the preparation of textbooks and manuals in a nomination «The Best Author» founded by the Association of higher institutions of Kazakhstan of RK Ministry of Educations and Sciences.
- Abylay khan Medal of RK Academy of Natural Sciences for the best scientific work.

– Certificates of Honor of Saryagash regional akimat and Jilga rural akimat for the active participation in social life of Saryagashs region of the Southern Kazakhstan oblast.

2005. A.I. Barayev State Prize (the Gold Medal of I degree) of the Ministry of Agriculture of RK for the best scientific work in the field of agrarian science.

– Prize and Certificate of Honor of the Association of economists of Kazakhstan for the best scientific work in economic sciences.

2006. Title «Honored Culture Worker of the Republic of Kazakhstan» of RK Ministry of Culture and Information for significant successes in business of training and education of rising generation (the certificate № 1454, April, 07, 2006).

– Gratitude and Certificate of Honor by the Administration of Turkestan akimat and International charity fund «Nazir Turekulov» for the huge organizational, charitable and sponsor work.

2007. Title «Honorary citizen of Saryagash region» by the decision of regional maslikhat session (№ 32-29-362, March, 16, 2007) for the active participation in social life of Saryagash region, the Southern-Kazakhstan oblast, and for special activity.

2008. I. Altynsarın Medal of RK Ministry of Education and Science (the certificate № 01643, 2008, July, 24) for significant successes in business of training and education of rising generation.

– Owner of the State Grant of the Ministry of Education and Science of RK «The Best Teacher of higher school».

– al-Farabi Medal of the Republic of Kazakhstan Academy of Natural Sciences for the best scientific work.

2011. Certificate of Honor of the Republic of Kazakhstan National Academy of Natural Sciences for the best scientific researches and works in the field of natural sciences.

– Prize and Diploma of «Kainar» University for the active participation in social life.

2013. Title «Honored worker of Kazakhstan» by the Decree of RK President N.A. Nazarbayev (the certificate № 4705, December,

9, 2013) for special merits in the field of education and science of the Republic of Kazakhstan.

– Order of «LABORE ET SCIENTIA (WORK AND KNOWLEDGE)» (the certificate № 420/433, December, 10, 2013) by the decision of the Commissions for awards of the European scientific and industrial consortium for outstanding scientific works.

2014. Title «Honored Worker of science and education» (the certificate № 442, January, 28 2014) by the Decision of the Presidium of the Russian Academy of Natural Sciences.

– Order «PRIMUS INTER PARES (the FIRST AMONG the EQUAL)», by the decision of the Commission for awards of the European scientific and industrial consortium for outstanding scientific works.

– Title «Founder of scientific school» by the decision of the Presidium of the Russian Academy of Natural Sciences for special merits in the development of priority tendencies of science and engineering, creation of scientific schools, education and training of the scientific staff.

– V.I. Vernadsky Gold Medal of the Presidium of the Russian Academy of Natural Sciences for the outstanding contribution to the development of the Home science.

– Letter of thanks of the Karaganda State Technical University rector, academician of RK NAS, State Prize Laureate A.M. Gazaliev.

– Gold medal «For innovative work in the field of higher education» by the decision of the Russian Academy of Natural Sciences Presidium for outstanding achievements in the field of education and applied achievements in modernization of contents of higher education.

– Gratitude and Diploma of Honor of the doctor of economic sciences, professor D.K. Omuralieva, the rector of the Naryn State University named after S. Naamatov of the Kyrgyz Republic.

**ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК СІЦІРГЕН ҚАЙРАТКЕРІ,
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ
ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ҒЫЛЫМДАРЫ
АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ, ЭКОНОМИКА
ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР
Ә.Ж. САПАРБАЕВТЫҢ ҒЫЛЫМИ, ҒЫЛЫМИ-
ҮЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ
ҚЫЗМЕТИНІҢ ҚЫСҚАША ОЧЕРКІ**

Әбдіжапар Жұманұлы Сапарбаев – Қазақстан ғылымында кеңінен танымал көрнекті ғалым-экономист және педагог, Қазақстанның еңбексінірген қайраткері, Қазақстан Республикасы Ұлттық жаратылыштану ғылымдары академиясының академигі, экономика ғылымдарының докторы, профессор.

1954 жылы желтоқсанның 5 жүлдызында Оңтүстік Қазақстан облысы Жылға ауылында дүниеге келген, Сарыагаш ауданы С. Сейфуллин атындағы орта мектепті үздік бағамен бітірді.

Мектепте оқып жүрген кезден-ақ Әбдіжапар өзінің құрдастарының арасында еңбеккорлығымен, білуге құмарлығымен, жалықпайтын қасиетімен, көбірек біліп-тану ынтызарлығымен ерекшелінді. Ол математика ғылымына ерекше қызығушылық танытқан. Осы қызығушылығы алдағы өмірлік жолын анықтады.

1978 ж. Ә.Ж. Сапарбаев «Қолданбалы математика» мамандығы бойынша С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетін бітірді және Қазақстанның Жоғары білім министрлігінің жолдамасымен Қазақ химия-технологиялық институтына оқытушы болып қабылданды. 1983–1986 жж. – «Экономикалық кибернетика» мамандығы бойынша Украина Ұлттық ғылым академиясы В.М. Глушков атындағы Кибернетика институтының аспиранты (Киев қаласы). 1987 жылдан 1989 жылға дейін – Украина ҰҒА В.М. Глушков атындағы Кибернетика институтының Программалық жабдықтамалау арнаулы конструкторлық-технологиялық бюросының инженері.

1989–1999 жж. – Алматы технологиялық университетінің проректоры, доценті, кафедра меңгерушісі. 1999–2004 жж. – Алматы экономикалық университетінің ректоры, бірінші проректоры. 2004 жылдан 2005 жылға дейін – Қазақ мемлекеттік ғылыми-техникалық ақпараттар ғылыми-зерттеу институтында директордың орынбасары. 2005 жылдан 2008 жылға дейін – Алматы гуманитарлық-техникалық университетінің ректоры. 2008 жылдан қазіргі уақытқа дейін – Қайнар университеті ғылыми-әдістемелік жұмыс бойынша проректоры және Экономикалық зерттеулер институтының директоры.

«Нұр Отан» халықтық-демократиялық партиясы алғашқы партиялық мекемесінің төрағасы. Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Алматы қаласының Алмалы ауданы (куәлік №575) бойынша кандидаттығына сенімді өкіл және Алматы қаласының Алмалы ауданы бойынша «Нұр Отан» ХДП сенімді өкілі (2007).

1988 жылы 28 қазанды Украина ҰҒА В.М. Глушков атындағы Кибернетика институты жанындағы К 016.45.05 Арнайы кеңес отырысында «Ауыл шаруашылығына әуе кемелерін қолданудың онтайландыру әдістері» тақырыбында экономика ғылымдарының кандидаты дәрежесін алу үшін диссертация қорғады. 1995 жылы 5 желтоқсанда Украина ҰҒА В.М. Глушков атындағы Кибернетика институты жанындағы Д 01.39.06 Арнайы кеңес отырысында «Астық өнімдері кешеніндегі көлік жүйесінің экономикалық-математикалық модельдері» тақырыбында докторлық диссертациясын қорғады. 1996 жылы Украинаның Жоғары аттестациялық комиссиясының шешімімен Украина экономика ғылымдарының докторы дипломы берілді. 1997 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігі Жоғары аттестациялық комиссиясымен Қазақстан Республикасы экономика ғылымдарының докторы дипломы берілді.

1992 жылы (29 қантар) КСРО Министрлер Кеңесі жанындағы Жоғары аттестациялық комиссия шешімімен доцент атағы

және 1997 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігі Жоғары аттестациялық комиссия шешімімен экономика бойынша профессор ғылыми атағы берілді.

Ә.Ж. Сапарбаевтың ғылыми-ұйымдастыруышылық қызметі ғылыми жүргішшілікқа танылды. Ол Халықаралық ақпараттандыру академиясының (1998), Еуразия Халықаралық экономикалық академиясының (1998), Украина экономика ғылымдары академиясының (2001), ҚР жаратылыстану ғылымдары академиясының (2001), Нью-Йорк ғылым академиясының (2004), Казақстан Республикасы Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының (2008), Ресей жаратылыстану академиясының (2014) толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

Әбдіжапар Жұманұлы жоғары оқу орнының жетекшісі ретінде университеттегі кәсіби білім беру құрылымын реформалау және арттыру, оқу үрдісіне жаңа инновациялық технологияларды енгізу, жаңадан ашылған мамандықты нормативті-әдістемелік бейімдеу, жоғары білім берудің мемлекеттік стандартын жасау, материалдық-техникалық базаны нығайту мәселелерімен айналысып келеді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев жоғары білікті экономикалық және ғылыми кадрларды даярлау мәселесіне үлкен мән беруде. Алматы экономикалық университеттінің және Алматы гуманитарлық-техникалық университеттінің ректоры ретінде әртүрлі экономикалық мамандықтар бойынша лайықты экономистерді дайындауда көп күш-жігер жұмсады. Ә.Ж. Сапарбаев жоғары дәрежелі менеджер ретінде өзін көрсетіп, жаңа әлеуметтік-экономикалық жағдайға жетекші және ұйымдастыруыш ретінде тез үйреніп кететін. Ол университеттің білім және ғылым қызметін ғана емес, сондай-ақ оқытушылар, қызметкерлер мен студенттердің әлеуметтік корғаныс мәселелерін шешуді де жүзеге асырып отырған. Ол Қазақстан Республикасы білім беру Ассоциация мекемесінің мүшесі болды.

Ә.Ж. Сапарбаевтың жетекшілігімен және қатысуымен Алматы экономикалық университетінде экономика мамандықтары бойынша аспирантура мен магистратура ашылды, сондай-ақ Алматы экономикалық университеті және Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті негізінде 08.00.02 және 08.00.13 мамандықтары бойынша кандидаттық диссертацияларды қорғау жөнінде Біріккен диссертациялық кеңес құрылды.

Ғылыми жұмыстары экономикалық кибернетика, көліктегі логистика, экономика және халық шаруашылығын басқару (көлік-коммуникациялық кешені), экономикадағы математикалық және инструментальдық әдістер, жүйелі талдау және ақпаратты басқару мен өндөу салалары бойынша зерттеулермен байланысты.

Украина ҰFA В.М. Глушков атындағы Кибернетика институтының тұлегі Ә.Ж. Сапарбаев Киевте В.М. Глушков, В.С. Михалевич, И.В. Сергиенко, И.В. Скурихин, Б.Н. Пшеничный, А.А. Бакаев, Н.З. Шор, Ю.С. Архангельский, И.Н. Ляшенко, А.Н. Ястремский, Ф.И. Андон, Е.М. Лаврищева, В.Л. Ревенко, Г.Н. Юн тағы да басқа көрнекті ғалым, академик, профессорлардың жетекшілігімен үлкен ғылыми мектептен өтті. Қазіргі кезге дейін олардың көбісімен тығыз ғылыми байланыста. Сондай-ақ Мәскеудің, Санкт-Петербургтің, Минскінің, Ташкенттің, Австралияның ғалымдарымен, В.М. Глушков атындағы кибернетика институтымен және Украина ҰFA Экономика институтымен, Целле қаласындағы Неміс менеджмент академиясымен, Орталық экономикалық-математикалық институтымен (ЦЭМИ) және RFA Экономика институтымен (ИЭ РАН), Түрік Республикасының Хаджеттепе және Гази университеттерімен, Рединг университетімен (Ұлыбритания) шығармашылық байланыс орнатып келеді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев экономикалық-математикалық модельдердер мен оларды халық шаруашылығында ендіру және

тиімді жоспарлау әдістерін жасау, сол сияқты жаңа ақпараттық технологияларды құрастыру салаларындағы танымал ғалым. Экономикалық кибернетиканың көкейтесті де қажетті бағыты дамуда – экономикалық-математикалық тиімді модельдерді және халық шаруашылығының мақсатты жоспарлау, болашақты және ағымдық жоспарлауды шешу құралдарын жасақтау. Олардың арасында маңыздылары кездейсоқ іздеудің градиенттік әдістерін біріктіруді, үлкен өлшемдік міндеттер үшін де композициялық әдістерді, экономикалық-математикалық моделдеу әдістерін және жаңа ақпараттық технологияны жасақтау болып келеді.

Кеңестік экономикалық-математикалық мектеп дәстүріндегі прагматизм мен ауқымдылық, зерттеулер талдамының терендігі, кең ауқымды дереккөзін қолдану сияқты ғылыми-зерттеу ізденісіндегі негізгі ерекшеліктер Ә.Ж. Сапарбаевтың ертедегі жұмыстарында-ақ байқалған еді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев жұмыс жасап келе жатқан негізгі ғылыми бағыттарына мыналар жатады:

- кибернетика мен жүйелі талдаудың теоретикалық мәселесін зерттеу;
- экономикалық кибернетика мен информациологияның математикалық аппаратын және қолданбалы теориясын құру;
- әртүрлі кәсіпорындар мен әртүрлі саладағы өндірістің тиімділігін жоспарлау мен моделдеу;
- әртүрлі деңгей мен мақсаттағы автоматтандырылған жүйені және жүйелі бірігуді құрудың ғылыми негізін зерттеу;
- экономикалық кибернетиканың, компьютерлік технологиялардың және информациологияның әдістері мен құралдарын халық шаруашылығына енгізу.

Ә.Ж. Сапарбаев қазіргі ақпараттық технологиялар мен экономикалық-математикалық әдістер қолданылатын кең көлемді және іргелі-қолданбалы зерттеулерді агрономикалық, отын-энергетикалық, көлік және машина жасау кешенінде қолданудың қағидалары мен әдіснамасын ұсынды, сонымен

қатар әлеуметтік инфрақұрылышты оңтайландыру, салааралық тенгерім, макроэкономикалық динамика және аймақтық жоспар жөніндегі ғылыми-зерттеу жұмыстарына есеп жүргізді.

Осы ғылыми зерттеулердің елеулі нәтижелері болып мыналар табылады:

1. 1997–2003 жылдары құрастырылған және Ақтау, Алматы, Жамбыл және Оңтүстік Қазақстан облыстарының кәсіпорындарында мақұлданған кәсіпорын жоспарларын құру технологиясын жетілдіру жөнінде әдістемелік ұсыныстар.

2. Астық өнімі кешенінде көлік құралын тиімді қолдануды жетілдіру жөнінде республиканың солтүстік облыстары үшін тәжірибе жинақтау жолымен құрастырылған әдістемелік ұсыныстар.

3. Жоспарлы есептердің автоматтандырылған жүйе технологиясын енгізу және агроЭнеркәсіп кешенінде, кәсіпорындар мен әртүрлі фирмаларда қалыптасқан жергілікті ақпараттық желі құру туралы жұмыстар.

4. Қызылорда облысының құріш өсіретін кәсіпорындары үшін істелген облыстың экономикасын шаруашылық жүргізудің нарық жағдайына ауыстыру жөніндегі есептермен әдістемелік ұсыныстар.

5. Аймақтың әлеуметтік-экономикалық құрылымының ғұмыс істеу анализі мәселесін шешу үшін интелектуалды ақпараттық жүйені жетілдіру және нарық қатынасындағы жобалық, бағалау-индикативтік бағдарламасын қалыптастыру жөнінде әдістемелік ұсыныстар. Себеп-салдар механизмінің сызбасы және аналитикалық модельді аппаратының құрамы негізделді. Осы зерттеулер Жамбыл облысына енгізілген болатын, сондай-ақ аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының мақсатты бағдарламасын бағалау үшін республиканың басқада өнірлерінде қолданыла алады.

Ә.Ж. Сапарбаев жоғары ғылыми білімпаздығының арқасында астық және астық өнімдерін тасымалдаудың модельді бағасы

саласындағы аграрлық ғылымның дамуына жағдай жасады. Ол Қазақ ғылым комитеті және астық технологиясы секциясының төрағасы болып, астық мәселесі бойынша Халықаралық қоғаммен тығыз байланыста жұмыс істеді.

Профессор Сапарбаевтың ғылыми шығармашылығының ерекшелігі – зерттеліп жатқан мәселелерге жан-жақты кірісетіндігі еді. Өндірістік қайта-құру және әлеуметтік-экономикалық даму экономикасын бүкіл мемлекеттің экономикасымен байланыстыра отырып зерттейді. Зерттеліп жатқан мәселелерді өзара байланыстыра қарастырады. Осындай методологиялық әдіс зерттелген мәселелерді жан-жақты зерттеуіне мүмкіндік берді.

Ә.Ж. Сапарбаев аграрлық ғылымға елеулі үлес қосқан жан. Аймақтық деңгейде кешенді-байланысқан мәселелер мен көлік құралының қашықтығын азайту маңсатында көлік құралын бірыңғай қызмет көрсету «алқап – сақтау – қайта өндеу – нарық» тізбегінде белгілеу алғаш қалыптасты; өндірістік кешенниң қосалқы жүйе арасындағы инвестицияны үлестіру арақатынасы орнатылып; нарық жағдайындағы көлік кәсіпорнын анықтайдын баға саясаты мәселесін шешу үшін «алқап – қайта өндеу – нарық» кешенінде астық және астық өнімін тасымалдаудағы аумақтық баға тепе-тендігінің кешенді математикалық моделі шешілді.

Ә.Ж. Сапарбаевтың зерттеулерін енгізу және нәтижелерін тексеру «Астық» акционерлік компаниясының әлеуметтік-экономикалық даму, азаматтық авиацияны аумақтық басқару, Қызылорда, Алматы және Ақмола облыстары ауылшаруашылық департаменттері ұсыныстарын әзірлеген кезде жүргізілді. Жұмыс тиісті құжаттармен бекітіліп, кең көлемді қабылдаудан етті.

Оның ғылыми жетекшілігімен ҚР Білім және ғылым министрлігінің, ҚР Ауылшаруашылық министрлігі, Ұлттық академиялық аграрлық зерттеулер орталығының,

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы және «Парасат» ғылыми-технологиялық холдингінің АҚ үйлестіру жоспарларына енгізілген 20-дан астам ғылыми-зерттеу жобалары сәтті атқарылды.

Қазіргі танда Ә.Ж. Сапарбаев келесі ғылыми бағдарламалардың жетекшісі болып келеді:

1. Өндіріс маркетингі және нарық жағдайында тамақ өнімін жүзеге асыру.

Осы бағдарлама бойынша мыналар зерттелуде:

– тауар қозғалыс жүйесін тиімді ұйымдастыру және тауар қорын, қойма шаруашылығын, көлік құралдарын үйлестіру.

– нарық жағдайында кәсіпорынның өндірістік-коммерциялық қызметінің маркетингтік жоспар мәселесін шешу жолдарын негіздеу.

2. Нарық жағдайында Шу өзені бассейніндегі су шаруашылығы жүйесінің экологиялық мәселесін шешу жөнінде табиғи үрдістердің моделді бағасы.

Осы жобаның мақсаты дамушы нарық қатынасының қазіргі жағдайына экономикалық-математикалық әдістер мен модельдерді қолдану арқылы өзен бассейнінде аймақтың табиғатын пайдаланудың ғылыми-әдістемелік негізін құру болып табылды.

3. АгроЭнеркәсптік кешенде техникалық құралдарды оңтайландыру.

Осы жобаның мақсаты – жұмыс қызметін оңтайландыру және агроЭнеркәсптік кешенде қөлік жүйесін дамыту, шаруашылық жүргізу жағдайында техникалық құралдарды қолданудың экономикалық тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар мен кепілдемелерді әзірлеу болып табылды. АгроФирманың басқарудың ақпараттық технологиялық жүйесінің модельдері мен әдістері.

Экономикалық дамудағы ғылыми-техникалық әлеуеттің рөлі мен орнына үлкен көңіл бөлгөн Ә.Ж. Сапарбаев ҚазМемФТАИ

«Ғылыми-техникалық дамудың басқару проблемалары мен НТИ ғылыми-техникалық дамуы мен ғылыми-техникалық ақпараттардың ұлттық жүйесін талдау орталығы» және «Ғылыми-техникалық және инновациялық қызметтерін талдау орталығы» атты ғылыми бөлімшелеріне жетекшілік етті. Оған ғылыми-техникалық дамуды басқару мәселесін зерттеу және ғылыми-техникалық әлеуеттің даму жағдайы мен үрдісі, инновациялық әлеуеттің, инновациялық инфрақұрылымның қалыптасу мәселелерін талдау, кіші инновациялық кәсіпорынды дамыту, тұтынушыларға мемлекеттің ғылыми-техникалық жетістіктері туралы ақпарат беру тапсырылды.

Зерттеу барысында дайындалған Ә.Ж. Сапарбаевтың көптеген ұсыныстары мемлекеттік ғылыми және ғылыми-техникалық сала басқару органдары директивтік құжаттар дайындау барысында пайдаланылды.

Професор Ә.Ж. Сапарбаев «Қазақстан Республикасы ғылыми-техникалық ақпараттар мемлекеттік жүйесінің дамуы» туралы Республикалық мақсатты ғылыми-техникалық бағдарламаның атқарушысы және Түрік Республикасы Премьер-министрі аппаратының жаңындағы Түрік ынтымақтастық және даму экімшілігімен (ТИКА) бірлесіп «Қазақстанда ақпараттық-инновациялық консалтингтік орталықтарды құру» туралы халықаралық жобаның атқарушысы болды.

Осы ғылыми-техникалық жобада аймақтық ғылыми-техникалық инновациялық бағдарламалар мен жобаларды ақпаратпен қамтамасыз ететін FTAMЖ аумақтық қосалқы жүйесі қызметінің тиімділігін арттыру, 12 облыс орталықтары мен Қазақстанның 3 ірі қалаларында және ҚазМемFTAИ аумақтық инновациялық-консалтингілік орталықтарында орналасқан, ҚазМемFTAИ-ның 15 еншілес кәсіпорнын қайта құру жолымен инновациялық қызметтегі облыстар арасындағы байланысты орнату қарастырылған еді.

Ә.Ж. Сапарбаев ғылыми-зерттеу жұмыстарындағы тәжіри-

бесімен алмасу үшін Қытай Халық Республикасы СУАР (Синьцзян-Үйғыр автономиялық ауданы) ғылыми-техникалық ақпарат институтына барды (Үрімші қаласы). «Орталық Азия аймағындағы Шанхай ынтымақтастық ұйымы мемлекеттерінің ғылыми-техникалық ақпараттарды бірлесіп қолданудың ақпараттық-телекоммуникациялық ресурстарын құру» туралы бағдарламалық жобаны талқылауға қатысты. Ақпараттық платформаларды бірлесіп құру мәселесі және информатика саласы бойынша ғылыми-зерттеу бағдарламалары мен жобалардың атқарылуы туралы сұрақтар, ғылыми-техникалық дамуды басқару, қоршаған органды, экономиканы қорғау мен жүргізілген зерттеулер нәтижелерімен алмасу сияқты мәселелер үйлестірілді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың жетекшілігімен ҚазмемFTAИ-да «1993–2003 жылдарға арналған Қазақстан Республикасы ғылыми-техникалық әлеуетінің динамикасы» атты талдамалы анықтама дайындалды. Сонымен қатар Алматы қаласы әкімшілігінің 2004–2006 жылдардағы өндірістік-инновациялық даму бағдарламасын орындау жөніндегі жоспарына байланысты ҚР ФЗИ мен салалық мекемелердің қолданбалы ғылыми зерттеулер каталогының шығарылуына материалдар дайындаған еді.

Ә.Ж. Сапарбаев «Ұлттық ғылыми-техникалық ақпараттар орталығы» АҚ тіркелген (мемл. тіркеу нөмірі 0111ҚР00431) «Қазақстан Республикасы құрылыш өнеркәсібіндегі жобалық шешім тиімділігінің кешенді бағасы» тақырыбындағы ғылыми-зерттеу жобасының ғылыми жетекшісі.

Сонымен қатар, «Республиканың әлеуметтік-экономикалық жүйесінің дамуына жергілікті еңбекақының әсер етуі» тақырыбы бойынша Еуро-Азиялық зерттеулер орталығы, Редингтон университеті мен Британдық кеңес бағдарламасы (Ұлыбритания) ғылыми-зерттеу жобасының 2010 жылдан 2014 жылға дейін ғылыми жетекшісі болды. 2011–2013 жылдары

жоғарыда аталған ғылыми-зерттеу жобасының ғылыми жетекшісі ретінде Ә.Ж. Сапарбаев осы ғылыми жобаны талқылау жөнінде Лондон қаласы (Ұлыбритания) Лордтар палатасындағы жиналысқа екі рет қатысты.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев АҚ Ұлттық ғылыми-техникалық «Парасат» холдингі «2050 жылға дейін Қазақстан болашағының тұрақты энергетика стратегиясын жасау» жобасының ғылыми жетекшісі болып табылды. Осы жоба «ЭКСПО–2017 шеңберінде 2013–2017 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының таза энергия көзін өндіеу» ғылыми-техникалық бағдарлама шеңберінде орындалып келеді.

Ә.Ж. Сапарбаев экономиканың және экономикалық кибернетиканың әртүрлі өзекті мәселелері бойынша халықаралық симпозиумдарға, конференцияларға және семинарларға белсene қатысады. Оның 400 ғылыми және әдістемелік жұмыстары Қазақстан Республикасында, сонымен қатар жақын және алыс шетел басылымдарында жарияланды, оның 18-і ғылыми монографиялар: («Модели повышения эффективности переработки продукции». – Алматы: Экономика, 1995. – 165 с.; «Моделирование повышения эффективности производства риса». – Алматы: Гылым, 1997. – 165 с.; «Моделирование системы агробизнеса». – Алматы: Гылым, 1998. – 172 с.; «Модельная оценка транспортных потоков зерна и зернопродуктов». – Алматы LEM, 2001. – 256 с.; «Научные основы технологического и транспортного потока зерна». – Алматы: LEM, 2002. – 355 с.; «Внешняя торговля Казахстана». – Алматы: Комплекс, 2002. – 70 с.; «Моделирование агросистем». – Алматы: LEM, 2002. – 271 с.; «Модельный инструментарий управления агрофирмой». – Алматы: Гылым, 2003. – 200 с.; «Системный анализ социально-экономического развития республики». Алматы: Гылым, 2002. – 168 с.; «Эконометрическое моделирование» – Алматы: Гылым, 2004. – 216 с.; «Экономика и оптимизация». – Алматы: Триумф Т, 2010. – 336 с.; «Устойчивое

инновационное развитие экономики: модели и инструменты анализа». – Алматы: Триумф Т, 2010. – 416 с.; «Инновационная экономика». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с; «Системный анализ социально-экономического развития Казахстана». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с.; «Предпринимательская экономика». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 296 с.), ЖОО-на арналған 12 оқулық және оқу құралдары: («Экономика негіздері сыйбаларда және кестелерде»). – Алматы: Бастау, 2008. – 343 б.; «Рыночная экономика аграрного сектора». – Алматы: LEM, 2001. – 92 с.; «Экономикалық-математикалық әдістер мен тәсілдер». – Алматы: Бастау, 2007. – 354 б.; «Микроэкономика». – Алматы: Қазақ университеті, 2005. – 97 б.; «Экономико-математические методы и модели». – Алматы: Бастау, 2007. – 228 с.; «Методы оптимизации». – Алматы: LEM, 2003. – 240 с.; «Эконометрика». – Алматы: Бастау, 2007. – 262 с.), 8-і кітапшалар мен препринттер және 9-ы ғылыми сипаттағы кітаптар.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ғылыми-педагогикалық жұмыстарына тікелей қатысады. ҚР БФМ бүйріғымен Қазақ ұлттық аграрлық университетінің, Қазақ бас сәулет-құрылым ақадемиясы және Қазақ қыздар педагогикалық университетінің мемлекеттік аттестациясы жаңындағы Мемлекеттік аттестациялық комиссия төрағасының орынбасары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының коллеждері мен жоғары оқу орындарындағы Мемлекеттік аттестациялық комиссиясының мүшесі және төрағасы болып тағайындалды.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев 2001 жылдан бері Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті жаңындағы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» мамандықтар тобы бойынша Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің мүшесі және Қайнар университеті Оқу-әдістемелік кеңесінің төрағасы болып келеді.

Ол вузаралық ғылыми еңбектер жинақтарының жауапты редакторы, экономика және экономикалық кибернетика мәселелері жөнінде Алматыда және де Республиканың баскада аймақтарында өтетін әртүрлі халықаралық және Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциялардың төрағасы және ұйымдастырушысы. Америка биографиялық институт «Современные Кто есть Кто» басылымының кеңесші-редакторы болып тағайындалды. «Қазақстан банктегі» Республикалық ай сайынғы қаржылық журналының, «Экономика негіздері» экономикалық журналы және «Қазақ өркениеті» мен Қайнар университетінің «хабаршысы» журналдарының редакция алқасының мүшесі болып сайланды. Қыргыз Республикасының тоқсан сайынғы «Экономикалық хабаршы» ғылыми-ақпараттық журналының редакция кеңесінің мүшесі. «АГТУ Хабаршысы-Вестник АГТУ» ғылыми журналының және «Университет тынысы» газетінің бас редакторы. Қазақстан Журналистер одағының мүшесі. Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері.

Ә.Ж. Сапарбаев өзінің ғылыми-теоретикалық, оку-әдістемелік және тәжірибелік қызметінің арқасында тәуелсіз Қазақстан үшін үлкен маңызы бар экономикалық кибернетика және информациология саласы бойынша перспективті жана ғылыми бағыт құруға үлкен үлес қосып келеді.

Ә.Ж. Сапарбаев университеттің халықаралық байланысын орнату және кеңейту, озық мемлекеттердегі жоғары мектептердің тәжірибесін зерттеу үшін әртүрлі мүмкіндіктердің қолданып, Қазақстанның экономикалық, ғылыми, білім және мәдениет әлеуеті туралы ақпараттардың әлемде кеңінен таралуына көп көмегін тигізіп келеді. Республиканың тәуелсіздігі қарсаңында, 1992–1994 жылдары доктор-зерттеуші ретінде Ә.Ж. Сапарбаев ғылыми-зерттеу жұмыстарындағы тәжірибесімен алмасу үшін Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқауымен ғылыми-педагогикалық жұмыстарды атқару үшін

Түркияға (Анкара қаласының Газиатындағы университетінежеңе Бурса қаласының Ұлудағ университетіне) жіберілді. 2009 жылы ғылыми баяндамамен сөз сөйледі және Стамбул қаласындағы (Түрік Республикасы) түрік тілді мемлекеттердің Халықаралық «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisim ve Kultur Forumu» ғылыми форум секциясының отырысында модератор болды. Сонымен қатар Лондондағы (Ұлыбритания), Париждегі (Франция), Эдинбургтегі (Шотландия), Лиссабондағы (Португалия), Брюсселдегі (Бельгия) және Белфастағы (Солтүстік Ирландия) конференцияларға, семинарлар мен пікірсайыстарға қатысты.

Республикадағы агрожүйе мен экономикалық кибернетиканы үйімдастыру мәселелері жөнінде ұлken ғылыми мектеп құру үшін ғылыми жұмыстары негіз болды. Профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың жетекшілігімен экономика мамандықтары бойынша 6 докторлық, 19 кандидаттық және 32 магистерлік диссертациялар қорғалды, сондай-ақ 40 докторлық диссертацияларға қорғау барысында пікір мен рецензиялар берілп қолдау көрсетілді. Оның көптеген диссертанттары қазір танымал экономистер: ірі қәсіпорындардың ғалымдары, педагогтары мен жетекшілері болды. Қазақстан мен ТМД мемлекеттерінің әртүрлі диссертациялық кеңестерінде ресми оппонент ретінде сөз сейлеген.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың төрағалығымен және жетекшілігімен Алматы гуманитарлық-техникалық университетінде «Үздіксіз білім: қазіргі жағдайы мен келешегі» (2006 ж.) және «Қазақстан Республикасының өндірістік-инновациялық даму мәселелері» (2007 ж.) атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциялары өткізілді. Ә.Ж. Сапарбаевтың жетекшілігімен Қайнар университетінде «Қазақстандық жастардың инновациялық дамудағы рөлі» (2013 ж.) атты жоғары оқу орындары аралық ғылыми-тәжірибелік конференция; «Мәдениетаралық диалогтің Еуразиялық кеңістігіндегі қазақ өркениетінің даму құбылысы» (2014 ж.) атты халықаралық

ғылыми-тәжірибелік конференция және ««Қазақстан–2050» стратегиясы бойынша білім дамуының өзекті мәселелері» (2014 ж.) атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция өткізілді. Жыл сайын университеттің студенттік ғылыми конференциялары өткізіледі.

Экономика ғылымдарының докторы, профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың жетекшілігімен Қайнар университетінде экономика мен менеджменттің теоретикалық, әдіснамалық және ғылыми-тәжірибелік сұрақтары талқыланатын және қарастырылатын, оқытушылар, қызметкерлер, магистрант пен докторанттардың баяндамалары мен мәлімдемелері тыңдалатын «Қазақстан Республикасының халық шаруашылығы дамуының экономикалық мәселелері мен олардың жүзеге асыру механизмдері» атты теоретикалық ғылыми семинар жұмыс істейді.

Әбдіжапар Жұманұлы университет ұжымында білікті, талапты жетекші және сауатты педагог ретінде үлкен абыройға ие.

Ә.Ж. Сапарбаевтың өмірінің мәні ғалым және педагог ретінде жаңа теоретикалық ізденістерді дайындауға қатысу ғана емес, сондай-ақ өзінің мұғалімдерінің ойларын одан әрі дамыту, лайықты жеткіншекті тәрбиелеу болып табылады. Ол дарынды жастаңдардың шығармашылық еңбектері, аға буынның ғылыми ойларын кеңейтіп қана қоймай, көпшілікке таралуына және көбеюіне көмектесіп, осы ойлардың тәжірибеге енуіне жағдай жасайтынына сенімді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев үлкен оқытушылық жұмыс жүргізіп келеді. Ол – жақсы дәріс оқушы және әділ мұғалім. «Макроэкономика», «Микроэкономика», «Эконометрика», «Жобаларды басқару», «Экономикалық-математикалық моделдеу», «Бизнес жоспар», «Стратегиялық менеджмент», «Инвестициялық шешімнің тиімді бағасы», «Инновациялық менеджмент» сияқты бір қатар курстарын оқиды. Оның лекцияларымен құрастырылған курстары кәсіпқойлығымен

ерекшелінеді және экономиқаның қазіргі талаптарына сай келеді. Оқытушылық жұмыстары мен әдістемелік шеберлігін ылғида жетілдіріп отыру, ғылыми білімпаздығын кеңейту, студенттердің қажеттіліктері мен мұқтаждықтарын, оларды тәрбиелеу стилі мен әдістерін біліп отыру қасиеттері педагог-ұстаздары арасында құрметке ие болу мүмкіндігін берді.

Әbdіжапар Жұманұлының қоғамдық қызметі алуан түрлі. Академик университеттің Ғылыми кеңесі төрағасының, Қазақстан бойынша Халықаралық өмірдерек орталығы (Кембридж, Англия) Бас директорының орынбасары, ҚР Білім және ғылым министрлігі Экономика институты жаңындағы экономика ғылымдары бойынша Ғылыми-үйлестіру орталығының мүшесі, Америкалық өмірдерек институт (Солтүстік Каролина, АҚШ) кеңесшілері Ғылыми-зерттеу кеңесінің мүшесі, экономика ғылымдары бойынша ҚР БФМ Жоғары аттестациялық комитеті Эксперттік кеңесінің мүшесі, Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономика университетіндегі экономика мамандықтары бойынша Д 14.45.10 Докторлық диссертациялық кеңесі төрағасының орынбасары және әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде экономика ғылымдары бойынша диссертациялар корғау жөніндегі Д 14.А.02.21 Докторлық диссертациялар кеңесінің мүшесі функцияларын атқара отырып, педагогикалық және ғылыми қызметін ғылыми-ұйымдастырушылық жұмыстарымен байланыстыра білді. Қазақстан Республикасы білім беру Ассоциация мекемесінің мүшесі. Алматы филиалы «Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының төрағасы. Нәзір Төрекұлов – көрнекті саяси және қоғам қайраткері, тіл маманы және дипломат, Сауд Аравиядағы Кеңес Одағының алғашқы елшісі, қазақ зиялышарының көрнекті өкілі. Осы жылы оның туылғанына 120 жыл толып, саяси репрессия құрбандарының 75 жылдығы тойланды.

Профессор Әbdіжапар Жұманұлы Сапарбаев Алматы

филиалы «Нәзір Төреқұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының төрағасы бола отырып, Алматы қаласы «Нәзір Төреқұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының желісі бойынша үлкен қоғамдық және ұйымдастырушылық жұмыстарын атқарып келеді.

Оқінішке орай, кеңес уақытында Н. Төреқұлов туралы өте аз жазылған еді. Энциклопедиялық анықтамаларда қысқашағана мәліметтер болды. Соңғы жылдары осыған байланысты «Нәзір Төреқұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының бастамасымен Н.Төреқұлов мұраларын зерттеу жөнінде үлкен жұмыстар жүргізіліп жатыр. Нәзір Төреқұлов КСРО өкілетті өкілінде жоғары қызметте болған алғашқы қазақ еді. Бүкіл өмірін дипломатия мен халық пайдасына шексіз қызмет етуге жұмысады. Сауд Аравиядағы Кеңес Одағы елшісінің өміріндегі қызықты жайттар Болат Шәріповтың «Полпред» деректі фильмінде баяндалады.

Нәзір Төреқұловтың бүкіл рухани мұралары – басылымдары, хаттары, мақалалары, баяндамалардың мәтіндері, жазбалары төрт томда жиналышп, «Алаш мұрасы» (Наследие Алаша) сериясында шығарылған еді. Профессор Ә.Ж. Сапарбаев осы көп томды туындының шығарылуына белсене қатысты және-де редакция комиссиясының мүшесі болды (Алматы: «Ел шежіре», 2007. 1 том. 256 б.; 2 том. 240 б.; 3 том. 288 б.; 4 том. 256 б.).

Профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың Нәзір Төреқұлов мұралары жөніндегі ғылыми мақалалары әр түрлі республикалық, соның ішінде: «Ұлт рухын ұлықтаған». Егемен Қазақстан газетасы. №144-147 (24722), 30 мамыр, сәрсенбі. Б.8; «Ұлтын ұлықтаған қайраткер». Қазақ өркениеті журналы. 2012. №3 (48). 65-78 б.; «Ұрпағын ұлықтаған елдің еңсесі биік». Қазақ өркениеті журналы. 2008. №4 (48). 75-83 б. басылымдарында жарияланған еді.

Профессор Ә.Ж. Сапарбаев Нәзір Төреқұловтың 115 және 120 жылдығына арналған әртүрлі халықаралық, республикалық

ғылыми-теоретикалық конференциялар мен симпозиумдарды ұйымдастыруға белсене қатысып, баяндамамен бірнеше рет сөз сөйледі.

«Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының бастамасымен және профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың қатысуымен Қазақстан Республикасы Шетел ісі министрлігінде, Қ.А. Яссуи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде, Л. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университетінде, Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясында және Ш. Есенов атындағы Каспий мемлекеттік технология және инжиниринг университетінде конференциялар өткізілді. Конференция жұмысына республиканың ғалымдары, таяу және шалғайдағы шет ел қонақтары, дипломатиялық корпус өкілдері, Қазақстанның мемлекет және қоғам қайраткерлері қатысты. Профессор Ә.Ж. Сапарбаев «Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының бастамасымен Оңтүстік Қазақстан облысында үлкен қайырымдылық жұмыстарын өткізді. Соның ішінде, Түркістанда Нәзір Төрекұлов атындағы мешіт пен мұражай салуға қатысқан еді.

Ұйымдастырушылық, қайырымдылық және демеушілік жұмыстары үшін профессор Ә.Ж. Сапарбаевқа Түркістан әкімшілігі және «Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қоры атынан алғыс жарияланып, «Нәзір Төрекұлов» Халықаралық қайырымдылық қорының Құрмет грамотасы берілді.

Алматыда ұзақ жылдар тұрып келе жатқанына қарамастан, Ә.Ж. Сапарбаев өзінің туған өлкесі Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыагаш ауданымен және Түркістан қаласымен хабарласып тұрады. Оңтүстік Қазақстан облысы Сарыагаш ауданындағы ерекше қызметі мен қоғамдық өмірге белсене араласқаны үшін Ә.Ж. Сапарбаев Сарыагаш ауданы әкімшілігінің және Жылға ауылдық әкімшілігінің Құрмет грамотасымен марапатталды,

сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан облысы «Сарыагаш ауданының құрметті азаматы» атағы берілді.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына сіңірген орасан еңбегі үшін Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың бүйрығымен Ә.Ж. Сапарбаев «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» (Заслуженный деятель Казахстана) Құрметті атағына ие болып, «Ерен еңбегі үшін» (За трудовые отличие) және «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 10 жыл» «10 лет Независимости Республики Казахстан) медалдарымен марапатталды.

«Еуропалық ғылыми-өнеркәсіптік бірлестік» марапаттары бойынша Комиссияшешімімен көрнекті ғылыми жұмыстары үшін «**LABORE ET SCIENTIA (ЕҢБЕКПЕН ЖӘНЕ БІЛІММЕН)**» және «**PRIMUS INTER PARES (ТЕҢДЕЙЛЕРДІҢ ШІНДЕГІ БІРІНШІ)**» ордендерімен марапатталды.

Өсіп келе жатқан жас ұрпаққа білім беру және тәрбиелеу ісіндегі жетістіктері үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің І. Алтынсарин атындағы медалімен марапатталды. Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат министрлігінің «Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері» (Деятель культуры Республики Казахстан) Құрмет белгісі берілді. ҚР Білім және ғылым министрлігі мен Мәскеу сауда және құқық институтының «Қазақстан Республикасы білім беру ісінің үздігі» (Отличник образования Республики Казахстан), «Қазақстан Республикасы білім беру ісінің құрметті қызметкері» (Почетный работник образования Республики Казахстан), «Қазақстан Республикасы ғылымын дамытуға сіңірген еңбегі үшін» (За заслуги в развитии науки Республики Казахстан) төсбелгілерімен марапатталды.

ҚР Білім және ғылым министрлігі «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» мемлекеттік грантының иегері. Экономика ғылымының теориясы мен тәжірибесін байытуға қосқан елеулі үлесі үшін Еуразия Халықаралық экономикалық академиясы

мен Қазақстан экономистер ассоциациясының сыйлығы берілді, сонымен қатар ғылымның дамуына қосқан еңбегі үшін ҚР Жаратылыстану ғылымдары академиясының Абылай хан және әл-Фараби төсбелгілерімен марапатталды.

Оқулықтар мен оқу құралдарын дайындағаны үшін ҚР Білім және ғылым министрлігі жоғары оқу орындары қауымдастыры тағайындаған «Үздік автор» номинациясы бойынша Ахмет Байтұрсынов атындағы Алтын медаль берілді. Аграрлы ғылым саласындағы үздік ғылыми жұмысы үшін ҚР Ауылшаруашылық министрлігінің А.И. Бараев атындағы (І дәрежелі алтын медаль) мемлекеттік сыйлығы берілді. Жаратылыстану ғылымдары саласындағы үздік ғылыми зерттеулері мен жұмыстары үшін Қазақстан Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының Құрмет грамотасымен марапатталды.

Ресей Жаратылыстану академиясы төралқасының шешімімен ғылым мен техниканың басым бағыттарын жетілдіруге, ғылыми мектептер құруға, ғылыми кадрларды даярлау және тәрбиелеу ісіне қосқан үлесі үшін «Білім және ғылымның еңбек сіңірген қайраткері (Заслуженный деятель науки и образования) және «Ғылыми мектеп құруши» (Основатель научной школы) құрметті атақтары берілді. Білім саласындағы және жоғары білім мазмұнын жаңартудағы қолданбалы жетістіктері үшін Ресей Жаратылыстану академиясы төралқасының шешімімен «Жоғары білім саласындағы жаңашылдық жұмысы үшін» (За новаторскую работу в области высшего образования) алтын белгімен марапатталды.

Отандық ғылымдардың дамуына қосқан үлесі үшін Ресей Жаратылыстану академиясы төралқасының шешімімен В.И. Вернадский атындағы Алтын белгімен марапатталды.

Қоғам алдында қосқан құнды үлесі үшін Америка өмірдерек институтының (Солтүстік Каролина, АҚШ) Халықаралық зерттеу кеңесінің «Жыл адамы – 2003» (АҚШ) атағына лайық деп танылды және Американың «Құрмет» алтын белгісімен

марапатталды, сондай-ақ 2003 жылы жоғарыда айтылған институттың ғылыми зерттеулер жетістіктері нәтижесінде «Әмбебап жетістіктер» (АҚШ) (Универсальные достижения) жүлдесі берілді, ғылыми-зерттеу кеңесшілер кеңесінің мүшесі болып сайланды және Америка өмірдерек институты «The Contemporary Who's Who?» (Современные Кто есть Кто?) баспасының кеңесші-редакторы болып тағайындалды.

Ғылыми зерттеулер саласындағы еңбегі үшін экономика ғылымдарының докторы, профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың есімі Халықаралық өмірдерек орталығының (Кембридж, Англия) «XXI ғасырдың 2000 көрнекті зияткерлері» басылым тізіміне және «Who's Who?» (Кто есть Кто?) жинағына енгізілді.

Халықаралық биографиялық орталық тараپынан (Кембридж, Англия) Қазақстан бойынша Халықаралық биографиялық орталық Бас директорының орынбасары лауазымына тағайындалды.

Ә.Ж. Сапарбаев – тату отбасының отағасы. Жұбайы Мақұлова Айымжан Төлегенқызы – экономика ғылымдарының докторы, профессор, Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті кафедрасының менгерушісі. Үлкен қызы Жазира – Алматы қаласы Қаржы басқармасының бас маманы, қызы Индира – БТА банктің бас маманы, ұлы Елдар – Прага қаласы Карлов университетінің студенті.

Білім және ғылым саласының көрнекті ғалым-зерттеушісі, педагог, профессор Ә.Ж. Сапарбаев шығармашылық қуатқа толы күш-жігерін Қазақстан Республикасы үшін жоғары білікті мамандар даярлауға және экономика ғылымының дамуына жүмсайды.

Нисанбаев Ә.Н.

*Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының
академигі*
Сатубалдин С.С.

*Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының
академигі*

КРАТКИЙ ОЧЕРК НАУЧНОЙ, НАУЧНО-ОРГАНИЗАЦИОННОЙ И ОБЩЕСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЗАСЛУЖЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ КАЗАХСТАНА, АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН, ДОКТОРА ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК, ПРОФЕССОРА А.Д. САПАРБАЕВА

Абдижапар Джуманович Сапарбаев – широко известный в научных кругах Казахстана ученый-экономист и педагог, Заслуженный деятель Казахстана, академик Национальной академии естественных наук Республики Казахстан, доктор экономических наук, профессор.

Родился 5 декабря 1954 г. в с. Жилга Южно-Казахстанской области, с отличием окончил среднюю школу им. С. Сейфуллина Сарыагашского района.

Уже в годы учебы в школе Абдижапар выделялся среди своих сверстников трудолюбием, любознательностью, неутомимостью, желанием как можно больше знать. Особый интерес он проявлял к математическим наукам. Этот интерес и определил во многом дальнейший жизненный путь.

В 1978 г. А.Д. Сапарбаев окончил Казахский государственный университет им. С.М. Кирова по специальности «Прикладная математика» и по направлению Министерства высшего образования Казахстана был принят на должность преподавателя в Казахский химико-технологический институт. В 1983-1986 гг. – аспирант Института кибернетики им. В.М. Глушкова Национальной академии наук Украины по специальности «Экономическая кибернетика» (г. Киев). С 1987 по 1989 г. – инженер Специального конструкторско-технологического бюро программного обеспечения Института кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины.

В 1989-1999 гг. – доцент, заведующий кафедрой, проректор

Алматинского технологического университета. В 1999-2004 гг. – ректор, первый проректор Алматинского экономического университета. С 2004 по 2005 гг. – заместитель директора Казахского государственного научно-исследовательского института научно-технической информации. С 2005 по 2008 гг. – ректор Алматинского гуманитарно-технического университета. С 2008 г. по настоящее время – проректор по научно-методической работе и директор Института экономических исследований Университета «Кайнар».

Председатель первичной партийной организации Народно-демократической партии «Нұр Отан». Доверенное лицо кандидата в Президенты Республики Казахстан Назарбаева Нурсултана Абишевича по Алматинскому району г. Алматы (удостоверение № 575) и доверенное лицо НДП «Нұр Отан» по Алматинскому району г. Алматы (2007).

28 октября 1988 г. на заседании Специализированного совета К 016.45.05 при Институте кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата экономических наук на тему «Методы оптимизации использования воздушных судов в сельском хозяйстве». 5 декабря 1995 г. на заседании Специализированного совета Д 01.39.06 при Институте кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины защитил докторскую диссертацию на тему «Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе». В 1996 г. Высшей аттестационной комиссией Украины выдан диплом доктора экономических наук Украины. В 1997 г. Высшей аттестационной комиссией Министерства образования и науки РК выдан диплом доктора экономических наук Республики Казахстан.

В 1992 году (29 января) по решению Высшей аттестационной комиссии при Совете Министров СССР присуждено ученое звание доцента и в 1997 году Высшей аттестационной комиссией Министерства образования и науки РК присвоено ученое звание профессора по экономике.

Результаты научно-организационной деятельности А.Д. Сапарбаева получили признание научной общественности. Он был избран действительным членом (академиком): Международной академии информатизации (1998); Международной экономической академии Евразии (1998); Академии экономических наук Украины (2001); Академии естественных наук РК (2001); Нью-Йоркской академии наук (2004); Национальной академии естественных наук Республики Казахстан (2008); Российской академии естествознания (2014).

В качестве руководителя вуза Абдижапар Джуманович активно занимается вопросами реформирования и обновления структурного содержания профессионального образования в университете, внедрения новых инновационных технологий в учебный процесс, нормативно-методического оснащения открываемых новых специальностей, разработкой госстандартов высшего образования, укреплением материально-технической базы.

Профессор А.Д. Сапарбаев придает огромное значение вопросам подготовки экономических и научных кадров высшей квалификации. На посту ректора Алматинского экономического университета и Алматинского гуманитарно-технического университета он много сил и энергии отдавал подготовке достойной смены экономистов по различным экономическим специальностям. Как руководитель и организатор А.Д. Сапарбаев сумел исключительно быстро сориентироваться в новых социально-экономических условиях, проявив себя современным менеджером высокого класса. Он сумел эффективно задействовать рыночные механизмы не только в образовательной и научной деятельности университетов, но и в решении вопросов социальной защиты преподавателей, сотрудников и студентов. Он является членом Ассоциации учреждений образования Республики Казахстан.

В Алматинском экономическом университете под

руководством и при участии А.Д. Сапарбаева была открыта аспирантура и магистратура по экономическим специальностям, а также на базе Алматинского экономического университета и Казахского экономического университета им. Т. Рыскулова создан объединенный Диссертационный совет по защите кандидатских диссертаций по специальностям 08.00.12 и 08.00.13.

Научные работы А.Д. Сапарбаева связаны с исследованием и разработкой экономико-математических моделей, а также информационных систем в таких областях применения как: экономическая кибернетика; логистика на транспорте; экономика и управление народным хозяйством (транспортно-коммуникационный комплекс); математические и инструментальные методы экономики; системный анализ, управление и обработка информации.

Воспитанник Института кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины А.Д. Сапарбаев прошел большую научную школу в Киеве под руководством выдающихся ученых, академиков и профессоров В.М. Глушкова, В.С. Михалевича, И.В. Сергиенко, И.В. Скурихина, Б.Н. Пшеничного, А.А. Бакаева, Н.З. Шора, И.Н. Ляшенко, А.Н. Ястремского, Ф.И. Андона, Е.М. Лаврищевой, В.Л. Ревенко, Г.Н. Юна и других. Со многими из них он и сейчас поддерживает тесные научные контакты. Творческие связи поддерживаются также с учеными Москвы, Санкт-Петербурга, Минска, Ташкента, Австрии, с Институтом кибернетики им. В.М. Глушкова и ИЭ НАН Украины, Немецкой академией менеджмента в г. Целле (Германия), ЦЭМИ и ИЭ РАН, университетами Хаджеттепе и Гази Турецкой Республики, Редингтонским университетом (Великобритания).

Профессор А.Д. Сапарбаев является крупным специалистом в области разработки экономико-математических моделей и методов оптимального планирования и внедрения их в экономику, а также по созданию новых информационных

технологий. В условиях рынка развивается актуальное и перспективное направление экономической кибернетики – создание эффективных экономико-математических моделей для решения народнохозяйственных задач программно-целевого, перспективного и текущего планирования, которое включает обобщенные градиентные методы случайного поиска, декомпозиционные методы для задач большой размерности, методы экономико-математического моделирования и разработки новых информационных технологий.

Таким образом, еще в ранних работах А.Д. Сапарбаева определились основные черты его научно-исследовательского подхода: масштабность и прагматизм в духе лучших традиций советской экономико-математической школы, глубина анализа явления, беспристрастное и объективное использование широкого круга источников.

Основными научными направлениями, над которыми работает профессор А.Д. Сапарбаев, являются:

- разработка теоретических проблем кибернетики и системного анализа;
- создание эффективного математического аппарата и прикладных теорий экономической кибернетики и информатологии;
- планирование и моделирование эффективности производства на различных предприятиях (фирмах) и в отраслях;
- разработка научных основ создания автоматизированных систем различного уровня и назначения, а также их последовательной интеграции;
- внедрение методов и средств экономической кибернетики, компьютерных технологий и информатологии в народное хозяйство.

В ходе широкомасштабных и фундаментально-прикладных исследований, в которых широко используются современные информационные технологии и экономико-математические

методы, А.Д. Сапарбаев разработал принципы и методологию их применения к агропромышленному, топливно-энергетическому, транспортному и машиностроительному комплексам, а также провел расчеты ряда научно-исследовательских разработок по оптимизации социальной инфраструктуры, межотраслевому балансу, макроэкономической динамике и региональному планированию.

Наиболее существенными результатами этих научных разработок являются:

1. Методические рекомендации по совершенствованию технологии составления планов предприятий, разработанные в 1997–2003 гг. и апробированные на предприятиях Актауской, Алматинской, Жамбылской и Южно-Казахстанской областей.
2. Методические рекомендации по совершенствованию эффективности использования транспортных средств в зернопродуктовом комплексе, разработанные путем обобщения опыта для северных областей республики.
3. Работы по внедрению технологии автоматизированных систем плановых расчетов и создание локальных информационных сетей, ориентированных на агропромышленные комплексы, предприятия и различные фирмы.
4. Методические рекомендации с расчетами по переводу экономики областей в рыночные условия хозяйствования, выполненные для рисоводческих предприятий Кызылординской области.
5. Методические рекомендации по разработке интеллектуальной информационной системы для решения проблемы анализа функционирования социально-экономической структуры региона и формирования проектных, оценочно-индикативных программ ее развития на перспективу в пространственной среде рыночных отношений. Обоснование схемы причинно-следственного механизма и состава ее аналитического модельного аппарата. Данная разработка

внедрена в Жамбылской области и также может быть использована в других регионах республики для оценки выбранных целевых программ социально-экономического развития региона.

А.Д. Сапарбаев, благодаря высокой научной эрудиции, способствовал развитию аграрной науки в области модельной оценки транспортировки зерна и зернопродуктов. Он является председателем секции Казахского комитета науки и технологии зерна и работает в тесном контакте с Международным обществом по проблемам зерна.

Примечательной особенностью научного творчества профессора Сапарбаева является комплексный всесторонний подход к исследуемым проблемам. Так, экономику производственных преобразований, социально-экономического развития он раскрывает в органической связи с экономикой всей страны. Исследуемые проблемы он рассматривает в тесной взаимосвязи и в взаимообусловленности всех их «слагаемых». Такой методологический подход позволил ему дать достаточно объективную и всестороннюю картину исследуемых проблем.

А.Д. Сапарбаев внес весомый вклад в фундаментальную аграрную науку. Впервые на региональном уровне им сформулированы и решены комплексно-связанные задачи и назначения транспортных средств в единой обслуживаемой цепочке «поле – хранение – переработка – рынок» в целях минимизации пробега транспортных средств; установлены соотношения оптимального распределения инвестиций между подсистемой производственного комплекса; комплексные математические модели территориального ценового равновесия при транспортировке зерна и зернопродуктов в комплексе «поле – переработка – рынок» для решения задач ценовой политики, определяющих выживаемость транспортных предприятий в рыночных условиях.

Экспериментальная проверка и внедрение результатов

исследования А.Д. Сапарбаева проведены при разработке предложений по социально-экономическому развитию акционерной компании «АСТЫК», территориального управления гражданской авиации, Кызылординского, Алматинского и Акмолинского областных сельскохозяйственных департаментов. Работа прошла широкомасштабную апробацию, что подтверждено соответствующими документами.

Под его научным руководством успешно выполнено более 20 научно-исследовательских проектов, включенных в координационные планы Министерства образования и науки РК, Министерства сельского хозяйства РК, Национального академического центра аграрных исследований, Национальной академии наук Республики Казахстан и АО Научно-технологического холдинга «Парасат».

В настоящее время А.Д. Сапарбаев является руководителем следующих научных программ:

1. Маркетинг производства и реализация продуктов питания в условиях рынка.

По этой программе разрабатываются:

- эффективная организация системы товародвижения, оптимизация товарных запасов, складского хозяйства, транспортных средств;

- обоснование путей решения проблем маркетингового планирования производственно-коммерческой деятельности предприятий отрасли в условиях рынка.

2. Модельная оценка природных процессов при решении экологических проблем водохозяйственных систем бассейна р. Шу в условиях рынка.

Целью данного проекта является разработка научно-методических основ организации регионального природопользования в бассейне реки, адекватных современным условиям развивающихся рыночных отношений с применением экономико-математических методов и моделей.

3. Оптимизация технических средств в агропромышленном комплексе.

Цель данного проекта – оптимизация функционирования и развития транспортных систем агропромышленного комплекса, разработка предложений и рекомендаций по повышению экономической эффективности использования технических средств в новых условиях хозяйствования. Модели и методы информационных технологий системы управления агрофирмой.

Придавая большое значение роли и месту научно-технического потенциала в развитии экономики, А.Д. Сапарбаев курировал научные подразделения КазГосИНТИ «Центр анализа проблем управления научно-техническим развитием и национальной системой НТИ» и «Центр анализа научно-технической и инновационной деятельности». Ему было поручено изучение проблем управления научно-техническим развитием, состояния и тенденций развития научно-технического потенциала, анализа вопросов формирования инновационного потенциала, инновационной инфраструктуры, развития малого инновационного предпринимательства, предоставления потребителям достоверной информации о научно-технических достижениях в стране.

Многие предложения, подготовленные А.Д. Сапарбаевым в ходе исследований, использованы государственными органами управления научной и научно-технической сферы при разработке директивных документов.

Профессор А.Д. Сапарбаев являлся исполнителем Республиканской целевой научно-технической программы «Развитие государственной системы научно-технической информации Республики Казахстан» и ответственным исполнителем международного проекта «Создание информационно-инновационных консалтинговых центров в Казахстане» совместно с Турецкой администрацией сотрудничества и развития (ТИКА) при Аппарате премьер-министра Турецкой Республики.

В рамках данного научно-технического проекта предусматривается повышение эффективности деятельности территориальной подсистемы ГСНТИ в информационном сопровождении региональных научно-технических инновационных программ и проектов, установление горизонтальных связей между областями в инновационной деятельности путем преобразования 15 дочерних предприятий КазГосИНТИ, расположенных в 12 областных центрах и 3 крупных городах Казахстана, в территориальные инновационно-консалтинговые центры КазГосИНТИ (ТИКЦ).

По обмену опытом научно-исследовательской работы А.Д. Сапарбаев посетил Институт научно-технической информации СУАР Китайской Народной Республики (г. Урумчи). Участвовал в обсуждении проекта программы «Создание информационно-телекоммуникационных ресурсов научно-технической информации совместного пользования стран Шанхайской организации сотрудничества Центрально-Азиатского региона». Были согласованы проблемы информационных платформ совместного создания и вопросы выполнения научно-исследовательских программ, проектов в области информатики, управления научно-техническим развитием, охраны окружающей среды, экономики и обмена результатами проведенных исследований и разработок.

Под руководством профессора А.Д. Сапарбаева в КазГосИНТИ подготовлена аналитическая справка «Динамика научно-технического потенциала Республики Казахстан за 1993-2003 гг.». Также в соответствии с планом мероприятий акимата г. Алматы на 2004-2006 гг. по реализации программы индустриально-инновационного развития подготовлены материалы к изданию каталога прикладных научных разработок НИИ РК и отраслевых ведомств, рекомендуемых к внедрению хозяйствующими субъектами.

А.Д. Сапарбаев является научным руководителем научно-

исследовательского проекта по теме «Комплексная оценка эффективности проектных решений в стройиндустрии Республики Казахстан», зарегистрированного в АО «Национальный центр научно-технической информации» (номер гос. регистрации 0111РК00431).

Он также является научным руководителем научно-исследовательского проекта программы Британского Совета с Редингтонским университетом (Великобритания), Центром Евро-Азиатских исследований по теме «Влияние фактора политики местного содержания на развитие социально-экономической системы республики» с 2010 по 2014 гг. В 2011-2013 гг. в качестве научного руководителя вышеназванного научно-исследовательского проекта профессор А.Д. Сапарбаев дважды участвовал на совещании в Палате Лордов в г. Лондоне (Великобритания) по обсуждению этого научного проекта.

Профессор А.Д. Сапарбаев также является научным руководителем проекта «Разработка Стратегии устойчивой энергетики будущего Казахстана до 2050 года» АО Национального научно-технологического холдинга «Парасат». Данный проект выполняется в рамках научно-технической программы «Разработка чистых источников энергии Республики Казахстан на 2013-2017 годы в рамках ЭКСПО-2017».

А.Д. Сапарбаев активно участвует в международных симпозиумах, конференциях и семинарах по различным актуальным проблемам экономики и экономической кибернетики. Им опубликовано более 400 научных и методических работ в Республике Казахстан, а также в близких и дальних зарубежных изданиях, из них 18 научных монографий («Модели повышения эффективности переработки продукции». – Алматы: Экономика, 1995. – 165 с.; «Моделирование повышения эффективности производства риса». – Алматы: Гылым, 1997. – 165 с.; «Моделирование системы агробизнеса». – Алматы: Гылым, 1998. – 172 с.; «Модельная оценка

транспортных потоков зерна и зернопродуктов». – Алматы LEM, 2001. – 256 с.; «Научные основы технологического и транспортного потока зерна». – Алматы: LEM, 2002. –355 с.; «Внешняя торговля Казахстана». – Алматы: Комплекс, 2002. –70 с.; «Моделирование агросистем». – Алматы: LEM, 2002. – 271 с.; «Модельный инструментарий управления агрофирмой». – Алматы: Гылым, 2003. – 200 с.; «Системный анализ социально–экономического развития республики». – Алматы: Гылым, 2002. – 168 с.; «Эконометрическое моделирование» – Алматы: Гылым, 2004. – 216 с.; «Экономика и оптимизация». – Алматы: Триумф Т, 2010. –336 с.; «Устойчивое инновационное развитие экономики: модели и инструменты анализа». – Алматы: Триумф Т, 2010. – 416 с.; «Инновационная экономика». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с; «Системный анализ социально–экономического развития Казахстана». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с.; «Предпринимательская экономика». – Алматы: Триумф Т, 2011. – 296 с.), 12 учебников и учебных пособий для вузов («Экономика негіздері сызбаларда және кестелерде». – Алматы: Бастау, 2008. – 343 б.; «Рыночная экономика аграрного сектора». – Алматы: LEM, 2001. – 92 с.; «Экономикалық-математикалық әдістер мен тәсілдер». – Алматы: Бастау, 2007. – 354 б.; «Микроэкономика». Алматы: Қазақ университеті; 2005. – 97 б.; «Экономико-математические методы и модели». – Алматы: Бастау, 2007. – 228 с.; «Методы оптимизации». – Алматы: LEM, 2003. – 240 с.; «Эконометрика». – Алматы: Бастау, 2007. – 262с.), 8 брошюр и препринтов, 9 книг научного характера.

Профессор А.Д. Сапарбаев принимает непосредственное участие в научно-педагогической деятельности Министерства образования и науки Республики Казахстан. В частности, приказом МОН РК он был назначен заместителем председателя Государственной аттестационной комиссии при государственной аттестации Казахского национального аграрного университета, Казахской головной архитектурно-строительной академии и

Казахского женского педагогического университета, а также председателем и членом Государственной аттестационной комиссии в колледжах и вузах Республики Казахстан.

Профессор А.Д. Сапарбаев с 2001 г. является членом Республиканского учебно-методического совета по группам специальностей «Социальные науки, экономики и бизнес» РУМС Министерства образования и науки РК при Казахском экономическом университете имени Т.Рыскулова, председателем Учебно-методического совета университета «Кайнар». Он ответственный редактор ряда межвузовских сборников научных трудов, организатор и председатель оргкомитета различных международных и республиканских научно-практических конференций по проблемам экономики и экономической кибернетики, проходивших в городе Алматы и других регионах республики. Назначен консультантом-редактором издания «Современные Кто есть Кто» Американского биографического института. Избран членом редакционной коллегии Республиканского ежемесячного финансового журнала «Банки Казахстана», экономического журнала «Основы экономики» и журналов «Казахская цивилизация» и «Вестник университета «Кайнар». Является членом редакционного совета ежеквартального научно-информационного журнала «Экономический вестник» Кыргызской Республики. Главный редактор научного журнала «АГТУ Хабаршысы – Вестник АГТУ» и газеты «Университет тынысы». Член Союза журналистов Казахстана. Деятель культуры Республики Казахстан.

А.Д. Сапарбаев своей научно-теоретической, учебно-методической и практической деятельностью вносит реальный вклад в создание весьма перспективного нового научного направления в области экономической кибернетики и информациологии, имеющего большое практическое применение для независимого Казахстана.

А.Д. Сапарбаев использует различные возможности для установления и расширения международных контактов университета, изучения опыта высшей школы передовых стран, одновременно содействуя широкому распространению в мире информации об экономическом, научном, образовательном и культурном потенциале Казахстана. В 1992-1994 гг., еще на заре независимости республики, А.Д. Сапарбаев, в качестве доктора-исследователя, был командирован Министерством образования и науки Республики Казахстан для обмена опытом по научно-исследовательской работе в Турции (Университет имени Гази, г. Анкара и университет Улудаг, г. Бурса) для выполнения научно-педагогических работ. В 2009 г. выступил с научным докладом и был модератором на заседании секции Международного научного форума «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisim ve Kultur Forumu» тюркоязычных стран в г. Стамбуле (Турецкая Республика). Также участвовал в конференциях, семинарах и дискуссиях в Лондоне (Великобритания), Париже (Франция), Эдинбурге (Шотландия), Лиссабоне (Португалия), Брюсселе (Бельгия) и Белфасте (Северная Ирландия).

Активная научная деятельность заложила основу для создания крупной научной школы по проблемам оптимальной организации агросистем и экономической кибернетики в республике. Под научным руководством профессора А.Д. Сапарбаева защищены 6 докторских, 19 кандидатских и 32 магистерских диссертации по экономическим специальностям, а также по защите более 40 докторским диссертациям даны отзывы, рецензии. Многие его докторанты ныне являются известными экономистами: ученые, педагоги и руководители крупных предприятий. В качестве официального оппонента выступал на различных докторских советах Казахстана и стран СНГ.

Под председательством и руководством профессора А.Д. Сапарбаева в Алматинском гуманитарно-техническом

университете проведены международные научно-практические конференции «Непрерывное образование: состояние и перспективы» (2006 г.) и «Проблемы индустриально-инновационного развития Республики Казахстан» (2007 г.). Под руководством профессора А.Д. Сапарбаева в университете «Кайнар» проведены межвузовская научно-практическая конференция «Роль казахстанской молодежи в развитии инноваций» (2013 г.); Международная научно-практическая конференция «Динамика развития казахской цивилизации в Евразийском пространстве межкультурного диалога» (2014 г.) и республиканская научно-практическая конференция «Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050» (2014 г.). Ежегодно проводятся студенческие научные конференции университета.

Под руководством д.э.н., профессора А.Д. Сапарбаева в университете «Кайнар» функционирует теоретический научный семинар «Экономические проблемы развития народного хозяйства Республики Казахстан и механизмы их реализации», где рассматриваются и обсуждаются теоретические, методологические и научно-практические вопросы экономики и менеджмента, заслушиваются доклады и сообщения преподавателей, сотрудников, магистрантов и докторантов о результатах их исследований.

Абдижапар Джуманович пользуется заслуженным авторитетом у коллектива университета как компетентный, инициативный руководитель и грамотный педагог.

Смыслом жизни А.Д. Сапарбаева, как ученого и педагога, является не только участие в разработке новых теоретических изысканий, но и в воспитании достойной смены, способной шире и глубже развивать идеи своих учителей. Он уверен, что творческий труд талантливой молодежи не только расширяет и углубляет, но умножает и популяризует научные идеи старшего поколения, способствует внедрению этих идей в практику.

Профессор А.Д. Сапарбаев ведет большую преподавательскую работу. Он – отличный лектор и строгий учитель. Читает ряд курсов – «Макроэкономика», «Микроэкономика», «Эконометрика», «Управление проектами», «Экономико-математическое моделирование», «Бизнес планирование», «Стратегический менеджмент», «Оценка эффективности инвестиционных решений», «Инновационный менеджмент» и т.д. Курсы разработанных им лекций отличаются высоким профессионализмом и отвечают современным требованиям экономики. Постоянное совершенствование преподавательской работы и методического мастерства, расширение научной эрудиции, знание нужд и запросов студенчества, стиля и методов их воспитания позволили занять почетное место среди ведущих вузовских педагогов-наставников.

Многообразна общественная деятельность Абдижапара Джумановича. Педагогическую и научную деятельность академик активно сочетает с научно-организационной работой, выполняя функции председателя Ученого совета университета, заместителя Генерального директора Международного биографического центра (Кембридж, Англия) по Казахстану, члена Научно-координационного центра по экономическим наукам при Институте экономики Министерства образования и науки РК, члена Научно-исследовательского совета консультантов Американского биографического института (Северная Каролина, США), члена Экспертного совета Высшего аттестационного комитета МОН РК по экономическим наукам, заместителя председателя докторского Диссертационного совета Д 14.45.10 в Казахском экономическом университете им. Т. Рыскулова по экономическим специальностям и члена докторского Диссертационного совета Д 14.А.02.21 в Казахском национальном университете им. аль-Фараби по защите диссертации по экономическим наукам. Член Ассоциации учреждений образования Республики Казахстан. Председатель Алматинского филиала Международного благотворительного

фонда «Назир Турекулов». Назир Турекулов – выдающийся политический и общественный деятель, языковед и дипломат, первый посол Советского Союза в Саудовской Аравии, яркий представитель казахской интеллигенции. В этом году исполняется 120 лет со дня его рождения и отмечается 75-летие жертв политических репрессий.

Профессор Абдижапар Джуманович Сапарбаев являясь председателем Алматинского филиала Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов», ведет огромную общественную и организационную работу по линии Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» в г. Алматы.

К сожалению, в советское время о Н. Турекулове было написано крайне мало. Энциклопедические справочники ограничивались такими краткими данными. В связи с этим, в последние годы, по инициативе Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» проводится большая работа по изучению наследия Н. Турекулова. Назир Турекулов был первым казахом, занявшим высокий пост полпреда СССР. Вся его жизнь являлась примером беззаветного служения интересам дипломатии и своему народу. Интересные факты из жизни посла Советского Союза в Саудовской Аравии были раскрыты в документальном фильме Болата Шарипа «Полпред».

Все духовное наследие Назира Турекулова – публикации, письма, статьи, тексты докладов, записки и др. было собрано в четыре тома и издано в серии «Алаш мұрасы» (Наследие Алаша). Профессор А.Д. Сапарбаев активно участвовал в издании данного многотомного произведения и был членом редакционной комиссии (Алматы: «Ел шежіре», 2007. 1 том. 256 с.; 2 том. 240 с.; 3 том. 288 с.; 4 том. 256 с.).

По наследию Назира Турекулова, профессором А.Д. Сапарбаевым опубликованы научные статьи в различных республиканских изданиях, в частности: «Ұлт рухын ұлықтаған». Егемен Қазақстан газетасы. №144-147(24722), 30 мамыр,

сәрсенбі. Б. 8; «Ұлтын ұлықтаған қайраткер». Қазақ өркениеті журналы. 2012. № 3 (48). 65-78 б.; «Ұрпағын ұлықтаған елдің еңсесі биік». Қазақ өркениеті журналы. 2008. № 4 (48). 75-83 б.

Профессор А.Д. Сапарбаев принимал активное участие в организации различных международных, республиканских научно-теоретических конференциях и симпозиумах посвященных 115 и 120-летию Назиру Турекулову, где неоднократно выступал с докладами. По инициативе Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» и при участии профессора А.Д. Сапарбаева конференции проводились в Министерстве иностранных дел Республики Казахстан, Международном казахско-турецком университете имени Х.А. Яссави, Казахском Национальном университете имени аль-Фараби, Евразийском Национальном университете имени Л. Гумилева, Академии государственного управления при Президенте Республики Казахстан и Каспийском государственном университете технологий и инжиниринга имени Ш. Есенова. В работе конференций принимали участие ученые республики и гости из ближнего и дальнего зарубежья, представители дипломатического корпуса, государственные и общественные деятели Казахстана. По инициативе Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» профессор А.Д. Сапарбаев проводит большую благотворительную работу в Южно-Казахстанской области. В частности, он активно принимал участие в строительстве мечети и музея имени Назира Турекулова в г. Туркестане. За огромную организационную, благотворительную и спонсорскую работу по линии администрации акимата г. Туркестана и Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов» профессору А.Д. Сапарбаеву объявлена благодарность и вручена Почетная грамота Международного благотворительного фонда «Назир Турекулов».

Несмотря на то, что А.Д. Сапарбаев постоянно проживает в Алматы уже много лет, он всегда поддерживает связь с

родным краем Сарыагашским районом и г. Туркестаном Южно-Казахстанской области. За особую деятельность и за активное участие в общественной жизни Сарыагашского района Южно-Казахстанской области профессор А.Д. Сапарбаев награжден Почетными грамотами Сарыагашского районного акимата и сельского акимата Жилга, присвоено звание «Почетный гражданин Сарыагашского района» ЮКО.

За особые заслуги в области образования и науки Республики Казахстан Указами Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева А.Д. Сапарбаев удостоин почетного звания «Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері» (Заслуженный деятель Казахстана) и награжден медалями «Ерен еңбегі үшін» (За трудовые отличие) и «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 10 жыл» (10 лет Независимости Республики Казахстан).

За выдающиеся научные работы решением Комиссии по наградам «Европейского научно-промышленного консорциума» награжден орденами «**ЛАБОРЕ ET SCIENTIA (ЕҢБЕКПЕН ЖӘНЕ БІЛІММЕН)**» и «**PRIMUS INTER PARES (ТЕҢДЕЙЛЕРДІҢ ШІНДЕГІ БІРІНШІ)**».

За значительные успехи в деле обучения и воспитания подрастающего поколения награжден Медалью имени И. Алтынсарина Министерства образования и науки РК. Удостоен Почетного знака «Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері» (Деятель культуры Республики Казахстан) Министерства культуры и информации Республики Казахстан. Награжден нагрудными знаками «Отличник образования Республики Казахстан», «Почетный работник образования Республики Казахстан», «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан» Министерства образования и науки РК и Московского института коммерции и права.

Обладатель государственного гранта Министерства образования и науки РК «Лучший преподаватель вуза». За большой вклад в обогащение теории и практики экономической

науки ему присуждены премии Международной экономической академии Евразии и Ассоциации экономистов Казахстана, а также за особые заслуги в развитии науки награжден нагрудными Медалями Абылай хана и аль-Фараби Академии естественных наук РК. За подготовку учебников и учебных пособий присуждена Золотая медаль имени Ахмета Байтурсынова в номинации «Лучший автор», учрежденная Ассоциацией вузов Министерства образования и науки РК. За лучшую научную работу в области аграрной науки была присуждена Государственная премия имени академика А.И. Бараева (золотая медаль I степени) Министерства сельского хозяйства РК. За лучшие научные исследования и работы в области естественных наук награжден Почетной грамотой Казахстанской национальной академии естественных наук.

За особые заслуги в разработке приоритетных направлений науки и техники, создании научных школ, воспитании и подготовке научных кадров решением Президиума Российской Академии Естествознания присвоены почетные звания «Заслуженный деятель науки и образования» и «Основатель научной школы». За выдающиеся достижения в области образования и прикладные достижения в модернизации содержания высшего образования решением Президиума Российской Академии Естествознания награжден Золотой медалью «За новаторскую работу в области высшего образования». За выдающийся вклад в развитие Отечественной науки решением Президиума Российской Академии Естествознания награжден Золотой медалью имени В.И. Вернадского.

За заслуги перед обществом, Советом международных исследований Американского биографического института (Северная Каролина, США), номинирован на звание «Человек года–2003» (США) и награжден Американской золотой медалью «Почета», а также за достигнутые результаты в научных исследованиях вышеизанным институтом в 2003 г. присуждена награда «Универсальные достижения»

(США), избран членом Научно-исследовательского совета консультантов и назначен консультантом-редактором издания «The Contemporary Who's Who?» (Современные Кто есть Кто?) Американского биографического института.

За выдающиеся заслуги в области научных исследований биография доктора экономических наук, профессора А.Д. Сапарбаева Международным биографическим центром (Кембридж, Англия) внесена в список издания «2000 Выдающихся интеллектуалов XXI века» и в сборник «Who's Who?» (Кто есть Кто?).

Международным биографическим центром (Кембридж, Англия) назначен на должность заместителя Генерального директора Международного биографического центра по Казахстану.

А.Д. Сапарбаев – глава дружной семьи. Супруга Макулова Айымжан Тулегеновна – доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Казахского экономического университета имени Т. Рыскулова. Старшая дочь Жазира – главный специалист Финансового управления г. Алматы, дочь Индира – главный специалист БТА Банка, сын Елдар – студент Карловы университета, г. Прага.

Видный ученый-исследователь и педагог в области образования и науки, профессор А.Д. Сапарбаев находится в расцвете творческих сил, полон энергии и замыслов и вкладывает все свои знания в развитие экономической науки и подготовку высококвалифицированных специалистов для Республики Казахстан.

Нысанбаев А.Н.

*академик Национальной академии наук
Республики Казахстан*

Сатубалдин С.С.

*академик Национальной академии наук
Республики Казахстан*

**BRIEF ESSAY OF SCIENTIFIC, SCIENTIFIC-
ORGANIZATIONAL AND PUBLIC ACTIVITIES
OF THE HONORED WORKER OF KAZAKHSTAN,
ACADEMICIAN OF THE KAZAKHSTAN
NATIONAL ACADEMY OF NATURAL SCIENCE,
DOCTOR OF ECONOMICS, PROFESSOR
A.D. SAPARBAYEV**

Abdizhapar Djumanovich Saparbayev – the scientist-economist and the teacher widely known in scientific circles of Kazakhstan, the Honored Worker of Kazakhstan, academician of the National Academy of Natural Sciences of the Republic of Kazakhstan, doctor of economic sciences, professor.

A.D. Saparbayev was born on December, 5, 1954, in Jilga village, the Southern-Kazakhstan oblast, left with distinction the S. Seifullin secondary school of Saryagash region.

During studying at school Abdizhapar was notable for diligence, inquisitiveness, indefatigability, desire to know as much as possible among the peers. He showed special interest to mathematical sciences. This interest defined the further life in many respects.

In 1978 A.D. Saparbayev graduated from the S.M. Kirov Kazakh State University in a specialty «Applied mathematics» and according to assign of the Ministry of Higher Education of Kazakhstan was accepted on a post of the teacher in the Kazakh Chemical-Engineering Institute. In 1983-1986 – post-graduate student of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, the Academy of Sciences of Ukraine in a specialty «Economic cybernetics» (Kiev). Since 1987 till 1989 – engineer of the Special design-engineering bureau of the software of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS.

In 1989-1999 – assistant professor, chief of the chair, pro-rector of Almaty Technological University. In 1999-2004 – rector, the first pro-rector of Almaty Economic University. Since 2004 till 2005 – deputy director of the Kazakh State Scientific and Research Institute of Scientific and Technical Information. Since 2005 till 2008 –

rector of the Almaty Humanitarian-Technical University. Since 2008 on present time – pro-rector in scientific and methodical work and director of the Institute of Economic Researches of «Кайнар» University.

A chairman of the primary party organization of «Nur Otan» People's Democratic Party. The authorized representative of the candidate in Presidents of the Republic of Kazakhstan Nazarbayev Nursultan Abishevich in Almaly district, Almaty city (the certificate № 575) and authorized representative of «Nur Otan» PDP in Almaly district, Almaty city (2007).

On October, 28, 1988, A.D. Saparbayev defended a thesis for candidate of economic sciences on a topic «Methods of optimization of using aircrafts in agriculture» at the Specialized council session K016.45.05 of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS. On December, 5, 1995, he defended a doctoral thesis on a theme «Economic-mathematical models of transport systems in grain-productive complex» at Specialized council session D 01.39.06 at the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, Ukraine AS. In 1996, the Higher Attestation Commission of Ukraine gave him the diploma of the doctor of economic sciences of Ukraine. In 1997, the Higher Attestation Commission of the RK Ministry of Education and Science gave the diploma of the doctor of economic sciences of the Republic Kazakhstan.

In 1992 (on January, 29), according the decision of the Higher Attestation Commission of USSR Council of Ministers there was presented him an academic status of the Associate Professor, and in 1997 the Higher Attestation Commission of the Ministry of Education and Science of PK appropriated an academic status of the Professor in economics.

Scientific and organizational activity of A.D. Saparbayev was estimated by scientific community. He was elected a full member (academician) of: the International Academy of Information (1998); the International Economic Academy of Eurasia (1998); Academy of

Economic Sciences of Ukraine (2001); Academy of Natural Sciences of PK (2001); the New York Academy of Sciences (2004); National Academy of Natural Sciences of the Republic of Kazakhstan (2008); the Russian Academy of Natural Science (2014).

As the head of higher education institution Abdizhapar Djumanovich is actively occupied with the problems of reforming and updating the structural contents of professional training, introduction of new innovative technologies to educational process, normative and methodical equipment of opened new specialties, development of state standards of higher education, strengthening of material base at the university.

Professor A.D. Saparbayev attaches a great importance to questions of training of economic and scientific staff of the top skills. As the rector of Almaty Economic University and Almaty Humanitarian-Technical University he expended many forces and energy in training of worthy successors of economists in various economic specialties. As the head and organizer A.D. Saparbayev was able to orient quickly in new social and economic conditions, having proved to be the modern manager of a high class. He has managed effectively to involve market mechanisms not only in educational and scientific activity of universities, but also in solving the questions of social protection of teachers, employees and students. He is a member of the Association of education establishments of the Republic of Kazakhstan.

At Almaty Economic University under A.D. Saparbayev's leadership and at participation the postgraduate study and magistracy in economic specialties was open, and also on the basis of Almaty Economic University and the T. Ryskulov Kazakh Economic University there was created the joint Dissertational council for defense of candidate theses in specialties 08.00.12 and 08.00.13.

A.D. Saparbayev's scientific works are connected both to research and development of economic and mathematical models, and information systems in such fields of using as: economic cybernetics;

logistic at transport; economy and management of national economy (transport-communication complex); mathematical and instrumental methods of economy; system analysis, management and processing of information.

The pupil of the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics of Ukraine NAS A.D. Saparbayev has passed the great scientific school in Kiev under the leadership of outstanding scientists, academicians and professors V.M. Glushkov, V.S. Mihalevich, I.V. Sergienko, I.V. Skurikhin, B.N. Pshenichny, A.A. Bakayev, N.Z. Shora, I.N. Lyashenko, A.N. Jastremski, F.I. Andon, E.M. Lavrishcheva, V.L. Revenko, G.N. Yun and others. Now he gets into close scientific contacts with many of them. Creative connections are supported also with scientists of Moscow, Saint Petersburg, Minsk, Tashkent, Austria, with the V.M. Glushkov Institute of Cybernetics and Institute of Economics of Ukraine NAS, German Academy of Management in Tselle city, Central Economic and Mathematical Institute (CEMI) and the Institute of Economics of the Russian Academy of Sciences, universities Hadzhettepe and Gazy of Turkish Republic, Reading University (Great Britain).

Professor A.D. Saparbayev is the large expert both in the field of development of economic-mathematical models and methods of optimal planning and their introduction to economy, and in creation of new information technologies. In conditions of the market the actual and perspective tendency of economic cybernetics – creation of effective economic and mathematical models for solving of the economic problems of program-purposeful, perspective and routine planning which includes generalized gradient methods of casual search, decomposing methods for tasks of big dimension, methods of economic and mathematical modelling and development of new information technologies develops.

Thus, even in A.D. Saparbayev's early works the basic features of his research approach were defined: immensity and pragmatism in spirit of the best traditions of the Soviet economic and mathematical

school, depth of phenomenon analysis, impartial and objective use of the broad range of sources.

The basic scientific tendencies of A.D. Saparbayev's works are:

– development of theoretical problems of cybernetics and system analysis;

– creation of effective mathematical device and applied theories of economic cybernetics and informatiology;

– planning and modelling of production efficiency at the various enterprises (firms) and in branches;

– development of scientific bases of creation of automated systems of various level and purpose, and also their consecutive integration;

– introduction of methods and means of economic cybernetics, computer technologies and informatiology to the national economy.

During large-scale and fundamental and applied researches with wide use of modern information technologies and economic and mathematical methods A.D. Saparbayev has developed principles and methodology of their application for agroindustrial, fuel and energy, transport and machine-building complexes, and also rated of some research developments for optimization of social infrastructure, interbranch balance, macroeconomic dynamics and regional planning.

The most essential results of these scientific developments are:

1. Methodical recommendations for perfection of technology of drawing up of the enterprises plans, developed in 1997-2003 and approved at enterprises of Aktau, Almaty, Jambyl and the Southern-Kazakhstan regions.

2. Methodical recommendations for perfection of efficiency of using transport means in grain-productive complex, developed by generalization of experience for northern regions of the republic.

3. Works on introduction of technology of automated systems of planned calculations and creation of the local information networks focused on agricultural complexes, enterprises and various firms.

4. Methodical recommendations with calculations for conversion

of economy of regions in the market conditions of managing executed for rice-growing enterprises of Kyzylorda oblast.

5. Methodical recommendations for the development of intellectual information system for solving the problem of analysis of functioning of social and economic structure of region, and formation of design, evaluating-indicative programs of its development for prospect in the spatial environment of market relations. A substantiation of the plan of cause-and-effect mechanism and structure of its analytical model device. The given elaboration is introduced in Jambyl oblast and also can be used in other regions of the republic for an estimation of chosen purpose programs of social and economic development of the region.

Due to high scientific erudition A.D. Saparbayev has promoted agrarian science in the field of model estimation of grain and grain production transportation. He is a chairman of section of the Kazakh committee of science and technology of grain and works in close contact to the International society of grain problems.

The remarkable feature of scientific creativity of professor A.D. Saparbayev is the complex all-round approach to researched problems. So, he shows economy of industrial transformations, social and economic development in organic connection with economy of the whole country. He examines researched problems in close interrelation and interdependence of all their «items». Such methodological approach has allowed him to give objective enough and all-round picture of researched problems.

A.D. Saparbayev has brought considerable contribution to fundamental agrarian science. For the first time at a regional level he has formulated and solved complex-connected problems and purposes of transport means in common operated chain «field – storage – processing – market» with the purpose of minimal running of transport means; ratio of optimum distribution of investments between subsystem of industrial complex are established; complex mathematical models of territorial price balance at transportation

of grain and grain production in a complex «field – processing – market» for solving the tasks of price policy determining survival rate of transport enterprises in market conditions.

Experimental checking and introduction of research results of A.D. Saparbayev are carried out at the elaborations of offers for social and economic development of «GRAIN» joint-stock company, territorial management of civil aircraft, Kyzylorda, Almaty and Akmolinsk regional agricultural departments. The work has passed large-scale approbation confirmed with corresponding documents.

Over 20 research projects included in coordination plans of RK Ministry of Education and Science, RK Ministry of Agriculture, RK National academic center of agrarian researches, RK National Academy of Sciences and joint-stock company of «Parasat» scientific-technological holding are successfully executed under his scientific management.

Now A.D. Saparbaev is the head of the following scientific programs:

1. Marketing of production and realization of food stuffs in market conditions.

According this program is developed:

– effective organization of stock movement system, optimization of commodity stocks, storage facilities, transport means;

– substantiation of ways of solving the problems of marketing planning of production and commercial activity of the enterprises of branch in market conditions.

2. Model estimation of natural processes while solving the ecological problems of water-economic systems of Shu River basin in conditions of the market.

The purpose of the given project is the development of scientific and methodical bases of organizing the regional natural resource use in a river basin, adequate to modern conditions with use of economic and mathematical methods and models.

3. Optimization of technical aids in agriculture.

The purpose of the given project is optimization of functioning and development of transport systems of agricultural complex, development of offers and recommendations for increasing the economic efficiency of using the technical aids in new conditions of managing. Models and methods of information technologies of managing system for agrarian firms.

Having attached the great importance to the role and place of scientific and technical potential in the development of economy, A.D. Saparbayev has supervised scientific divisions of KazGosINTI «Center of the analysis of managing problems for scientific and engineering development of NTI national system» and «Center of the analysis of scientific and engineering and innovative activity». He was entrusted with studying the problems of management for scientific and engineering development, conditions and tendencies of the development of scientific and technical potential, the analysis of questions of forming the innovative potential, an innovative infrastructure, development of small innovative business, granting trustworthy information to consumers about scientific and technical achievements in the country.

Many offers prepared by A.D. Saparbaev during researches are used by the state controls of scientific and scientific and engineering sphere while elaboration of directive documents.

Professor A.D. Saparbaev was the executor of the Republican purpose scientific and engineering program «Development of the state system of scientific and technical information of the Republic of Kazakhstan» and the responsible officer of the international project «Creation of information-innovative consulting centers in Kazakhstan» together with the Turkish administration of cooperation and development at the Administration of the Premier-Minister of Turkish Republic.

Within the framework of the given scientific and engineering project there is provided for increasing the efficiency of activity of territorial subsystem of the state system of scientific and technical

information (SSSTI) at information support of regional scientific and technical innovative programs and projects, establishment of horizontal connections between fields in innovative activity by means of transformation of 15 subsidiary enterprises of KazGosINTI located in 12 regional centers and 3 large cities of Kazakhstan, to territorial innovative-consulting centers (TICC).

According to exchange of experience of research work A.D. Saparbayev has visited the Institute of Scientific and Technical Information of SUAR, Chinese People's Republic (Urumchi city), participated in discussion of the program project of «Creation of information-telecommunication resources of the scientific and technical information of joint use in the countries of the Shanghai organization of cooperation of the Central-Asian region». The problems of information platforms of joint creation and questions of realization of research programs, projects in the field of computer science, management of scientific and technical development, protection of the environment, economy and an exchange of results of the researches and developments have been coordinated.

Under professor A.D. Saparbayev's leadership in KazGosINTI the analytical information «Dynamics of scientific and technical potential of the Republic of Kazakhstan for 1993-2003» is prepared. Also according to measures plan of Almaty akimat for 2004-2006 for realization of the program of industrial-innovative development there are prepared materials for the edition of the catalogue of applied scientific developments (ASDC) and the branch departments recommended to introduction by managing subjects.

A.D. Saparbaev is a scientific supervisor of the research project on a theme «Complex estimation of efficiency of design decisions in building industry of the Republic of Kazakhstan», registered in joint-stock company «National center of the scientific and technical information» (№ 0111PK00431).

He is also the scientific supervisor of the research project of the program of the British Council and Reading University (Great

Britain), the Center of Eurasian researches named «Influence of the factor of policy of the local contents on the development of social and economic system of the republic» since 2010 till 2014. In 2011-2013 as the supervisor of the above-named research project professor A.D. Saparbayev participated twice at the meeting at Chamber of Lords in London (Great Britain) for discussion of this scientific project.

Professor A.D. Saparbayev also is the scientific head of the project «Development of the Strategy of steady power of future Kazakhstan till 2050» of joint-stock company of National scientific and technological holding «Parasat». The given project is realized within the framework of the scientific and technological program «Development of pure energy sources of the Republic of Kazakhstan for 2013-2017 within the limits of EXPO-2017».

A.D. Saparbayev actively participates in the international symposia, conferences and seminars on various actual problems of economy and economic cybernetics. He published over 400 scientific and methodical works both in the Republic of Kazakhstan and in near and far foreign editions, among them 18 scientific monographs: «Models of raising the efficiency of production processing» (Almaty: Economics, 1995. 165 p.); «Modelling of raising the efficiency of rice production» (Almaty: Gylym, 1997. 165 p.); «Modelling of agrarian business system» (Almaty: Gylym, 1998. 172 p.); «Model estimation of transport line of grain and grain production» (Almaty: LEM, 2001. 256 p.); «Scientific principles of technological and transport line of grain» (Almaty: LEM, 2002. 355 p.); «Foreign trade of Kazakhstan» (Almaty: Complex, 2002. 70 p.); «Modelling of agrarian systems» (Almaty: LEM, 2002. 271 p.); «Model instruments of agrarian firms management» (Almaty: Gylym, 2003. 200 p.); «System analysis of social and economic development of the republic» (Almaty: Gylym, 2002. 168 p.); «Econometric modelling» (Almaty: Gylym, 2004. 216 p.); «Economy and optimization» (Almaty: Triumph T, 2010. 336 p.); «Stable innovative development

of economy: models and instruments of analysis» (Almaty: Triumph T, 2010. 416 p.); «Innovative economy» (Almaty: Triumph T, 2011. 416 p.); «System analysis of social and economic development of Kazakhstan» (Almaty: Triumph T, 2011. 416 p.); «Owner's economy» (Almaty: Triumph T, 2011. 296 p.). 12 textbooks and manuals for higher educational institutions: «Economic principles in schemes and tables» (Almaty: Bastau, 2008. 343 p.); «Market economy of agrarian sector» (Almaty: LEM, 2001. 92 p.); «Economic and mathematic models and methods» (Almaty: Bastau, 2007. 354 p.); «Microeconomy» (Almaty: Kazakh University, 2005. 97 p.); «Economic and mathematic methods models» (Almaty: Bastau, 2007. 228 p.); «Methods of optimization» (Almaty: LEM, 2003. 240 p.); «Econometrics» (Almaty: Bastau, 2007. 263 p.).

8 brochures and pre-prints, 9 books of scientific character.

Professor A.D. Saparbayev takes the direct participation in scientific and pedagogical activity of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan. In particular, according the order of RK MES he has been appointed the deputy chairman of the State Attestation Commission during the state attestation of the Kazakh National Agrarian University, the Kazakh head Architectural-Building Academy and the Kazakh Woman's Pedagogical University, and also chairman and a member of the State Attestation Commission at colleges and high schools of the Republic of Kazakhstan.

Professor A.D. Saparbayev since 2001 is a member of the Republican learning and teaching council (RLTC) in groups of specialties «Social sciences, economy and business» of the Ministry of Education and Science of RK at the T. Ryskulov Kazakh Economic University, chairman of the Learning and teaching council of «Kainar» university». He is the editor-in-chief of some interuniversity collections of proceedings, organizer and chairman of organizing committee of various international and republican scientific and practical conferences on problems of economy and economic cybernetics, taking place in Almaty city and other regions of the

republic. He is the adviser-editor of the edition «Modern Who is Who» of the American Biographic Institute, member of the editorial board of «Banks of Kazakhstan» Republican monthly financial magazine, «Basis of economy» economic magazine, «Kazakh civilization» magazine and «Bulletin of university «Kainar», member of editorial council of quarterly scientific-information magazine «Economic bulletin» of the Kyrgyz Republic, the editor-in-chief of scientific magazine «Bulletin of Almaty State Technical University» and newspaper «University life», a member of the Union of Journalists of Kazakhstan. The art worker of the Republic of Kazakhstan.

A.D. Saparbayev with his scientific-theoretical, learning-methodical and practical activities brings the real contribution to creation of rather perspective new scientific tendency in the field of economic cybernetics and informatiology, having the big practical application for independent Kazakhstan.

A.D. Saparbayev uses various opportunities for establishment and expansions of the international contacts of university, studying of experience of the higher school of the advanced countries, simultaneously promoting a wide circulation of the information about economic, scientific, educational and cultural potential of Kazakhstan. In 1992-1994, at dawn of independence of the republic, A.D. Saparbayev as a researcher has been sent by the Ministry of Education and Sciences of the Republic of Kazakhstan for an exchange of experience on research work to Turkey (the Gazy University, Ankara city and Uludag University, Bursa city) for realization of scientific and pedagogical works. In 2009 he presented the scientific report and was a moderator at the session of section of the International scientific forum «Turk Dunyasi Ekonomi, Bilisimve Kultur Forumu» of Turkish-speaking countries in Istanbul (Turkish Republic). He also participated in conferences, seminars and discussions in London (Great Britain), Paris (France), Edinburgh (Scotland), Lisbon (Portugal), Brussels (Belgium) and Belfast (Northern Ireland).

Active scientific activity has started creation of large scientific

school on problems of the optimum organization of agrarian systems and economic cybernetics in the republic. Under scientific supervision of professor A.D. Saparbayev 6 doctoral, 19 candidate and 32 master's dissertations in economic specialties are defended, and over 40 doctoral theses are given responses. His some dissertationers nowadays are known economists: scientists, teachers and heads of the large enterprises. As the official opponent he acted at various dissertational councils of Kazakhstan and CIS countries.

Under chairmanship and scientific supervision of professor A.D. Saparbayev in Almaty Humanitarian-Technical University the international scientific-practical conferences «Continuous education: condition and prospects» (2006) and «Problems of industrial-innovative development of the Republic of Kazakhstan» (2007) were held. Under professor A.D. Saparbayev's leadership at «Kainar» University interuniversity scientific-practical conference «The role of Kazakhstan youth in the development of innovations» (2013), the International scientific-practical conference «Dynamics of the development of the Kazakh civilization in the Euroasian space of intercultural dialogue» (2014) and republican scientific-practical conference «Actual problems of the development of education} in view of strategy «Kazakhstan – 2050» (2014) was held. Student's scientific conferences of the university annually take place.

Under Doctor of Economy, professor A.D. Saparbayev's management at the «Kainar» university the theoretical scientific seminar «Economic problems of the development of national economy of the Republic of Kazakhstan and mechanisms of their realization» takes place where theoretical, methodological and scientific- practical problems of economy and management are considered, and reports and information of teachers, employees, past masters and postdoctoral students on results of their researches are heard.

Abdizhapar Djumanovich enjoys deserved authority over collective of the university as the competent, initiative head and teacher.

A.D. Saparbaev's meaning of life as the scientist and the teacher is not only participation in the development of new theoretical researches, but also in education of the worthy successors capable more widely and more deeply to develop ideas of their teachers. He is convinced, that creative activity of talented youth not only expands and deepens, but multiplies and spreads scientific ideas of the senior generation, promotes introduction of their ideas in practice.

Professor A.D. Saparbayev conducts the great teaching work. He is an excellent lecturer and the strict teacher. He reads a number of courses – «Macroeconomics», «Microeconomics», «Econometric theory», «Management of projects», «Economic-mathematical modelling», «Business planning» and «Strategic management», «Estimation of efficiency of investment decisions», «Innovative management», etc. Courses of the lectures developed by him are notable for high professionalism and meet modern requirements of economy. Constant perfection of teaching work and methodical skill, broadening of scientific erudition, knowledge of needs and inquiries of students, style and methods of their education have allowed to take a place of honor among leading teachers-instructors of the higher school.

Public work of Abdizhapar Djumanovich is diverse. The academician actively combines pedagogical and scientific activity with scientific and organizational work, performing the duties of a chairman of the Academic council of the university, deputy General director of the International Biographic Center (Cambridge, England) across Kazakhstan, member of the Scientific-coordination center in economic sciences at the Institute of Economics of the Ministry of Education and Science of RK, member of Research council of advisers of the American Biographic Institute (Northern Carolina, USA), member of Expert Council of the Attestation Committee of RK MES for economic sciences, deputy chairman of the doctoral Dissertational council D 14.45.10 at the T. Ryskulov Kazakh Economic University for economic specialties and a member of

the doctoral Dissertation council D 14 and 02.21 at the al-Farabi Kazakh National University for defense of the economic sciences dissertation, member of the Association of education establishments of the Republic of Kazakhstan, chairman of Almaty branch of the International charity fund «Nazir Turekulov». Nazir Turekulov is an outstanding political and public figure, linguist and diplomat, the first ambassador of Soviet Union in Saudi Arabia, the bright representative of the Kazakh intelligence. This year he is 120 years of age and 75 years to victims of political repressions is marked.

Professor Abdizhapar Djumanovich Saparbayev as a chairman of Almaty branch of the International charity fund «Nazir Turekulov» conducts a great public and organizational work following the line of this fund in Almaty city.

Unfortunately, at the Soviet time it has been written very little about N. Turekulov. Encyclopedic references were limited to such brief data. In this connection, last years, under the initiative of the International charity fund «Nazir Turekulov» the big work on studying N. Turekulov's heritage of is carried out. Nazir Turekulov was the first Kazakh who has occupied a high post of plenipotentiary of USSR. All his life was an example of selfless service to interests of diplomacy and people. The interesting facts from life of the ambassador of the Soviet Union in Saudi Arabia have been revealed in Bolat Sharipov's documentary film «Plenipotentiary».

All spiritual heritage of Nazir Turekulov such as publications, letters, articles, texts of reports, notes, etc. has been collected in four volumes and issued in «Heritage of Alash» series. Professor A.D. Saparbayev actively participated in the edition of given multivolume work and was a member of the editorial commission (Almaty, 2007.1 v. 256 p; 2 v. 240 p; 3 v. 288 p; 4 v. 256 p.). He published a number of scientific articles on heritage of Nazir Turekulov in various republican editions

Professor A.D. Saparbayev has actively participated in the organization of various international, republican scientific-theoretical

conferences and symposia devoted 115- and 120 anniversary of Nazir Turekulov where repeatedly acted with reports. Under the initiative of the International charity fund «Nazir Turekulov» and at participation of professor A.D. Saparbaev the conference were held in the Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Kazakhstan, the Kh.A. Jassavi International Kazakh-Turkish University, the al-Farabi Kazakh National University, the L. Gumilev Euroasian National University, Academy of the State Management at the President of the Republic of Kazakhstan and the S. Yessenov Caspian State University of Technologies and Engineering. Scientists of the republic and visitors from near and far abroad, representatives of diplomatic corps, state and public figures of Kazakhstan took part in the work of conferences. Under the initiative of the International charity fund «Nazir Turekulov» professor A.D. Saparbayev carries out the great charitable work in the Southern-Kazakhstan oblast. In particular, he actively took part in building of the mosque and the museum named after Nazir Turekulov in Turkestan city. For huge organizational, charitable and sponsor work by administration of Turkestan city akimat and International charity fund «Nazir Turekulov» professor A.D. Saparbayev was thanked officially and presented the Certificate of Honor of the International charity fund «Nazir Turekulov».

In spite of the fact that A.D. Saparbayev constantly lives in Almaty for many years, he always maintains the relations with native land – Saryagash region and Turkestan city of Southern-Kazakhstan oblast. For special activity and participation in social life of Saryagash region of the Southern-Kazakhstan oblast professor A.D. Saparbayev is awarded Certificates of Honor of Saryagash regional akimat and akimat of Jilga village and the rank «Honorable citizen of Saryagash region», Southern-Kazakhstan oblast.

For special merits in the field of education and science of the Republic of Kazakhstan according to the President of the Republic of Kazakhstan N.A. Nazarbayev's Decrees A.D. Saparbayev is

presented honorary title «Honored worker of Kazakhstan» and medals «For Distinction in Labor» and «10 years of Independence of the Republic of Kazakhstan».

For outstanding scientific works by the decision of the Commission for awards of «The European scientific and industrial consortium» he is awarded orders «LABORE ET SCIENTIA (WORK AND KNOWLEDGE) » and «PRIMUS INTER PARES (the FIRST AMONG the EQUALS)».

For significant successes in business of training and education of rising generation A.D. Saparbayev is awarded the I. Altynsarin Medal of the Ministry of Education and Science of RK, Badge of Honor «Art worker of the Republic of Kazakhstan» of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan, breastplates «Excellent pupil of education of the Republic of Kazakhstan», «Honorable worker of education of the Republic of Kazakhstan», «For merits in the development of science of the Republic of Kazakhstan» of the Ministry of Education and Science of RK and the Moscow Institute of Commerce and Law.

A.D. Saparbayev is the owner of the state grant of the RK Ministry of Education and Science «The best teacher of the high school». For the big contribution to enrichment of the theory and practice of economic science he is presented the prizes of the International Economic Academy of Eurasia and Association of economists of Kazakhstan, also for special merits in the development of science is awarded Medals of Abylai khan and al-Farabi of the Academy of Natural Sciences of RK. For preparation of textbooks and manuals, the Akhmet Baitursynov Gold medal in nomination «The best author» founded by the Association of the high schools of the Ministry of Education and Science of RK is awarded. For the best scientific work in the field of agrarian science, the academician A.I. Barayev State Prize (gold medal of the I degree) of the RK Ministry of Agriculture was presented. For the best scientific researches and works in the field of natural sciences he is awarded

the Certificate of Honor of the Kazakhstan National Academy of Natural Sciences.

For special merits in the development of priority tendencies of science and engineering, creation of scientific schools, education and training of the scientific staff by the decision of the Russian Academy of Natural Sciences Presidium the titles «Honored worker of science and education» and «Founder of scientific school» are presented. For outstanding achievements in the field of education and applied achievements in modernization of the contents of higher education by the decision of the Russian Academy of Natural Sciences Presidium he is awarded the Gold medal «For innovative work in the field of higher education». For the considerable contribution to the development of Domestic science by the decision of the Russian Academy of Natural Sciences Presidium the V.I. Vernadsky Gold medal is awarded.

For merits before the society the Council of the international researches of the American Biographic Institute (Northern Carolina, USA), nominated in a rank «The Person of the Year – 2003» and awarded the American gold medal of «Honor», and also for the achieved results in scientific researches by the above-named institute in 2003 the award «Universal achievements» (USA) was awarded. A.D. Saparbayev is elected a member of the Research council of advisers and appointed the adviser- editor of the edition «The Contemporary Who'sWho?» of the American Biographic Institute.

For outstanding merits in the field of scientific researches the biography of the doctor of economic sciences, professors A.D. Saparbayev is listed by the International biographic center (Cambridge, England in the edition of «2000 Outstanding intellectuals of XXI century» and in the collection «Who'sWho?».

The International Biographic Center (Cambridge, England) is appointed A.D. Saparbayev the assistant of the deputy General director of the International Biographic Center across Kazakhstan.

A.D. Saparbayev is a head of the united family. His wife

Makulova Aiymzhan Tulegenovna is a doctor of economic sciences, professor, chief of the chair at the T. Ryskulov Kazakh Economic University. Senior daughter Zhazira is a main expert of the Finance administration of Almaty city, daughter Indira is a main expert of BTA Bank, son Eldar is a student of Karlov University, Prague.

The outstanding scientist-researcher and teacher in the field of education and science, professor A.D. Saparbayev is in the prime of his creative life, full of energy and plans and puts all knowledge in the development of economic science and training of highly skilled experts for the Republic of Kazakhstan.

Nysanbayev A.N.

Academician of the National Academy of Sciences of RK

Satubaldin S.S.

Academician of the National Academy of Sciences of RK

**ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ ЖАРАТЫЛЫСТАНУ
ҒЫЛЫМДАРЫ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ
Ә.Ж. САПАРБАЕВТЫң ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ
ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР**

**ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
АКАДЕМИКА КАЗАХСТАНСКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК**

А.Д. САПАРБАЕВА

**LITERATURE ON THE LIFE AND ACTIVITIES
OF A.D. SAPARBAYEV, ACADEMICIAN OF
THE KAZAKHSTAN NATIONAL ACADEMY
OF NATURAL SCIENCE**

1. Есалиев А.С. Модель – это представление объектной системы // Наука Казахстана. – 1996. – 16-31 июля (№ 14). – С. 8.
2. Батыrbеков М.Б. Высшая школа Казахстана в лицах. – Алматы: Рауан, 2000. – С. 494.
3. Лидер образования. Үздіксіз білім ордасы. – Алматы, 2001. – 153 с.
4. Ашимбаев Д.Р. Кто есть кто в Казахстане. – Изд. 5-ое, доп. – Алматы: Credo, 2001. – С. 399.
5. За выдающиеся заслуги в области научных исследований биография доктора экономических наук, профессора А.Д. Сапарбаева Международным биографическим центром (Кембридж, Англия) внесена в список издания «2000 Выдающихся интеллектуалов ХХI века» и в сборник «Who's Who?» (Кто есть Кто?).
6. Жерлесіміз жыл адамы // Сарыагаш. – 2003. – 14 ақпан (№ 11). – 1, 7 б.
7. Булеков С.Б. Знатные и деловые люди Казахстана: Историко-познавательный энциклопедический справочник. – Алматы: Зерде, 2003. – 317 б.

8. Ескараев О.К., Нигай Б.Н. Разработаны модели зерноперевозок // Наука и высшая школа Казахстана. – 2003. – 1 мая (№ 10). – С. 2.
 9. Южан знают в Америке // Панорама Шымкента. – 2003. – 14 февр. (№ 6). – С. 15.
 10. Жуйриков К.К. Профессор экономической кибернетики // Наука и высшая школа Казахстана. – 2004. – 1 декабря (№ 23). – С. 4.
 11. Ескараев О.К. Экономика и здравый смысл // Наука и высшая школа Казахстана. – 2004. – 15 июля(№ 14). – С. 8.
 12. Батыrbеков М.Б. Жоғары мектептің аса көрнекті ғалым-педагогтары. Қазақстан Республикасы. Выдающиеся ученые-педагоги высшей школы. Республика Казахстан. – Алматы: Сага, 2004. – С. 435-438.
 13. Алпартегі Ж. Ізденистегі ізгі іздер // Алматы ақшамы. – 2004. – 4 желтоқсан. – С. 2.
 14. Онтүстік Қазақстан энциклопедиясы // Қазақ энциклопедиясы. – Алматы, 2005. – 446 б.
 15. Булеков С.Б. Знатные и деловые люди Казахстана (от древнейших времен до наших дней). – Алматы: ТОО «Бекет-Ата», 2005. – С. 317.
 16. Қазақ ғылыми: кім, не, қайда, қашан? 1 кітап. – Алматы, 2007. – 300 б.
 17. Ашимбаев Д.Р. Кто есть кто в Казахстане. Изд. 7-ое, доп. – Алматы: Credo, 2009. – С. 394.
 18. «Қазақстан ғылыми» энциклопедия // Қазақ энциклопедиясы. – Алматы, 2010. – 2 том. – С. 295.
 19. «Қазақстан Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясы» энциклопедия. – Астана, 2014. – С. 277.
- www.inti.kz
www.rae.ru
www.kainar-university.com

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

CHRONOLOGICAL PAPER INDEX

Монографиялар

Монографии

Monographs

1. Модели повышения эффективности переработки продукции (на примере переработки зерна). – Алматы: Экономика, 1995. – 165 с. (*Соавт.: Н.К. Мамыров, А.И. Изтаев*).
2. Моделирование повышения эффективности производства риса. – Алматы: Гылым, 1997. – 186 с. (*Соавт. Р.У. Рахметова*).
3. Моделирование системы агробизнеса. – Алматы: Гылым, 1998. – 172 с. (*Соавт.: Р.У. Рахметова*).
4. Научные основы технологического и транспортного потока зерна. – Алматы: Lem, 2001. – 218 с. (*Соавт. А.И. Изтаев*).
5. Модельная оценка транспортных потоков зерна и зернопродуктов. – Алматы: Lem, 2001. – 232 с.
6. Внешняя торговля Казахстана. – Алматы: Комплекс, 2002. – 114 с. (*Соавт.: К.К. Жуйриков*).
7. Күріш шаруашылықтарының өндіріс тиімділігін арттыру модельдері / ҚМУ. – Қызылорда, 2002. – 145 б. (*Ж.Т. Жалбыровмен бірге*).
8. Моделирование агросистем. – Алматы: Lem, 2002. – 324 с. (*Соавт.: К.А. Ахметов, А.Т. Макулова*).
9. Системный анализ социально-экономического развития республики. – Алматы: Гылым, 2002. – 168 с.
10. Модельный инструментарий управления агрофирмой. Алматы: Гылым, 2003. – 200 с.
11. Эконометрическое моделирование. – Алматы: Гылым, 2004. – 168 с.

12. Экономика и оптимизация. – Алматы: Гылым, 2006. – 320 с.
13. Орман шаруашылығы мекемелерін басқару. – Алматы: «АгроУниверситет» баспасы, 2008. – 140 б. (*A.T. Макулова, Қ.Т. Абаева, С.Қ. Игембаевамен бірге*).
14. Экономика и оптимизация (2-е издание). – Алматы: Триумф Т, 2010. – 336 с.
15. Устойчивое инновационное развитие экономики: модели и инструменты анализа. – Алматы: Триумф Т, 2010. – 416 с.
16. Инновациялық экономика. – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с.
17. Системный анализ социально-экономического развития Казахстана (2-е издание). – Алматы: Триумф Т, 2011. – 416 с.
18. Кәсіпкерлік экономикасы. – Алматы: Триумф Т, 2011. – 296 с.
19. Бизнес в Казахстане: формирование и развитие. – Алматы: Эрекет-Принт, 2013. – 275 с. (*Соавт.: К.К. Жүйіков, А.Т. Макулова, М.А. Перленбетов*).

Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші
Хронологический указатель трудов
Chronological paper index

1984

1. О задаче синтеза оптимальной сети авиалиний // Тезисы докладов Всесоюзного совещания «Методы и программы решения оптимизационных задач на графах и сетях». Ташкент, август 1984. – Новосибирск, 1984. – Ч. 1. – С. 71-73. (*Соавт.: Г.А. Донец, Г.Н. Юн*).

1985

2. Автоматизация планирования и управления работой авиаподразделений // Тезисы докладов Республиканской научно-

практической конференции молодых ученых и специалистов «Проблема комплексной роботизации и внедрения автоматических систем управления в народное хозяйство Казахстана. – Алма-Ата, 1985. – Ч. 2. – С. 91.

1986

3. К вопросу математического моделирования перспектив развития парка воздушных судов, народного хозяйства // Математические модели планирования и управления сложными экономическими системами. Сборник. – Киев: Институт кибернетики им. В.М. Глушкова АН УССР, 1986. – С. 40-43.

4. О моделировании распределения парка воздушных судов народнохозяйственного применения // Тезисы докладов Всесоюзной школы семинара «Системное моделирование производства, распределения и потребления». Воронеж, май 1986 г. – Воронеж, 1986. – С. 162-163.

5. Об одной модели планирования маневра воздушными судами // Тезисы докладов республиканской научно-практической конференции «Применение вычислительной техники и математических методов в научных исследованиях». Тернополь, октябрь 1986. – Киев, 1986. – С. 59-60.

6. Оптимальное использование сельскохозяйственной авиации: математическое моделирование // Материалы Всесоюзного научно-технического совещания «Проблемы внедрения кибернетики в сельскохозяйственном производстве». Ереван, октябрь 1986. – М., 1986. – С. 81. (*Соавт. Г.Н.Юн*).

1987

7. О задаче маневрирования техническими и трудовыми ресурсами сельскохозяйственной авиации // Применение авиации в народном хозяйстве. Сборник. ГосНИИ ГА. – М., 1987. – Вып. 268. – С. 35-39. (*Соавт.: Г.Н. Юн, В.А. Харченко*).

8. Оптимизация маневрирования парком воздушных судов

на авиационно-химических работах // Исследование операции и АСУ. – Киев, 1987. – Вып. 29. – С. 102-105. (Соавт. Г.Н. Юн).

9. Оптимизация структуры технических средств, используемых для выполнения химических работ АПК // Тезисы докладов Всесоюзной научно-технической конференции «Системы управления и средства автоматизации в АПК». Кишинев, ноябрь 1987. – М., 1987. – Ч. 1. – С. 91. (Соавт. Г.Н. Юн).

10. Особенности математического моделирования функционирования и развития сельскохозяйственной авиации: Деп. в ВИНИТИ 16.03.87, № 1858 – В87 (АН УССР. Институт кибернетики им. В.М. Глушкова). – Киев, 1987. – 12 с.

1988

11. Вопросы оптимизации функционирования сельскохозяйственной авиации в регионе// Планирование промышленного производства народнохозяйственного комплекса республики средствами АСУ. Тезисы докладов. – Киев, ГлавНИИВЦ Госплана УССР, 1988. – С. 88-89. (Соавт. Г.Н. Юн).

12. Инструментальный аппарат моделирования экономических систем: Препринт ЦЭМИ АН СССР. – М., 1988. – 60 с. (Соавт.: Т.А. Кальмач, А.А. Самознаев)

13. Методы оптимизации регионального планирования авиационных работ в сельском хозяйстве: Автореферат дис. ... кандидата экономических наук: Киев, 1988. – 16 с.

14. Методы оптимизации регионального планирования авиационных работ в сельском хозяйстве: Диссертация на соискание ученой степени канд. экон. наук: Киев, 1988. – 155 с.

15. Оптимизация маневрирования парком воздушных судов в диалогом режиме // Тезисы докладов Всесоюзного симпозиума «Системы программного обеспечения решения задач оптимального планирования». Нарва-Иыассу, март 1988. – М., 1988. – С. 228-229. (Соавт. А.Н. Тимченко).

1989

16. Генерация отчетов в пакетах математического программирования: направления разработки и эффективность использования программных средств // Управляющие системы и машины. (Киев). – 1989. – № 4. – С. 63-68. (*Соавт. А.Н. Тимченко*).

1990

17. Вычислительная техника и программирование. Рабочая программа, методические указания для студентов заочной формы обучения специальности 1706 «Машины и аппараты пищевых средств» – Алма-Ата: РУМК, 1990. – 28 с. (*Соавт. Е.И. Ким*).

18. К проблеме разработки и внедрения специализированной обучающей системы // Тезисы докладов научно-практического семинара «Использование вычислительной техники в учебном процессе». – Челябинск, 1990. – С. 28 (*Соавт.: А.К. Торговец, Б.М. Мырзахасимов и др.*).

19. Комплект образцов документов по проведению разгосударствления и приватизации государственной собственности РК. – Алма-Ата: Изд. РУМК, 1990. – 88 с. (*Соавт. Ш. Саменов*).

20. Методические указания к лабораторным работам и варианты задания по вычислительной технике и программированию на микро-ЭВМ «Искра-1030» для всех специальностей очной формы обучения. – Алма-Ата: Изд-во РУМК, 1990. – 35 с. (*Соавт.: Е.И. Ким, Ф.Г. Бирюкова, Н.И. Параманова*).

21. Методические указания к лабораторным работам на микро-ЭВМ «Искра-1256» для студентов всех специальностей. – Алма-Ата: Изд-во РУМК, 1990. – 30 с. (*Соавт. Е.И. Ким*).

22. Методы предварительной обработки информации для моделирования производственных систем (брошюра) / Под редакцией А.К. Торговца и А.Д. Сапарбаева. – Алма-Ата: Изд-во РУМК, 1990. – 78 с.

23. Моделирование систем авиатранспортного обслуживания агропромышленного комплекса // Тезисы докладов республиканской научно-практической конференции «Повышение эффективности производства в АПК Казахской ССР в условиях перехода республики на региональный хозрасчет и самофинансирование». Алма-Ата, апрель 1990. – Алма-Ата, 1990. – Ч. 11 – С. 77-80.
24. Об одной динамической задаче распределительного типа // Проблемы прогнозирования и оптимизации развития народного хозяйства Казахстана. Сборник / НИЭИ Госплана Каз.ССР. – Алма-Ата, 1990. – С. 112-117.
25. Оптимизация состояния конъюнктуры и платежного баланса // Банки Казахстана. – 2003. – № 7. – С. 11-14.
26. Принципы построения и возможности программной реализации диалоговой технологии оптимизационных расчетов // Тезисы докладов Всесоюзного симпозиума «Системы программного обеспечения решения задач оптимального планирования». Кострома, май 1990. – М., 1990. – С. 168-169.
27. Программирование вычислительных методов на микро-ЭВМ. Методические указания к лабораторным работам для студентов 2 курса д/о (на каз. и рус. яз.). – Алма-Ата: Изд. РУМК, 1990. – 36 с. (*Соавт. К.Б. Койшибаев*).
28. Программирование на алгоритмическом языке БЕЙСИК. Методические указания к лабораторным работам для студентов 1 курса д/о (на каз. и рус.яз.). – Алма-Ата: РУМК, 1990. – 22 с. (*Соавт.: Б. Абильмажиснова, А.Т. Макулова*).
29. Разработка АРМ руководителя сельскохозяйственного предприятия для районов с засушливым климатом // Проблемы прогнозирования и оптимизации развития народного хозяйства Казахстана. Сборник / НИЭИ Госплана Каз.ССР. – Алма-Ата, 1990. – С. 89-93. (*Соавт.: И. Лукьяненко, А.Т. Макулова*).

1991

30. Автоматизация плановых расчетов в агропромышленном комплексе // Тезисы докладов II Международной конференции «Проблемы механизации и электронизации АПК». Краснодар, сентябрь 1991 г. – Краснодар, 1991. – С. 81. (*Соавт. А.И. Изтаев*).

31. Математические модели прогнозирования влажности и засоренности пшеницы // Пищевая технология (Краснодар). – 1991. – № 4-6. – С. 153-156. (*Соавт. А.И. Изтаев*).

32. О некоторых вопросах оптимизации задач агропромышленного комплекса // Тезисы докладов I Всесоюзного семинара «Прикладные проблемы моделирования и оптимизации», п.г.т. Славское, Львовская обл. март 1991г. – Киев, 1991. – С. 103. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

33. Оптимизация закрепления зерновых хозяйств за хлебоприемными предприятиями // Пищевая технология (Краснодар). – 1991. – № 4-6. – С. 151-153. (*Соавт. А.И. Изтаев*).

34. Разработка специализированных диалоговых комплексов оптимизационных расчетов на базе типовых программных средств // Управляющие системы и машины (Киев). – 1991. – № 6. – С. 115-121. (*Соавт.: Г.Н. Юн, А. Тимченко*).

35. Технология решения прикладных задач оптимального управления в диалогом режиме // Тезисы докладов I Всесоюзного семинара «Прикладные проблемы моделирования и оптимизации» п.г.т. Славское, Львовская обл. март 1991. – Киев, 1991. – С. 78.

1992

36. Диалоговая оптимизация в транспортно-распределительной задаче // Материалы II Международного семинара «Прикладные проблемы моделирования и оптимизации». Сборник. – Киев: ИК АНУ, 1992. – С. 184-188.

37. Об оптимизации учебного процесса // Тезисы докладов

научно-практической конференции молодых ученых и специалистов содружества независимых государств, 24-26 июня, 1992. Алма-Ата, 1992, – Ч. 2. – С. 114. (*Соавт. А.Т. Макурова*)

38. Элементы технологии оптимизационных расчетов для комплекса задач АПК // Пищевая технология (Краснодар). – 1992. – № 3-4. – С. 5-7.

1993

39. Математические модели транспортных задач // Тезисы докладов Международного симпозиума. Анкара, ноябрь, 1993. – Анкара, 1993. (Тезисы на тур. языке).

40. Об одной задаче стохастического программирования // Доклады НАН РК. – 1993. – № 6. – С. 23-26. (*Соавт. А.И. Ястремский*).

41. Об одном исследовании оптимизации транспортировки пшеницы // Тезисы докладов Международного симпозиума «Макаронная пшеница, полуфабрикаты» – Анкара, 1993. – С. 74. (Тезисы на тур. языке) (*Соавт.: Н.К. Мамыров, А.И. Изтаев, Е. Жанузаков*).

1994

42. Математические модели транспортных задач // Турецкий статистический журнал. – Анкара, 1994. – С. 19-24. (Статья на тур. языке).

43. Модели транспортировки задач в системе «поле – перерабатывающее предприятие» // Экономический журнал унта Гази. – Анкара, 1994. – № 2. – С. 64-71. (Статья на тур. языке). (*Соавт.: А.И. Изтаев, А.Т. Макурова*).

44. Об одном исследовании оптимизации транспортировки пшеницы // Сборник научных трудов Центрального науч.-исслед. ин-та растениеводства. – Анкара, 1994. – С. 69-78. (Статья на тур. языке). (*Соавт.: Н.К. Мамыров, А.И. Изтаев, Е.Т. Жанузаков*).

45. Территориальное ценовое равновесия благосостояния и квадратичное программирование // Доклады НАН РК. – 1994. – № 2 – С. 22-28. (*Соавт. М. Саримешели*).

46. Экономико-математическая модель распределения капиталовложений в производственном комплексе «поле – перерабатывающее предприятие» // Сборник научных трудов Центрального научно-исследовательского института растениеводства (ЦНИИР). – Анкара, 1994. – С. 98-112. (*Соавт.: Н.К. Мамыров, А.И. Изтаев*).

1995

47. Модели повышения эффективности переработки продукции (на примере переработки зерна). – Алматы: Экономика 1995. – 165 с. (*Соавт.: Н.К. Мамыров, А.И. Изтаев*).

48. Оптимизация транспортировки зернового сырья и комбикормов в зернопродуктовом комплексе // Модели и системы поддержки решений на транспорте. Сборник. – Киев: Ин-т кибернетики им. В.М. Глушкова НАН Украины, 1995 – С. 15-21. (*Соавт.: А.Т. Макулова, О.Н. Налеев*).

49. Решения одной стохастической задачи // Тураецкий математический журнал. (Анкара). – 1995. – № 3. – С. 75-79. (Статья на рус. и англ. яз.).

50. Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе. Автореф. дис. ... д-ра экон. наук. – Киев, 1995. – 29 с.

51. Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе. Дис. на соискание ученой степени д-ра экон. наук. – Киев, 1995. – 354 с.

1996

52. Анализ оптимальных решений (методическая разработка). – Алматы: РИК МОРК, 1996. – 31 с.

53. Методы нелинейной оптимизации. – Алматы: РИК, 1996. – 117 с.

54. Модели определения потребности транспортных средств для обслуживания сельскохозяйственных работ // Поиск (Алматы). – 1996. – № 4 – С. 68-72. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).
55. Модели оптимизационных задач (учебное пособие на каз. и рус. яз.). – Алматы: РИК, 1996. – 218 с. (*Соавт. Б. Накесбекова*).
56. Моделирование физико-математических систем при контакте гибкой и жесткой поверхности // Пищевая промышленность. Киев. – 1996. – С. 109-114. (*Соавт. К.К. Шалбаев*).
57. Модель – это представление объектной системы // Наука Казахстана. – 1996. – 16-31 июля (№ 14 / 74). – С. 8. (*Соавт. А. Есалиев*).
58. Модульный подход к организации процесса обучения в учебных заведениях // Тезисы докладов научно-методической конференции «Актуальные проблемы организации и проведения учебного процесса в вузах на современном этапе» – Алматы: КазНТУ, 1996. – С. 91.
59. Некоторые аспекты применения информационных технологий в системе хлебопродуктов // Материалы научно-практической и методической конференции, посвященной 30-летию АТИ. 3-4 окт. 1996. – Алматы, 1996. – С. 192. (*Соавт. Н.Ф. Сарсенбекова*).
60. Новая технология контроля результатов обучения в ВУЗах // Тезисы докладов научно-методической конференции «Актуальные проблемы организации и проведения учебного процесса в вузах на современном этапе» – Алматы, КазНТУ, 1996. – С. 97. (*Соавт.: Р.Р. Маркашибаева, Д.К. Ахметова*).
61. О маркетинге рынка зерна // Материалы научно-практической и методической конференции, посвященной 30-летию АТИ. 3-4 окт. 1996. – Алматы, 1996. – С. 196-197. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).
62. О повышении объективности оценки знаний студентов // Тезисы докладов научно-методической конференции «Рейтинговая система в вузах на современном этапе» – Алматы, КазГАУ, 1996. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).

63. О системах подхода к развитию транспорта в зерно-продуктовом комплексе в условиях рынка // Республиканская научно-практическая конференция «Феномен предпринимательства в переходных обществах: состояние, проблемы, перспективы», – Алматы, 1996 г. – С. 115-119 (*Соавт. Д.К. Ахметова*).
64. О технологии решения оптимизационных задач в диалоговом режиме // Пищевая технология и сервис. – Алматы, АТИ. – 1996. – № 1. – С. 125-130.
65. Организация маркетингового контроля // Тезисы докладов республиканской научно-практической конференции «Проблемы теории и практики перехода к рыночной экономике». – Караганда, 1996. – С. 96. (*Соавт. Д.К. Курмашева*).
66. Основные аспекты производства экологически чистой продукции // Тезисы докладов научно-практической конференции «Сертификация, методология и экологический мониторинг в производстве промышленной продукции». – Уральск: ЗКСХИ, 1996. – С. 46. (*Соавт. Д.А. Айтжанова*).
67. Особенности преподавания экономических дисциплин в условиях реформирования государства // Республиканская научно-практическая конференция «Феномен предпринимательства в переходных обществах: состояние, проблемы, перспективы». – Алматы, 1996. – С. 214-215. (*Соавт. Д.А. Айтжанова*)
68. Технологические основы моделирования процесса и оптимизации режимов сушки зерна // Пищевая промышленность (Киев). – 1996. (*Соавт.: О.Н. Налеев, К.К. Шалбаев*)
69. Экономико-математические модели регионального ценового равновесия при транспортировке зерна и зерно-продуктов. Киев, 1996 – 22 с. (Препр. / НАН Украины, Ин-т кибернетики им. В.М. Глушкова; 96-120. (*Соавт.: В.Л. Ревенко, Е.В. Романенко*)
70. Экономико-математическое моделирование функциони-

рования транспорта, обслуживающего зернопродуктовый комплекс «поле - заготовка – переработка – рынок». Киев, 1996, 24 с. – (Препр. / НАН Украины, Ин-т кибернетики им. В.М. Глушкова, 96-20). (*Соавт. В.Л. Ревенко, Е.В. Романенко*).

1997

71. Автоматизированное рабочее место руководителя сельскохозяйственного предприятия // Пищевая технология и сервис (Алматы, АТИ). – 1997. – № 1. – С. 92-95. (*Соавт.: А.Т. Макулова, Н.Ф. Сарсенбиеева*).

72. Алгоритм решения одной стохастической задачи // Вестник АН РК. – 1997. – № 7. – С. 68-72. (*Соавт. Н. Утеулиева*).

73. Информационная технология в системе деятельности агрофирмы // Международная научно-техническая конференция «Аграрная наука на рубеже веков», 15-17 октября 1997 г. – Акмола, 1997. – Т.2. – С. 17-18.

74. Информационная технология оптимизационных расчетов в системе деятельности агрофирмы // Вестник науки Акмолинского аграрного университета им. С. Сейфуллина. – Акмола, 1997. – С. 16-20.

75. Концепция построения системы поддержки принятия решений // Поиск. – 1997. – № 5. – С. 91-95. (*Соавт.: З.У. Рахметова, Н.Ф. Сарсенбиеева*).

76. Маркетинг производства и реализации сельскохозяйственной продукции // Международная научно-техническая конференция «Аграрная наука на рубеже веков», 15-17 октября 1997 г. – Акмола, 1997. – Т. 2. – С. 18-19. (*Соавт. Н.Ф. Сарсенбиеева*).

77. Модели оптимизации технологии заготовок и реализации зерна // Сб. научных трудов КазГАУ. – Алматы, 1997. – С. 64-69. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).

78. Моделирование повышения эффективности производства риса. Научная монография. – Алматы: Фылым, 1997. – 186 с. (*Соавт. З.У. Рахметова*).

79. О маркетинге рынка зерна // Пищевая технология и сервис. – 1997. – № 2. – С. 94-98. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).
80. Об одной модели территориального ценового равновесия при транспортировке зерна // Пищевая технология и сервис. (Алматы. АТИ). – 1997. – № 3. – С. 76-80. (*Соавт. З.У. Рахметова*).
81. Оптимизация технического перевооружения и обеспечения топливно-энергетическими ресурсами сельскохозяйственного производства // Международная научно-техническая конференция. «Аграрная наука на рубеже веков», 15-17 окт., 1997 г. – Акмола, 1997. – Т.1 – С. 91-92. (*Соавт. З.У. Рахметова*).
82. Основы маркетинга: Учебное пособие. – Алматы: АТИ, 1997. – 200 с. (*Соавт. Б.К. Каимов*).
83. Особенности организации маркетинга в аграрном секторе // Вестник науки Акмолинского аграрного университета им. С. Сейфуллина. – Акмола, 1997. – С. 29-33 (*Соавт. Н.Ф. Сарсенбиеева*).
84. Системная технология организации маркетинга // Вестник КазГУ. Серия экономическая. – 1997. – № 5. – С. 14-16. (*Соавт.: М.Б. Кенжегузин, Д.К. Ахметова*).
85. Системный подход в выявлении роли и места транспорта в зернопродуктовом комплексе в условиях рынка // Пищевая технология и сервис (Алматы). – 1997. – № 4 – С. 101-105.
86. Системный подход в выявлении роли и места транспорта в зернопродуктовом комплексе в условиях рынка // Пищевая технология и сервис (Алматы). – 1997. – № 4. – С. 101-105.
87. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Маркетинг» (методическая разработка). – Алматы: АТИ, 1997. – 38 с. (*Соавт.: Д.К. Ахметова, Л.А. Тусупова*).
88. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Микроэкономика» (методическая разработка). – Алматы: АТИ, 1997. – 28 с. (*Соавт.: С.М. Сарсекбаев, Г. Шарипова*).

89. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Проектный анализ». Методическая разработка. – Алматы: АТИ, 1997. – 32 с. (*Соавт.: С.М. Сарсекбаев, Г. Шарипова*).

90. Формирования рынка транспортных услуг // Международная научно-практическая конференция «Развитие маркетинга в странах рыночной ориентации», 21-23 октября 1997 г. – Алматы: КазГНУ, 1997. (*Соавт. Д.К. Ахметова*).

91. Эконометрия (учебное пособие на каз. и рус. яз.). – Алматы: РИК, 1997. – 204 с.

92. Экономико-математические модели регионального ценового равновесия при транспортировке зерна и зернопродуктов (брошюра). – Киев: 1996 – 22 с. (Препр. / НАНУкраины, Ин-т кибернетики им. В.М. Глушкова; 96-20). (*Соавт.: С.В.Л. Ревенко, Е.В. Романенко*).

1998

93. Күріш өнімдері нарығының маркетингтік концепциясы (тезистер) // Сборник докладов Республиканской научно-практической конференции «Теория и практика маркетинга в РК». – Алматы: КазНГУ, 1998. (*Ж.Т. Жалбыровамен бірге*).

* * *

94. Моделирование деятельности рисоводческих хозяйств при ограниченном использовании водных ресурсов // Вестник сельскохозяйственной науки Казахстана. – 1998. – № 9. – С. 16-24. (*Соавт. З.У. Рахметова*).

95. Моделирование системы агробизнеса. Научная монография. – Алматы: Фылым, 1998. – 172 с. (*Соавт. З.У. Рахметова*).

96. О концепции моделирования экономического проведения производственного объединения в условиях рынка: Деп. в КазгосИНТИ, Реферативный сборник. Алматы, 1998. – №2. № 8079 – КА 97. (*Соавт. Г.К. Садибекова*).

97. О некоторых вопросах оптимизации двухуровневой

системы цен // Республиканская научно-практическая конференция «Состояние, проблемы и перспективы развития пищевой технологии». Сборник докладов. – Алматы: АТИ, 1998. (*Соавт. Г.К. Садибекова*).

98. Основные положения экологической безопасности пищевых продуктов в условиях рынка // Республиканская научно-практическая конференция «Состояние, проблемы и перспективы развития пищевой технологии». Сборник докладов. – Алматы: АТИ, 1998. (*Соавт.: Д.А. Айтжанова, Г.К. Садибекова*).

99. Прогнозирование урожайности сельскохозяйственных культур в условиях орошаемого земледелия // Пищевая технология и сервис. – 1998. – № 3-4. – С. 64-69. (*Соавт.: З.У. Рахметова, Ж.Т. Жалбырова*).

100. Стохастическая модель распределения капиталовложений в системе «поле – заготовка – переработка – рынок» // Вестник КазГНУ. Серия экономическая. – 1998. – № 4. (*Соавт. З.У. Рахметова*).

1999

101. Күріш өнімдері нарығының маркетингтік концепциясы // Вестник КазГУ. Серия экономическая. – 1999. – № 3. 44-49 б. (*Ж.Т. Жалбыровамен бірге*).

102. «Маркетинг» пәні бойынша оқу-әдістемелік кешені (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 17 б.

103. «Сызықтық бағдарламалау» пәні бойынша әдістемелік құрал (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 24 с.

* * *

104. Анализ основных финансовых показателей деятельности государственных учреждений // Развитие открытой рыночной экономики Казахстана. Сборник докл. – Алматы: Экономика, КазГАУ, 1999. – С. 106-109. (*Соавт. Ж.Б. Оспанова*).

105. Динамическая модель спроса и предложения на водные

ресурсы в бассейне реки // Реалии и перспективы высшего образования на стыке эпох. Сборник докл. – Алматы: КазГАУ, 1999. – С. 144-151 (*Соавт. Б. Сейтилова*).

106. Маркетинг (на каз. и рус. яз.). – Алматы: АЭУ, 1999. – 18 с. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

107. Методические указания по курсу «Математические методы в экономике» – Алматы: АЭУ, 1999. – 37 с.

108. Методические указания по организации и проведению производственной ситуации по дисциплине «Рынок ценных бумаг» (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 18 с. (*Соавт. Д.А. Айтжанова*).

109. Методические указания по организации и проведению производственных ситуаций по дисциплине «Фондовая биржа» (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 35 с. (*Соавт. Д.А. Айтжанова*).

110. Методические указания: Темы курсовых работ, вопросы для подготовки к зачетам и экзаменам для студентов 5-го курса заочного отделения по специальности 0714 «Международные экономические отношения» (брошюра). / Под общей редакцией д.э.н., профессора Сапарбаева А.Д. – Алматы: АЭУ, 1999. – 38 с.

111. Модели определения потребности транспортных средств в дорожно-строительном комплексе: Деп. в КазгосИНТИ. – Алматы, 1999. № 8719 – КА99 – 10 с. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).

112. Модель железнодорожного транспорта как полной системы в условиях рыночных отношений // Сборник научных трудов КазГАУ. – Алматы: Экономика, 1999. (*Соавт. Л.Б. Мейрамбекова*).

113. Модель учета затрат железнодорожных перевозок для расчета себестоимости // Сборник научных трудов КазГАУ. – Алматы: Экономика, 1999. (*Соавт. Л.Б. Мейрамбекова*).

114. Модельная технология повышения эффективности рисоводства (научная монография) / Под редакцией А. Д. Сапарбаева. – Алматы: Экономика, 1999. – 334 с.

115. О системном подходе к формированию строительных работ в дорожно-строительном комплексе. Деп. в КазгосИНТИ. – Алматы, 10.12.1999. № 8720 – КА99 – 12 с. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).
116. Памятка для преподавателя по составлению учебно-методического комплекса по учебным дисциплинам (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 12 с.
117. Распределение водно-земельных ресурсов в условиях орошаемого земледелия // Труды Международного симпозиума «Академик К.И. Сатпаев и его роль в развитии науки, образования и индустрии Казахстана» – Алматы: КазНТУ, 1999. – С. 504-507. (*Соавт. Ж.Т. Жалбырова*).
118. Синтез комплексов моделей оценки взаимодействия и прогнозирования роста производства и численности населения региона // Вестник КазГАУ. – Алматы: КазГАУ, 1999. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
119. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Маркетинг» (брошюра). – Алматы: АЭУ, 1999. – 56 с. (*Соавт.: Д.К. Ахметова, А.Т. Макулова*).
120. Экономико-математическая модель оптимизации структуры перерабатывающих предприятий в рамках рисоводческого хозяйства // Вестник НАН РК. – Алматы. – 1999. – № 2. – С. 44-47. (*Соавт. З.У. Раҳметова*).
121. Экономико-математические модели оптимизации работ дорожно-строительных предприятий // Деп. в КазгосИНТИ, – Алматы, 10.12.1999. № 8721 – КА99 – 10 с. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).
122. Экономико-экологические механизмы использования орошаемых земель // Сборник научных трудов «Экономические реформы: особенности переходного периода». – Алматы: Экономика, 1999. Часть 1. – С. 210-212. (*Соавт. Ж.Т. Жалбырова*).
123. Экономическая мотивация рационального природо-

пользования сельхоз-формирований // Поиск. – 1999. – № 4. (Соавт. Б. Сейтилова).

2000

124. Ауыл шаруашылық өндірісін мамандандырудың оптимизациялық модельдері // Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000. – 374 б. (Ж.Т. Жалбыровамен бірге).
125. Дивиденд // Казахстан ұлттық энциклопедиясы. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы. – 2000. – Т.3.
126. Дифференциалдық рента // Қазақстанның Ұлттық энциклопедиясы. Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2000. – Т.3.
127. Кедендік төлемдер // Қазақстанның Ұлттық энциклопедиясы. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы. 2000. – Т.4.
128. Суармалы жерлердің экономикалық-экологиялық механизмдерін пайдалануды жетілдіру // Совершенствование непрерывного (многоуровневого) профессионального образования. Сборник. – Алматы: КАУ, 2000. (Ж.Т. Жалбыровамен бірге).
129. Сызықтық бағдарламалау(брошюра). – Алматы: АӘУ, 2000. – 24 б. (А.Т. Макуловамен бірге).
130. Технология-экономикалық реформаның көзі // Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000. – 374 с.
131. Технология-экономикалық реформаның түп қазығы (мақала) // Егемен Қазақстан. – 2000. – 7 б.; Оңтүстік Қазақстан газеті. – 2000. – 26 қыркүйек (№ 121 / 17119). – 8 б.
132. Экономика мамандығындағы студенттердің дипломдық, курстық және басқа да жұмыстарының орындалуына арналған. Оқу-әдістемелік ұсныныс (брошюра) // Проблемы формирования

рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000.

133. Экономика мамандығындағы студенттердің дипломдық, курстық және басқа да жұмыстарының орындалуына арналған. Оқу-әдістемелік ұсыныс (брошюра). – Алматы: АЭУ, 2000 – 42 б.

* * *

134. Анализ современного состояния пищевой промышленности // Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000. – 374 с.

135. Информационные технологии в АПК на базе автоматизированных рабочих мест // Сборник научных трудов Воронежского Государственного Аграрного Университета. Воронеж: ВГАУ, 2000. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

136. Информационные технологии и реорганизации бизнес-процессов // Совершенствование непрерывного (многоуровневого) профессионального образования. Сборник научных трудов. – Алматы: КАУ, 2000. (*Соавт. Ж.Т. Булабаев*).

137. К проблеме изучения динамики и устойчивости коэффициентов затрат на директ-костинг // Саясат. – 2000 – № 6 (61). (*Соавт. А.О. Орынбеков*).

138. Маркетинг (брошюра). – Алматы: АЭУ, 2000. – 56 с. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

139. Методические рекомендации по выполнению дипломных, курсовых и других работ для студентов экономических специальностей (брошюра). – Алматы: АЭУ, 2000 – 42 с.

140. Механизм разработки сценариев по интенсификации роста экономики региона// Вестник КазГУ. Серия экономическая, 2000. – № 1(17) – С. 18-25. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).

141. Модельная оценка развития социально-экономической системы региона. Научная монография / под редакцией академика А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Фылым, 2000. – 286 с.

142. Модельная оценка транспортных потоков зерна и зернопродуктов. Научная монография. – Алматы: Бастау, 2000. – 306 с.
143. Организация информационной модели в автоматизированной системе поддержки принятия решения // Совершенствование непрерывного (многоуровневого) профессионального образования. Сборник. – Алматы: КАУ, 2000. (*Соавт.: А.Т. Макулова, Н.Ф. Сарсенбиеева*).
144. Особенности функционирования косвенных налогов в развитых странах и экономико-методический аспект в РК // Совершенствование непрерывного (многоуровневого) профессионального образования. Сборник. – Алматы: КАУ, 2000 (*Соавт. Г. Лесбеков*).
145. Параметры обратных связей в динамической межотраслевой модели // Вестник КазГУ. Серия экономическая. – 2000. – № 2. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
146. Платные дороги – как основа развития дорожного хозяйства // Труды научно-практической конференции «Проблемы социально-экономического развития регионов на пороге XXI века». – Шымкент: ЮКГУ, 2000. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).
147. Проблемы проведения ремонтных работ на городских транспортных сооружениях//Совершенствование непрерывного (многоуровневого) профессионального образования». Сборник. – Алматы: КАУ, 2000. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).
148. Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). Под общей редакцией д.э.н., профессора А.Д. Сапарбаева – Алматы: Фараб, 2000. – 374 с.
149. Прогнозирование грузопотоков по сети РГП «Казахстан Темир Жолы» // Материалы Международной научно-практической конференции «Проблемы прогнозирования социально-экономического развития РК». – Алматы, КазГНУ, 2000. (*Соавт. Л.Б. Мейрамбекова*).

150. Прогнозирование урожайности сельскохозяйственных культур на орошаемых землях // Сборник научных трудов Воронежского Государственного Аграрного Университета. – Воронеж: ВГАУ, 2000. (*Соавт. А.Т. Макулова*).
151. Расчет полных затрат и оценка устойчивости структуры объемов продаж // Евразийское сообщество. – Алматы: КДИ, 2000. – № 3 (31). (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
152. Синтез комплексов моделей оценки взаимодействия и прогнозирования роста производства и численности населения региона // Материалы Международной научно-практической конференции «Реалии и перспективы высшего экономического образования Казахстана на стыке эпох». Сборник научных трудов. II часть. / Под общей ред. д.э.н., проф. Н.К. Мамырова – Алматы: Экономика, 2000. – С. 40-47. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
153. Социальная основа стратегии государства и модельное решение проблемы прогноза развития экономики региона // Материалы Международной научно-практической конференции «Проблемы прогнозирования социально-экономического развития РК» – Алматы, КазГНУ, 2000 (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
154. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Микроэкономика» (брошюра). – Алматы: АЭУ, 2000. – 12 с.
155. Учебно-методический комплекс по дисциплине «Теория систем». – Алматы: АЭУ, 2000. – 12 с. (*Соавт. И.Ю. Бенке*).
156. Экономико-математическая модель анализа надежности систем управления производством // Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000 – 374 с. (*Соавт. Н.Н. Чан*).
157. Эффективное управление риском в финансовом обеспечении малого предприятия // Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фараб, 2000. – 374 с. (*Соавт. А.З. Чивазова*).

2001

158. Технология-экономикалық реформаның түп қазығы // Шымкент келбеті. – 2001. – 9 қараша (№ 45 / 588). (*С. Куашбаевпен бірге*).

159. Ирделі ізденістерге ұндеңген // Қазақстан ғылымы мен жоғары мектебі. – 2001. – 1 қараша (№ 19); Егемен Қазақстан. – 2001. – 3 қараша.

* * *

160. Агробизнес-план (учебное пособие для менеджеров малого и среднего бизнеса). – Алматы: АЭУ, 2001 – 50 с. (*Соавт.: Б.Н. Нигай, А.Т. Макулова*).

161. Актуальные проблемы экономики Республики Казахстан. Сборник науч. трудов (межвузовский) / под общей ред. д.э.н., профессора Сапарбаева А.Д. – Алматы: АЭУ, 2001. – 210 с.

162. Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации. Материалы Международной научно-практической конференции, 7-8 июня 2001 г. / Под общей редакцией д.э.н., профессора Сапарбаева А.Д. – Алматы: Изд-во LEM, 2001. – 480 с.

163. Информационная технология процессов принятия экономических решений // Тезисы докладов Международной научно-практической конференции «Казахстан за 10 лет: проблемы экономики, науки и образования». Туркестан, МКТУ им. Х.А. Ясави, 23-24 ноября. – Туркестан: МКТУ им. Х.А. Ясави, 2001.

164. Маркетинговые планирования деятельности фармацевтической компании // Материалы Международной научно-практической конференции «Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации». 7-8 июня 2001 г. – Алматы: Изд-во LEM, 2001. (*Соавт. З.А. Клышибаева*).

165. Математическое программирование. (Учебное пособие на казахском и русском языках). – Алматы: АгроУниверситет, 2001 – 268 с. (*Соавт.: К. Ахметов, А.Т. Макулова*).
166. Методические указания по проведению текущего контроля знаний и выполнению курсовых работ по дисциплинам специальности 0702 «Экономика и менеджмент (в социальной сфере и отраслях)» (брошюра). – Алматы: АЭУ, 2001. – 40 с.
167. Модели определения потребности транспортных средств в дорожно-строительном комплексе // Международная научная конференция «10 лет реформ на постсоветском пространстве: ожидания, результаты, перспективы» Сборник трудов. – Алматы: Ун-т «Туран», 2001. (*Соавт. И.Ш. Суранкулов*).
168. Модели организации агрофирмы // Актуальные направления экономики Республики Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский) – Алматы: АЭУ, 2001. (*Соавт. Н.Ф. Сарсенбиеева*).
169. Моделирование развития рисоводства с ориентацией на внешний рынок. Повышение эффективности функционирования АПК и применение методов математического моделирования в исследованиях агроэкономических систем. Сборник научных трудов Воронежского Государственного Аграрного университета – Воронеж: ВГАУ, 2001 – С. 237-240. (*Соавт.: З.У. Рахметова, Ж. Жалбырова*).
170. Моделирования прогнозирования спроса и предложения денег // Сборник научных трудов (межвузовский) «Актуальные направления экономики Республики Казахстан» – Алматы: АЭУ, 2001. (*Соавт. Ж.М. Саякова*).
171. Модель распределения доходов и сигнальные параметры в социальной сфере // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – № 1. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
172. Модельная оценка транспортных потоков зерна и зернопродуктов. Монография. – Алматы: LEM, 2001. – 232 с.
173. Научные основы технологического и транспортного

потока зерна. – Алматы: LEM, 2001. – 324 с. (*Соавт. А.И. Изтаев*).

174. Оптимизация развития внешнеторговой деятельности // Сб. науч. трудов КазАТК. – Алматы: КазАТК, 2001. – С. 7. (*Соавт. К.К. Жуйриков*).

175. Оптимизация учебных процессов и технология обучения. Сборник научных трудов (межвузовский). Под общей редакцией д.э.н., профессора Сапарбаева А.Д. – Алматы: АЭУ, 2001. – 180 с.

176. Особенности оценочно-индикативной модели развития социально-экономической системы региона // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – № 1. (*Соавт. А.О. Орынбеков*)

177. Оценка инвестиционной и инновационной деятельности фармацевтического предприятия // Материалы Международной научно-практической конференции «Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации», 7-8 июня 2001 г. – Алматы: Изд-во LEM, 2001. (*Соавт. З.А. Клышибаева*).

178. Проблемы практического применения экономико-математических методов // Тезисы докладов Международной научно-практической конференции «Казахстан за 10 лет: проблемы экономики, науки и образования», г. Туркестан МКТУ им. Х.А.Ясави, 23-24 нояб. 2001 г. – Туркестан, 2001.

179. Прогнозирование объемов работы автотранспортных предприятий // Реформирование Казахстанской экономики: уроки, теория и практика. Сборник научных трудов Казахского экономического ун-та им. Т. Рыскулова. – Алматы: Экономика, 2001. – С. 5-9.

180. Прогнозирование спроса на денежные агрегаты // Актуальные направления экономики Республики Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский) – Алматы: АЭУ, 2001. (*Соавт. Ж.М. Саякова*).

181. Прогнозирование транспортных перевозок на основе модели межотраслевого баланса // Актуальные направления экономики Республики Казахстан. Сборник научных трудов (межвузовский) – Алматы: АЭУ, 2001.
182. Программа производственной практики для студентов специальности 0702 – «Экономика и менеджмент». – Алматы: Изд-во АЭУ, 2001. – 16 с.
183. Программа учебно-производственной практики для студентов специальности 0702 «Экономика и менеджмент в социальной сфере и отраслях» // Программа учебно-производственной практики. – Алматы: Изд-во АЭУ, 2001, 24 с. (*Соавт.: О.К. Ескараев, З.А. Альмуханова, Б.Н. Нигай, Н.П. Сохатская*).
184. Производство риса в Казахстане // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – № 2. (*Соавт. З.У. Рахметова*).
185. Рабочая программа дисциплины «Бизнес-план» по специальности 0702 – «Экономика и менеджмент (в социальной сфере и отраслях)». – Алматы: АЭУ, 2001 – 10 с.
186. Разработка экономико-математической модели регионального ценового равновесия // Тезисы докладов Международной научн.-практ. конференции «Казахстан за 10 лет: проблемы экономики, науки и образования», г. Туркестан МКТУ им. Х.А.Ясави, 23-24 ноября. – Туркестан, 2001.
187. Рыночная экономика аграрного сектора. – Алматы: Изд-во АЭУ, 2001. – 56 с. (*Соавт.: Б.Н. Нигай, А.Т. Макулова*).
188. Сигнально-индикационные параметры в оценке развития социально-экономической системы региона // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – №1. (*Соавт. А.О. Орынбеков*).
189. Современные технологии в системе образования // Оптимизация учебного процесса и технология обучения. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: АЭУ, 2001.

190. Социально-целевая информационная база и ее структура в модели развития экономики региона // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – № 1. (Соавт. А.О. Орынбеков).

191. Тестовый контроль знаний студентов // Оптимизация учебного процесса и технология обучения. Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: АЭУ, 2001.

192. Цели и критерии управления экономикой Казахстана // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. (Соавт.: Б.К. Длимбетов).

193. Экологические проблемы в дорожно-строительном комплексе // Материалы Международной научно-практической конференции «Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации», 7-8 июня 2001 г. – Алматы: Изд-во LEM, 2001 г. (Соавт. И.Ш. Суранқулов).

194. Эконометрические модели монетарного сектора // Актуальные направления экономики Республики Казахстан. Сборник научных трудов. – Алматы: АЭУ, 2001 (Соавт. Ж.М. Саякова).

195. Экспорт и импорт риса в Казахстане // Вестник Московского института коммерции и права. – 2001. – № 2. (Соавт. З.У. Рахметова).

2002

196. Құріш шаруашылықтарының өндіріс тиімділігін арттыру модельдері. Монография. – Қызылорда: Қорқыт Ата ат. ҚМУ, 2002. – 145 б. (Ж.Т. Жалбыровамен бірге).

197. Микроэкономика пәнінен тест сұрақтары (брошюра). – Алматы: Изд. отд. АЭУ, 2002. – 39 б. (А.З. Мурзинмен бірге).

* * *

198. Внешняя торговля Казахстана. Учебное пособие. – Алматы: Комплекс, 2002. – 114 с. (Соавт. К.К. Жуйриков).

199. Информационная технология в системе образования // Трансформационные процессы в экономике и политике – основа формирования гражданского общества Казахстана. Труды Республиканской научно-практической конференции. – Шымкент: Изд-во ТИМ, 2002. – С. 272-273.
200. Информационные технологии в системе налогообложения // Банки Казахстана. – 2002. – № 7. – С. 9-12.
201. Моделирование агросистем (монография). – Алматы: LEM, 2002. – 218 с. (*Сост.: К. Ахметов, А.Т. Макулова*).
202. Повышение эффективности зерноперерабатывающих предприятий вагропромышленных корпорациях//Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан. Межвузовский сборник научных трудов. – Алматы: Изд-во LEM. 2002. – С. 76-79. (*Соавт. С.А. Бутин*).
203. Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан. Межвузовский сборник научных трудов / Под общей редакцией д.э.н., проф. Сапарбаева А.Д. – Алматы: 2002. LEM. – 200 с.
204. Проблемы транспортировки каспийской нефти на мировой рынок // Сборник науч. трудов Новосибирского государственного университета. – Новосибирск: НГУ, 2002. (*Соавт. А.Б. Азаматова*).
205. Проблемы формирования и развития рынка зерна // Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан. Межвузовский сборник научных трудов. – Алматы: Изд-во LEM, 2002. – С. 157-161. (*Соавт.: С.А. Бутин, Т.Е. Омаров*).
206. Прогнозирование денежного спроса с помощью финансового программирования // Банки Казахстана. – Алматы: 2002. – № 6. – С.5-12. (*Соавт. Ж.М. Саякова*).
207. Разработка экономико-математической модели регионального ценового равновесия // Финансово-экономические и экологические проблемы развития инвестиционного комплекса

Казахстана. Сборник материалов Международной конференции молодых ученых и преподавателей. – Алматы, 2002. – Вып. 3. – С. 211-213. (*Соавт.: Г.К. Мурзагалиева*).

208. Системный анализ основных показателей функционирования автотранспортных предприятий // Вестник Московского института коммерции и права. – 2002. – № 2-3. – С. 48-53.

209. Системный анализ социально-экономического развития республики. Монография. – Алматы: НИЦ «Гылым», 2002. – 168 с.

210. Трансформационные процессы в экономике и политике – основа формирования гражданского общества Казахстана. Труды республиканской научно-практической конференции / Под общей редакцией д.э.н., проф. Сапарбаева А.Д. – Шымкент: Изд-во ТИМ, 2002. – 338 с.

211. Экологические и социально-экономические аспекты развития пищевой промышленности // Материалы 4 Международной научной конференции «Проблемы экологии АПК и охрана окружающей среды» – Щучинск, 2002. – С. 276-277. (*Соавт. С.А. Бутин*).

212. Экономические риски и выявление эффективных инвестиционных проектов в сельскохозяйственном производстве // Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан. Межвузовский сборник научных трудов. – Алматы: Изд-во LEM. 2002. – С. 8-20.

2003

213. Айқын мақсат адастырмайды // Егемен Қазақстан. – 2003. – 18 сәуір (№ 92-93).

214. Даму даңғылына бет түзейді // Алматы ақшамы. – 2003. – 13 мамыр (№ 52).

215. Жаңа технология – стратегиялық ресурс // Оңтүстік Қазақстан. – 2003. – 21 қазан (№ 126); Шымкент келбеті. – 2003. 3 қазан ((№ 39)).

216. Өз ақшасына танк жасатқан // Атырау. – 2003. – 29 қараша (№ 140).

217. Тың технология – стратегиялық ресурс // Егемен Қазақстан. – 2003. – 11 маус. (№ 142).

* * *

218. К вопросу социально-экономического развития регионального фармацевтического предприятия // Социально-экономические и правовые факторы развития региона. Сборник материалов Международной научно-практической конференции. – Тараз, 2003. – С. 74-76. (*Соавт. З.А. Клышибаева*).

219. Методы оптимизации: учебное пособие. – Алматы: LEM, 2003. – 240 с.

220. Моделирование развития внешнеторговой деятельности региона с экспортной ориентацией // Банки Казахстана. – 2003. – № 2. – С. 18-19.

221. Модельный инструментарий управления агрофирмой. Монография. – Алматы: НИЦ «Гылым», 2003. – 200 с.

222. О моделировании оптимальной налоговой ставки // Банки Казахстана. – 2003. – № 11. – С. 39-42. (*Соавт.: А.О. Биярова, М. Қыдырбаев*).

223. Оптимизация состояния конъюнктуры и платежного баланса // Банки Казахстана. – 2003. – № 7-С.11-14

224. Основы линейного программирования: Учебное пособие. – Алматы: LEM, 2003. – 100 с.

225. Разработаны модели зерноперевозок // Наука и высшая школа Казахстана. – 2003. – 1 мая (№ 10 / 55-56). (*Соавт.: О.К. Ескараев, Б.Н. Нигай*).

226. Системный анализ основных показателей функционирования автотранспортных предприятий // Вестник КазАТК. – 2003.

227. Сообщение об информационных технологиях // Казахст. правда. – 2003. – 13 июня(№ 171).

228. Финансирование и инвестирование совместных предприятий // Банки Казахстана. – 2003. – № 5. – С. 17-20. (*Соавт. З.А. Клышибаева*).

2004

229. Айқын мақсат алға жетелейді // Алматы ақшамы. – 2004. – 7 тамыз (№ 89).

230. Фибратты ғұмыр // Ақжайық. – 2004. – 5 қантар.

231. Инновация – стратегиялық ресурс // Оңтүстік Қазақстан. – 2004. – 21 тамыз (№ 126).

232. Экономикада математикалық модельдер: Оқулық.

– Алматы: НИЦ «Ғылым», 2004. – 640 б. (*К.А. Ахметов, А.Т. Мақұловамен бірге*).

233. Экономикалық-математикалық әдістер мен модельдер: Оқулық. – Алматы: НИЦ «Ғылым», 2004. – 640 б.

* * *

234. Зарубежный и отечественный опыт агропромышленной интеграции // Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан. Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во «Эверо», 2004. – 640 с. (С.336-347.). (*Соавт.: А.Т. Макулова, Р.К. Бекбулатова*).

235. К вопросу совершенствования финансово-кредитного механизма развития сельскохозяйственного производства // Банки Казахстана. – 2004. – № 8. – С. 15-18. (*Соавт. Р.К. Бекбулатова*).

236. Моделирование организационно-финансового механизма улучшения жилищных условий населения // Саясат. – 2004. – № 12. – С. 43-45. (*Соавт. А.К. Мусанова*).

237. О системном подходе к решению проблемы прогнозирования социально-экономического развития Республики Казахстан// Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан.

Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во «Эверо», 2004. – 640 с. (С.3-14.).

238. Оценка производственной деятельности совместного фармацевтического предприятия на современном этапе // Вестник МКТУ. – 2004. – № 2. – С. 47-51. (*Соавт.. З.А. Клышибаева*).

239. Перспективы строительства магистральных нефтепродуктов в Казахстане (тезисы). // Материалы Международной научно-практической конференции Казахской коммерческо-финансовой академии. – Алматы: 2004. (*Соавт.: Р.Ж. Бапова, Н.Ж. Жекенов*).

240. Повышение эффективности применения информационных технологий управления предприятиями (тезисы) // Труды Международной научно-практической конференции «Состояние, проблемы и задачи информатизации в Казахстане», 23-24 ноября, 2004 г. – Алматы: КазНТУ им. К.И. Сатпаева, 2004.

241. Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан. Труды Международной научно-практической конференции. / Под общей ред. д.э.н., профессора А.Д. Сапарбаева, – Алматы: Изд-во «Эверо», 2004. – 640 с.

242. Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан // Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан. Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во «Эверо», 2004. – 640 с. (С.174-180.).

243. Роль науки в развитии инновационной экономики Казахстана (тезисы) // Материалы Международной научно-практической конференции. Казахская коммерческо-финансовая академия. – Алматы: 2004.

244. Совместные предприятия в системе Международного бизнеса // Развитие рыночной экономики – важнейшее условие

социально-экономического прогресса Республики Казахстан. Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во «Эверо», 2004. – 640 с. (С.552-558.). (*Соавт. З.А. Клышибаева*).

245. Состояние и перспективы мукомольного рынка (тезисы) // Сборник научных трудов «Актуальные проблемы эффективного развития АПК и сельских территорий». – Алматы, 2004. (*Соавт. А.Н. Казиева*).

246. Теоретические основы функционирования и развития сельскохозяйственных предприятий в условиях рыночных отношений // Аль-Пари. – 2004. – № 1. – С. 32-37. (*Соавт. Р.К. Бекбулатова*).

247. Эконометрическое моделирование. Монография. – Алматы: НИЦ «Гылым», 2004. – 168 с.

248. Экономика и здравый смысл // Наука и высшая школа Казахстана. – 2004. – 15 июля (№ 14 / 84). (*Соавт. О.К. Ескараев*).

249. Экономика и оптимизация. Монография. – Алматы: НИЦ «Гылым», 2004. – 300 с.

250. Экономико-математические методы и модели: Учебное пособие. – Алматы: Эверо, 2004. – 240 с. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

2005

251. Жаңа оқу жылдың күттүү болсын // Академия тынысы (газеті). – 2005. – Қазан (№ 1). – 2-3 бб.

252. Экономикалық-математикалық әдістер мен модельдер. Оқуалық. 2 басылым. – Алматы: Қазақстан Жоғары оқу орындарының қауымдастыры, 2005. – 400 б.

* * *

253. Повышения эффективности производства риса (монография). – Алматы: НПЦ ППП, 2005. – 110 с.

2006

254. Бәйтерек биіктеген сайын саялы болады // Даңталы мен қала. – 2006. – 29 желт. (№ 50-52). – 11 б.
255. Даму даңғылына бет түзейді // Егемен Қазақстан. – 2006. – 11 наурыз (№ 57). – 2 б.
256. Инновация – жаңа экономиканың негізі // Егемен Қазақстан. – 2006. – 25 тамыз(№ 200-201). – 2 б.
257. Инновация деген не, ол бізге не береді? // Даңталы мен қала. – 2006. – 6 қазан (№ 36 / 185). – 9 б.
258. Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 15 жыл // Университеттынысы. – 2006. – Қараша (№ 4 / 4). – 1 б.
259. Қазақстанның болашағын айқындайтын стратегия // «Жастар және ғылым: болашаққа көзқарас» атты Республикалық ғылыми-практикалық конференция. – Алматы: АГТУ, 2006. – 89-92 бб.

* * *

260. Вузы: «многознание» или «многоумение»? // Успех (Алматы). – 2006. – № 3 (30). – С. 49.
261. Инновационная экономика – стратегическое направление развития Казахстана // Основы экономики. – 2006. – С.3-8.
262. Молодежь и наука: Взгляд в будущее. Сборник. / Под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. Материалы 1-ой Республиканской научно-практической конференции молодых ученых и студентов. II часть. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 116 с.
263. Молодежь и наука: Взгляд в будущее. Сборник. / Под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. Материалы 1-ой Республиканской научно-практической конференции молодых ученых и студентов. I часть. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 108 с.
264. Непрерывное образование: проблемы и перспективы. Труды Международной научно-практической конференции.

Сборник. / Под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 424 с.

265. О системном исследовании социально-экономического развития Казахстана // АГТУ Хабаршысы – Вестник АГТУ. – 2006. – № 1(1). – С. 3-7.

266. Об особенностях информационного обеспечения инновационной экономики. // АГТУ Хабаршысы – Вестник АГТУ. – 2006. – № 2(2). – С. 3-7.

267. Общая методология описания бизнес процессов // АГТУ Хабаршысы – Вестник АГТУ. – 2006. – № 2(2). – С. 74-77. (*Соавт. Б. Сулейменов*).

268. Повышать уровень учебно-воспитательной работы // Университет тынысы (газета). – 2006. – Наурыз (№ 2 (2)). – С. 2.

269. Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики страны // Новое дело. – 2006. – 22 июня (№ 9). – С. 8.

270. Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан // АГТУ Хабаршысы – Вестник АГТУ. – 2006. – № 1(1). – С. 77-80. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

271. Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан // Труды Международной научно-практической конференции «Непрерывное образование: проблемы и перспективы». – Алматы, Изд-во АГТУ, 2006. – 424 с. (С.24-27).

272. Транспортная составляющая – макроэкономический показатель эффективности функционирования транспортной системы (тезисы) // Материалы IVМеждународной научно-практической конференции «Транспорт Евразии XXI века». – Алматы: 2006. – Т.5. – С. 221-224.

273. Экономика и оптимизация. Монография. – Алматы: НИЦ «Бәйтерек», 2006. – 320 с.

2007

274. АГТУ – сапалы білімнің сенімді кепілі // Университет тынысы. – 2007. – Наурыз (№ 6 / 1). – 1 б.
275. Қазақстан жолы – сара жол // Университет тынысы. – 2007. – Наурыз (№ 6 / 1). – 2 б.
276. Орман шаруашылығын басқарудың үйымдастырушылық құрылымы мен экономикалық механизмін құру ретінде орман қорына меншік құқығы (тезис) // Труды Международной научно-практической конференции «Проблемы и перспективы индустриальной-инновационного развития». – Алматы: Изд-во АГТУ, 2007. – 28-31 б.
277. Орман шаруашылығын басқарудың шетелдік тәжірибесі // «Білім мен ғылымда жастардың алатын орны мен қызметі» атты жас ғалымдар мен студенттердің 2-ші республиканық ғылыми-практикалық конференция. – Алматы: 2007. – 295-303 бб. (*С.К. Игембаевмен бірге*).
278. Ұлт рухын ұлытаған // Егемен Қазақстан. – 2007. – 30 мамыр (№ 144-147). – 8 б.
279. Эконометрика. Оқулық. – Алматы: Бастау, 2007. – 214 б. (*А.Т. Мақұловамен бірге*).
280. Экономикалық-математикалық әдістер мен модельдер. Оқулық. – Алматы: Бастау, 2007. – 358 б. (*А.Т. Мақұловамен бірге*).
- * * *
281. АГТУ – залог современного образования // Университет тынысы. – 2007. – Сәуір (№ 2 / 7). – С. 2.
282. Место и роль молодежи в образовании и науке. Сборник материалов 2-ой Республиканской научно-практической конференции молодых ученых и студентов / Под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Изд-во АГТУ. 2007. – 358 с.
283. Методы и критерии оценки эффективности перевозочной деятельности автотранспортных предприятий // Вестник КазАТК им. М. Тынышбаева. – 2007. – № 3. – С. 184-188.

284. О системном исследовании деятельности агрофирмы // АльПари. – 2007. – № 1. – С. 159-164. (*Соавт. К.Т.Буркитбаев*).

285. Оптимизация рынка акций в Казахстане // Исследования, результаты. – 2007. – № 4. – С. 243-245. (*Соавт. А.С. Джунисбеков*)

286. Особенности информационного обеспечения инновационной экономики (тезисы) // Труды Международной научно-практической конференции «Проблемы и перспективы индустриально-инновационного развития». – Алматы: Изд-во АГТУ, 2007. – С. 5-8.

287. Проблемы и перспективы индустриально-инновационного развития. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2007. – 248 с.

288. Экономико-математические методы и модели. Учебник. – Алматы: Бастау, 2007. – 228 с. (*Соавт.: А.Т. Мақұлова*).

2008

289. Автокөлік кәсіпорындарын ұйымдастыру мәселелері // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1. – 52-54 бб. (*Н.К. Боранғалиевамен бірге*).

290. Автокөлікпен тасымалдау логистикасы // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1, – 59-62 бб. (*Ж.О. Қабешовамен бірге*).

291. АГТУ – сапалы білімнің сенімді кепілі // Пульс Карасая. – 2008. – 4-14 маус. (№ 19 / 192), – 6 б.

292. Білім, ғылым және инновация – «парасатты экономиканың» негізі // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1. – 3-8 бб.

293. Дағдарыс ауызыңқталса даму басталады // Егемен Қазақстан. – 2008. – 5 желт. (№ 370-374). – 3-4 бб.

294. Жаңа міндеттер асуында // Егемен Қазақстан. – 2008. – 9 сәуір (№ 105) – 2 б.

295. Жаңа міндеттер биігінде // Университет тынысы (АГТУ газеті). – 2008. – № 1(8), – 2-3 бб.

296. Инновациялық технология – ёркендеу негізі // Молодежь и ее роль в диверсификации гуманитарно-технической науки.

Третья республиканская научно-практическая конференция молодых ученых и студентов. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2008. – 329 с. (9-14 бб.).

297. Көлік-логистикалық орталығын ұйымдастыру // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1. – 35-40 бб. (*С. Құрмашевамен бірге*).
298. Орманшаруашылығы мекемелерін басқару. Монография. – Алматы: «АгроУниверситет» баспасы, 2008. – 140 б. (*А.Т. Мақұлова, Қ.Т. Абаева, С.Қ. Игембаевамен бірге*).
299. Ұрпағын ұлықтаған елдің еңсесі биік // Қазақ өркениеті. – 2008. – № 4. – 75-83 бб.
300. Экономика негіздері схемаларда және кестелерде (окулық). – Алматы: Бастау, 2008. – 310 б. (*А.Т. Мақұловамен бірге*).
301. Экономикалық-математикалық сөздік – Алматы: Бастау, 2008. – 400 б. (*А.Т. Мақұловамен бірге*).

* * *

302. АГТУ – залог современного образования // Пульс Карасая (г. Каскелен) – 2008. – 4-14 июня (№ 19 / 192). – С. 6.

303. Инновационная экономика – стратегическое направление развития Республики // Материалы Международной научно-практической конференции «Инновация в аграрном секторе Казахстана», посвященной 75-летию академика К.С. Сабденова. – Алматы: 2008. – Т. 2, – С.432-435. (*Соавт. А.Н. Жилдикбаева*).

304. Информационное обеспечение инновационной экономики // Материалы Международной научно-практической конференции «Прикладные аспекты информатики и математической экономики». – Душанбе: Деваштич, 2008. – С 70-76. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

305. К вопросу эффективности оценки агролизинга сельскохозяйственных машин (тезисы) // Материалы Международной научно-практической конференции «Прикладные аспекты информатики и математической экономики». – Душанбе: Деваштич, 2008. – С. 167-171. (*Соавт. А.Н. Жилдикбаева*).

306. Молодежь и ее роль в диверсификации гуманитарно-технической науки // Третья республиканская научно-практическая конференция молодых ученых и студентов / Под общ. ред. д.э.н., проф. А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2008. – 329 с.

307. О логистике товародвижения // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1. – С. 22-25. (*Соавт. С.Ш. Хабибулин*).

308. Об особенностях информационного обеспечения инновационной экономики // Вестник Кыргызского аграрного университета. – 2008. – № 19). – С. 100-102. (*Соавт. А.Т. Макулова*).

309. Особенности развития инновационной экономики в Казахстане // Вестник университета Кайнар. – 2008. – № 4/1, – С. 113-121.

310. Совершенствование кредитных отношений в сельскохозяйственном секторе // Вестник АГТУ. – 2008. – № 1, – С. 45-51. (*Соавт. К.Т. Буркитбаев*).

2009

311. Қазақстандағы шетелдік студенттерге білімді тек қазақ тілінде беру бізге міндет емес пе? // Алаш айнасы. – 2009. – 26 тамыз (№ 146). – 1,3 бб.

312. Дағдарысқа қарсы қымыл: қазақстандық тәжірибе // Ел – 2009. – 1 қырк. (№ 34 / 214). – 3 б.

313. Дағдарыстан шығар жол бар ма? // Ел. – 2009. – 4 тамыз (№ 30 / 230). – 1 б.

314. Өмірде бар өз қолтаңбасы // Т.Н. Бияровтың мерейжылдық еске алу кітабы – Алматы, 2009.

315. Серпінді мақсаттар алға жетелейді // Егемен Қазақстан. – 2009. – 6 қант. (№ 2-3). – 6 б.

* * *

316. Государственное регулирование развития малого предпринимательства в Республике Казахстан // Исследования, результаты. – 2009. – № 4. – С. 441-445. (*Соавт. А.О. Каныбекова*).

317. Инновационное развитие экономики АПК Казахстана: проблемы и пути решения (тезисы) // Международная научно-практическая конференция «Инновационное развитие экономики АПК Казахстана: проблемы и пути решения», посвященная памяти 70-летия академика НАН РК Р.Р.Аутова. Алматы, ноябрь 2009 г. Сборник материалов. – Алматы, 2009.
318. Моделирование конкурентоспособности продукции фирмы // Исследования, результаты. – 2009. – № 4. – С. 445-449. (*Соавт. А.О. Каныбекова*).
319. Об оптимизации конкурентоспособности продукции фирмы // Вестник Кыргызского экономического университета. – 2009. – № 1(11), – С. 60-63.
320. Оптимизация структуры парка сельскохозяйственных машин в агропромышленном комплексе// Вестник Университета Кайнар. – 2009. – № 4 / 2. – С. 78-84. (*Соавт. А. Жилдикбаева*)
321. Ошибки при оценке инвестиционных проектов и способы их предупреждения // Вестник университета Кайнар. – 2009. – № 1. – С. 113-118. (*Соавт. А.Н. Казиева*).
322. Теория реальных опционов для обоснования управлеченческих решений // БанкиКазахстана. – 2009. – № 6. – С. 11-16. (*Соавт. А.Н. Казиева*).
323. Управление природными и лесными ресурсами. Учебное пособие. – Алматы: Карат, 2009. – 171 с. (*Соавт.: К.Т.Абаева, С.К.Игембаева*).
324. Эффективности оценки кредитных рисков банков в РК // Материалы Международной научно.-практической конференции «Современное финансово-экономические проблемы устойчивого развития Казахстана». Алматы, 6-7 мая 2009 г. – Алматы, 2009. – С. 6-11. (*Соавт. Ш.А. Смагулова*).

* * *

325. Krize karsi hareket: Kazakistan’ın tecrubesi // Turk dunyasi ekonomi, bilisim ve kultur forumu. Turkye, Istanbul. – 2009. – 11-13 aralik, – S.22.

2010

326. «Ертіс орманы» мемлекеттік орман табиғи резерваторының орман шаруашылықтарын кластерлік талдау // ҚазЭУ Хабаршысы. – 2010. – № 1, – 380-383 бб. (*К.Т. Абаевамен бірге*).

327. «Ертіс орманы» мемлекеттік орман табиғи резерваторының орман шаруашылықтарына факторлық талдау жүргізу // ҚазЭУ хабаршысы. – 2010. – № 2, – 327-332 бб. (*К.Т. Абаевамен бірге*).

328. Қесіпорындардың бәсекеге қабілеттілік мәселелерін зерттеу // Қытай экономикалық ғылыми журналы. Үрімчі, ҚХР. – 2010. – № 6(126). – 17-21 б.

329. Қесіпорындарында инновациялық қызметті жүзеге асыру // Қытай экономикалық ғылыми журналы. (Үрімчі, ҚХР). – 2010. – № 7(127). – 114-118 б.

330. Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды факторлық талдау // Орман шаруашылығын, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды және агроөндірістік кешенниң жақын салаларын нарықтық қатынастар жағдайында инновациялық дамыту жолдары: Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы, 2010. – 73-77 б.. (*К.Т. Абаевамен бірге*).

331. Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды факторлық талдау // Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Тараз, 2010. – № 1. – 13-17 бб. (*К.Т. Абаевамен бірге*).

332. Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды кластерлік талдау // Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Тараз, 2010. – № 1. – 17-21 бб. (*К.Т. Абаевамен бірге*).

333. Оңтайлы салық ставкасын анықтау алгоритмі // Қайнар университетінің хабаршысы. – 2010. – № 2 / 1. – 64-68 бб. (*М.И. Қыдырбаевпен бірге*).

334. Оңтайлы салық ставкасын анықтау моделі // Қайнар

университетінің хабаршысы. – 2010. – № 2 / 2. – 64-68 бб.
(М.И. Қыдырбаевмен бірге).

335. Орман шаруашылықтың қалпына келтірудің экономикалық-математикалық моделі // АльПари» журналы. – 2010. – № 1. – 11-21 бб. *(К.Т. Абаевмен бірге).*

336. Өткен жылға өкпе жоқ, болашақтан үміт көп // Экономика. – 2010. – 11-17 ақпан (№ 6 / 126). – 1, 4. бб.; 18-24 ақпан. – № 7/127. – 7 б.

337. Экономист мамандығы – киелі кәсіп // Дарабоз (журнал). – 2010. – № 3 / 13, сәуір. – 122 б.

* * *

338. Устойчивое инновационное развитие экономики: модели и инструменты анализа. Монография. – Алматы: Триумф Т, 2010. – 416 с.

339. Экономика и оптимизация. Монография. – Алматы: Триумф Т, 2010. – 336 с.

340. Экономическая сущность развития предпринимательства // Вестник университета Кайнар. – 2010. – № 2/1. – С. 114-18. *(Соавт. А.О. Каныбекова).*

2011

341. Бюджетті толықтыру көзі негізінде Қазақстан Республикасындағы салық жүйесінің орны және фискалдық саясаты // Материалы Международной научной конференции «Инновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы». Алматы, 20-21 мая. – Алматы, 2011. – 378-384 бб. *(А. Данабаевмен бірге).*

342. Жеделдетілген экономикалық жаңғыруту // Экономика (газеті). – 2011. – 10-16 наурыз (№ 10 (182)). – 1, 3 бб.

343. Инновациялық экономика. Монография. – Алматы, Триумф Т, 2011. – 416 б.

344. Кәсіпкерлік экономикасы. Монография. – Алматы, Триумф Т, 2011. – 296 б.

345. Коммерциялық банктердегі депозиттік операцияларды ұйымдастырудың жетілдіру жолдары // Қайнар университетінің хабаршысы. – 2011. – № 2 / 1. – 30-36 -бб. (A. Қушкүмбаевмен бірге).

346. Коммерциялық банктердің лизингтік операцияларының дамуы // Материалы Международной научной конференции «Иновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы». 20-21 мая 2011ж. Алматы қ. – Алматы, 2011. – 402-410 бб. (Ж. Тукеновмен бірге).

347. Сақтандыру компанияларының инвестициялық қызметін жетілдіру механизмдері // Материалы Международной научной конференции «Иновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы», Алматы: 20-21 мая 2011 ж. – Алматы, 2011. – 395-401 бб. (А. Ысқақовпен бірге).

348. Ілкімді экономика – ілгерілеу кепілі // Экономика (газеті). – 2011. – 10-16 сәуір (№ 15 / 187). – 1 б.

349. Шағын және орта кәсіпкерлікті басқарудың тиімділігін арттырудың қаржылық механизмдері // Материалы Международной научной конференции «Иновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы», 20-21 мая 2011 ж., Алматы қ. – Алматы, 2011. – С. 384-394. (Т. Тәлімбекпен бірге).

* * *

350. Моделирование занятости в зависимости от политики местного содержания // Материалы Международной научной конференции «Иновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы». 20-21 мая 2011 г. – Алматы, 2011. – С. 30-36. (Соавт.: Е.С. Омаров, Е. Калюжнова, Е. Нигаард).

351. Образование – ключевой фактор подъема экономики страны // Современное образование. – 2011. – № 1 (81). – С. 30-33.

352. Образование – основа инновационного развития страны // Международная научно-практическая конференция «Социальная педагогика в первом десятилетии XXI века и перспективы ее развития»: XIV Всероссийские социально-педагогические чтения, посвященные 20-летию РГСУ. – Москва, 2011. – С. 176-180.

353. Оптимизация системы машиноиспользования в сельскохозяйственном производстве // Материалы Международной научной конференции «Инновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы». – Алматы, 2011. – С. 374-378. (*Соавт. А. Жилдикбаева*).

354. Особенности развития инновационной экономики в Казахстане // Материалы Международной научной конференции «Инновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы». – Алматы, 2011. – С. 59-71

355. Прямые иностранные инвестиции, развитие технологий и конкурентоспособность (тезисы) // Материалы Международной научно-практической конференции «Прикладные аспекты информатики и математической экономики». – Душанбе: Деваштич, 2011. – С. 20-26. (*Соавт. И.А. Сапарбаева*).

356. Системный анализ социально-экономического развития Казахстана. Монография. – Алматы, Триумф Т, 2011. – 416 с

* * *

357. Management investment projects as a mechanism for effective implementation of the innovation strategy of Kazakhstan // Вестник Университета Кайнар, – 2011. – № 4 / 2. – Р. 78-84.

358. Reforms in the system of education key factor of economy

lifting of Kazakhstan (paper) // Europe and contemporary Russia. Pedagogical theory integrative function in the world educational domain: Proceedings of the VIII International Conference. August 14-15, 2011. – Helsinki. – 2011 – P. 223-226. (*Co-author A.T. Makulova*).

2012

359. АЭФ – шынайы әлемдік пікірсайыс алаңы // Экономика (газет). – 2012. – 31 мамыр – 6 маус. № 22 (247). – 1, 3 бб.
360. Жаңа стратегия – жаңа бағдар // Егемен Қазақстан. – 2012. – 28 желт. (№ 857-860). – 2 б.
361. Инновациялық экономика – еліміздің дамуының стратегиялық бағыты // МОН РК и ГУ «Назарбаев центр». Международный форум «Первые Назарбаевские чтения «Новый Казахстан в новом мире». – Астана, 29 ноября 2012.
362. Н.Төрекұлов – көрнекті мемлекет қайраткері [Нәзір Төрекұловтың 120 жылдық мерейтойына арналады] // «Қазақ зиялыштары және қазақ жерінің тұтастығы мәселесі» атты республикалық ғылыми-теориялық конференциясы / Маңғыстау облысы Әкімдігі және Ш.Есенов атындағы Каспий мемлекеттік технологиялар және инжинириング университеті. Ақтау, 9 қараша, 2012. – Ақтау, 2012. – 78-84 бб.
363. Негізгі бағыт – әлеуметтік-экономикалық жаңғыру // Экономика (газет). – 2012. – 8-14 наурыз (№ 10 / 235). – 4 б.
364. Ұлтын ұлықтаған қайраткер // Қазақ өркениеті. – 2012. – № 3 (48), – 65-78 б.
365. Шағын кәсіпкерлікті оңтайлы басқару формалары мен әдістерін әзірлеудің жүйелік тәсілі // Қайнар университетінің хабаршысы. – 2012. – № 4/2. – 111-120 б.

* * *

366. Моделирование территориального ценового равновесия при транспортировке зерна // Германское общество по

Международному сотрудничеству (GIZ) и Таджикский национальный университет на Международном научно-практическом собрании по макроэкономическому анализу и моделированию. – Душанбе, 2012. – С. 78-84.

367. О моделях конкурентоспособного территориального ценового равновесия // Вестник ЖГУ им. Жансугурова. – 2012. – № 3 / 2. – С. 78-84.

368. Устойчивость энергетики региона, ее критерии//Вестник Таджикского национального технического университета. – Душанбе, 2012. – № 1(17). – С. 78-84. (*Соавт. А. Демесинова*).

* * *

369. Demand determination models of transport means for agricultural works servicing (paper) // European Science and Technology: materials of the international research and practice conference, Vol. I. Wiesbaden, January 31 st, 2012 / Publishing office «Bildungszentrum Rodnik e. V». – Wiesbaden, Germany, 2012. – P.744-748. (*Co-author A.N. Zhildikbaeva*).

370. Economic Development and Environmental Attitudes in Kazakhstan: An Empirical Examination (paper) // Europe-Asia Studies. University of Glasgow. Glasgow UK G12 8RZ. Volume 65, Issue 8, 2012. – P.1224-1231. (*Co-authors: Y. Kalyuzhnova, C. Nygaard, Y. Omarov*).

371. Public Perceptions of Local Content Policy in Kazakhstan (paper) // Europe-Asia Studies. University of Glasgow. Glasgow UK G12 8RZ. Volume 64, Issue 7, 2012. – P.1320-1321. (*Co-authors: Y. Kalyuzhnova, C. Nygaard, Y. Omarov*).

372. The attractiveness of the achievements of Malaysia's innovation policy for the strategic development of Kazakhstan // Вестник Университета Кайнар, – 2012. – № 4/1. – P. 123-127.

2013

373. Академик Е. Омаров және қазақ өркениеті // Қазақстан ұлттық жаратылыстынуыздары академиясының хабаршысы. – 2013. – № 4. – 15–18 бб. (*К.А. Құрманәлиевпен бірге*).
374. EXPO–2017 – инновациялық экономика дамуының басты катализаторы // Экономика. – 2013. – 8-14 наурыз (№ 10 / 235). – 4 б.
375. Жаңа стратегиялық бастамалар // Экономика. – 2013. – 8-14 қантар (№ 10 / 235) – 4 б.
376. Инновациялық экономика – еліміздің тұрақты дамуының кепілі // Международная научно-практическая конференция «Актаульные проблемы образования, науки и экономики в условиях индустриально-инновационного развития», посвященная 75-летию видного ученого-экономиста, ректора АЭУ-ЕИР. – Алматы, 2013. – 113–117 бб. (*А.Ш. Нұрсейтпен бірге*).
377. Кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату стратегиясы // II ежегодная Международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан-2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией». – Москва, 2013. (*Г. Толебергеновмен бірге*).
378. Қазақ өркениетінің көшбасшысы // Қазақ өркениеті. – 2013. – № 3 (52). – 6-14 бб.
379. Қазақстан Республикасындағы шағын кәсіпкерлікті басқаруды ұйымдастырудың мәні және мазмұны // «Ғылым-2013» атты жас ғалымдардың Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы. – Алматы, 2013. – 176-178 бб. (*Ж.Ү. Султанбаевмен бірге*).
380. Қылмыстық заңнамаларды реформалау мәселелері қаралды // Алаш айнасы. – 2013. – 25 қыркүйек (№ 167 / 1078). – 2 б.
381. Сақтандыру қызметін ұйымдастыру мәселелері //

«Қайнар» университетінің хабаршысы. – 2013. – № 3 / 1. – 108-112 бб. (*E.M. Сапарбековпен бірге*).

382. Сақтандыру қызметіндегі тәуекелділік факторларын тиімді басқару // Жоғары оқу орындары арасындағы ғылыми-тәжірибелік конференция «Инновацияларды дамытудағы Қазақстан жастарының ролі». – Алматы, 2013. – Алматы, 2013. – 515–523 бб.

383. Шағын кәсіпкерлік – экономиканың негізгі өзегі // II ежегодная Международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан-2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией». – Москва, март 2013. (*Ж.У. Султанбаевмен бірге*).

* * *

384. Бизнес в Казахстане: формирование и развитие. Монография. – Алматы, Эрекет-Принт, 2013. – 275 с. (*Соавт. К.К. Жүйриков*).

385. Выверенным курсом социально-экономической модернизации // II ежегодная Международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан – 2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией». – Москва, 2013.

386. EXPO-2017 – главный фактор развития инновационной экономики // Вестник Казахстанской национальной академии естественных наук. – 2013. – № 2. – С. 113-117.

387. Имитационная модель занятости в зависимости от политики местного содержания // Вестник Международного университета Кыргызстана. – Бишкек, 2013. – № 2(24), – С. 28-32.

388. Катализатор новых свершений. Об EXPO-2017 в Астане // Современное образование, 2013. – № 1 (89), – С. 69-77.

389. Об устойчивости энергетики региона // Сборник материалов XI Международной научно-практической конференции «Торгово-экономические проблемы регионального

бизнес-партнерства». – Челябинск: ИЦ ЮУрГУ, 22-24 апр. 2013. – С. 48-55.

390. Основные направления повышения устойчивости энергетики региона принципы // Вестник Казахстанской национальной академии естественных наук. – 2013. – № 4. – С. 42–46. (*Соавт. А.А. Демесинова*).

391. Программа индустриализации – главный ориентир модернизации экономики // Проблемы казахской цивилизации в контексте стратегии «Казахстан-2050». Сборник статей. – Алматы: Арда, 2013. – С. 278-284.

392. Программа индустриализации – главный ориентир модернизации экономики // Международная научно-практическая конференция «Развитие местного самоуправления в условиях переходной экономики». Институт предпринимательства и сервиса Министерства энергетики и промышленности Республики Таджикистан. – Душанбе, 22-23 ноября 2013 г.

393. Риск как фактор устойчивости и развития энергетики // Вестник Таджикского национального университета. – Душанбе, 2013. – № 5, – С. 117-127. (*Соавт.: Х.А. Одинаев, А.А. Демесинова*).

394. Системы сбалансированных показателей результивности как инструмент реализации тактических целей // Вестник Международного университета Кыргызстана. – 2013. – № 2(24), – С. 33-38. (*Соавт. Ж.У. Султанбаева*).

395. Стратегический подход к развитию энергетики региона // Международный научный журнал с импакт-фактором «Научные проблемы теории и практики управления». М. – 2013. – № 5. – С. 87-91. (*Соавт. А.А. Демесинова*).

* * *

396. Efficiency of the Way of Improvement the Structure of the Exchange of Forest Goods of Kazakhstan (paper) // Modern Science: Problems and Perspectives. International Conference. Volum 4.– Las

Vegas, NV, USA. April 15, 2013. Compiled by: ICET, USA. 2013. – P.183-188. (*Co-author G. Chalgynbayeva*).

397. Risk as a Factor of Stability and Development Energy (paper) // Modern Science: Problems and Perspectives. International Conference. Volum 4. – Las Vegas, NV, USA. April 15, 2013. Compiled by: ICET, USA. 2013. – P.514-517. (*Co-author A. Demesinova*).

398. Strategic and tactical goals of management with finance resources (paper) // United States of America International. Center for Education and Technology. In the International Conference. «Modern Challenges and Decisions of Globalization». July 15, 2013, New York, USA (*Co-authors: A.T. Makulova, B.K. Kalaganov, ZH. Sultanbayeva*).

399. The Analysis and the Technique of the Assessment of the Demand for Technical Service in Agricultural Production (paper) // Modern Science: Problems and Perspectives. International Conference. Volum 4. – Las Vegas, NV, USA. April 15, 2013. Compiled by: ICET, USA. 2013. – P.292-296. (*Co-author A. Zhildikbayeva*).

2014

400. Астана – еліміздің экономикалық дамуының басты катализаторы // Экономика. – 2014. – 28 тамыз (№ 106). – 3 б.

401. Басты мақсат – ғылымға негізделген экономикаға қол жеткізу // Егемен Қазақстан. – 2014. – 12 ақпан (№ 29). – 4 б.

402. Заңнамаларды жетілдіру – «Мәңгілік ел» мұраты // Заң. – 2014. 23 сәуір (№ 58). – 3 б.

403. Инновациялық экономиканы ақпараттық қамтамасыз ету // Қазақ өркениеті. – 2014. – № 1–2 (54–55), 1 бөлім. – 27-33 бб.

404. Инновациялық экономиканы ақпараттық қамтамасыз ету ерекшіліктері // Қытай.

405. Н. Төрекұлов // Егемен Қазақстан. – 2014. – 31 мамыр (№ 106). – 3 б.

406. Ілгерілеудің даңғыл жолы // Егемен Қазақстан. – 2014. – 31 мамыр (№ 106). – 3 б.

* * *

407. Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050»: Материалы Республиканской научно-практической конференции под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Изд-во Университета Кайнар, 2014. – Ч. 1. – 50 с.
408. Гражданин, ученый, друг // Юридическая газета. – 2014. – 24 апр. (№ 59). – С. 4.
409. Динамика развития казахской цивилизации в Евразийском пространстве межкультурного диалога: Материалы Международной научно-практической конференции / под общей редакцией А.Д. Сапарбаева. – Алматы: Изд-во Университета «Кайнар», 2014. – 133 с.
410. Индустриализация – основа сильной экономики. Экономическое собрание в Душанбе 2014. «Экономические последствия миграции рабочей силы». – Душанбе, 4 апреля 2014.
411. Индустриализация – основа устойчивой экономики // Известия вузов, (Бишкек). – 2014. – № 4. – С. 254-257.
412. Принципы формирования стратегии развития энергетики в регионе // Вестник Университета Кайнар. – 2014. – № 2. – С. 183-187.
413. Стратегия развития энергетики энергодефицитного региона: подходы, принципы//Международный научный журнал с импакт-фактором «Актуальные проблемы экономики». Киев. – 2014. – № 2 (152), – С. 262-272. (*Соавт. А.А. Демесинова*).
414. Человеческий капитал – как главный фактор развития инновационной экономики // Вестник Университета Кайнар. – 2014. – № 2, – С. 138-144.
415. Человеческий капитал – основа сильной экономики (статья) // Республиканская научно-практическая конференция «Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050». Университет Кайнар, 11-12 апреля 2014 г. – Алматы, 2014. – С. 16-22.

**Ә.Ж. САПАРБАЕВТЫҢ РЕДАКЦИЯСЫМЕН
ШЫҚҚАН ФЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕР**

**НАУЧНЫЕ ТРУДЫ, ИЗДАННЫЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ
А.Д. САПАРБАЕВА**

**SCIENTIFIC WORKS EDITED BY
A.D. SAPARBAYEV**

1. Методы предварительной обработки информации для моделирования производственных систем / РУМК. – Алма-Ата, 1990. – 78 с.

2. Методические указания: Темы курсовых работ, вопросы для подготовки к зачетам и экзаменам для студентов 5-го курса заочного отделения по специальности 0714 «Международные экономические отношения» / АЭУ. – Алматы, 1999. – 38 с.

3. Модельная технология повышения эффективности рисоводства. – Алматы: Экономика, 1999. – 334 с.

4. Модельная оценка развития социально-экономической системы региона. – Алматы: Гылым, 2000. – 286 с.

5. Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан: Сборник научных трудов (межвузовский). – Алматы: Фарааб, 2000. – 374 с.

6. Актуальные проблемы экономики Республики Казахстан: Сборник научных трудов (межвузовский) / АЭУ. – Алматы, 2001. – 210 с.

7. Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации: Материалы Международной научно-практической конференции. – Алматы: Lem, 2001. – 480 с.

8. Оптимизация учебных процессов и технология обучения: Сборник научных трудов (межвузовский) / АЭУ. – Алматы, 2001. – 180 с.

9. Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан: Межвузовский сборник научных трудов. – Алматы: Lem, 2002. – 200 с.

10. Трансформационные процессы в экономике и политике – основа формирования гражданского общества Казахстана: Труды республиканской научно-практической конференции. – Шымкент: ТИМ, 2002. – 338 с.

11. Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан: Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Эверо, 2004. – 640 с.

12. Молодежь и наука: Взгляд в будущее: Материалы 1-ой Республиканской научно-практической конференции молодых ученых и студентов. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 108 с.

13. Непрерывное образование: проблемы и перспективы: Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 424 с.

14. Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан: Труды Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2006. – 246 с.

15. Проблемы и перспективы индустриально-инновационного развития: Материалы Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2007. – 248 с.

16. Место и роль молодежи в образовании и науке: Материалы 2-ой Республиканской научно-практической конференции молодых ученых и студентов. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2007. – 358 с.

17. Молодежь и ее роль в диверсификации гуманитарно-технической науки: Третья республиканская научно-практическая конференция молодых ученых и студентов. – Алматы: Изд-во АГТУ, 2008. – 329 с.

18. Роль Казахстанской молодежи в развитии инноваций:

Материалы Межвузовской научно-практической конференции.
- Алматы: Изд-во АГТУ, 2013. – 608 с.

19. Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан–2050»: Материалы Республиканской научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во Университета Кайнар, 2014. – Часть 1. – 250 с.

20. Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050»: Материалы Республиканской научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во Университета Кайнар, 2014. – Часть 2. – 250 с.

21. Динамика развития казахской цивилизации в Евразийском пространстве межкультурного диалога: Материалы Международной научно-практической конференции. – Алматы: Изд-во Университета Кайнар, 2014. – 133 с.

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЖӘНЕ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯЛАРҒА, СИМПОЗИУМДАРҒА
ЖӘНЕ МӘЖІЛІСТЕРГЕ ҚАТЫСУЫ.
БАЯНДАМАЛАРЫ**

**УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНЫХ И
РЕСПУБЛИКАНСКИХ КОНФЕРЕНЦИЯХ,
СИМПОЗИУМАХ И СОВЕЩАНИЯХ. ДОКЛАДЫ**

**PARTICIPATIONS IN THE INTERNATIONAL
AND REPUBLICAN CONFERENCES, SIMPOSIA
AND MEETINGS. REPORTS AND SPEECHES**

1984

– Всесоюзное совещание «Методы и программы решения оптимизационных задач на графах и сетях», где выступил с докладом «О задаче синтеза оптимальной сети авиалиний», г. Ташкент.

1986

– Всесоюзное научно-техническое совещание «Проблемы внедрения кибернетики в сельскохозяйственном производстве», где выступил с докладом «Оптимальное использование сельскохозяйственной авиации: математическое моделирование», г. Ереван.

– Всесоюзный семинар «Системное моделирование производства, распределения и потребления», где выступил с докладом «О моделировании распределения парка воздушных судов народнохозяйственного применения», г. Воронеж.

– Республиканская научно-практическая конференция «Применение вычислительной техники и математических методов в научных исследованиях», где выступил с докладом «Об одной модели планирования маневра воздушными судами» г. Тернополь.

1987

– Всесоюзная научно-техническая конференция «Системы управления и средства автоматизации в АПК», где выступил с докладом «Оптимизация структуры технических средств, используемых для выполнения химических работ АПК», г. Кишинев.

1988

– Всесоюзный симпозиум «Системы программного обеспечения решения задач оптимального планирования», где выступил с докладом «Оптимизация маневрирования парком воздушных судов в диалогом режиме», г. Нарва-Илыассу.

– Республиканская научная конференция «Планирование промышленного производства народно-хозяйственного комплекса республики средствами АСУ», где выступил с докладом «Вопросы оптимизации функционирования сельскохозяйственной авиации в регионе», г. Киев, ГлавНИИВЦ Госплана УССР.

1990

– Всесоюзный симпозиум «Системы программного обеспечения решения задач оптимального планирования», где выступил с докладом «Принципы построения и возможности программной реализации диалоговой технологии оптимизационных расчетов», г. Кострома.

– Республиканская научно-практическая конференция «Повышение эффективности производства в АПК Казахской ССР в условиях перехода республики на региональный хозрасчет и самофинансирование», где выступил с докладом «Моделирование систем авиаTRANSPORTного обслуживания агропромышленного комплекса», г. Алматы.

1991

– I Всесоюзный семинар «Прикладные проблемы моделирования и оптимизации», где выступил с докладами «Технология решения прикладных задач оптимального управления в диалогом режиме» и «О некоторых вопросах оптимизации задач агропромышленного комплекса», г. Киев.

– II Международная конференция «Проблемы механизации и электронизации АПК», где выступил с докладом «Автоматизация плановых расчетов в агропромышленном комплексе», г. Краснодар.

1992

– II Международный семинар «Прикладные проблемы моделирования и оптимизации», где выступил с докладом «Диалоговая оптимизация в транспортно-распределительной задаче», г. Киев.

– Научно-практическая конференция молодых ученых и специалистов содружества независимых государств, где выступил с докладом «Об оптимизации учебного процесса», г. Алматы.

1993

– Международный симпозиум, где выступил с докладом «Математические модели транспортных задач», г. Анкара, ноябрь.

– Международный симпозиум «Макаронная пшеница и полуфабрикаты», где выступил с докладом «Об одном исследовании оптимизации транспортировки пшеницы», г. Анкара.

1996

– Научно-методическая конференция «Актуальные проблемы организации и проведения учебного процесса в ВУЗах на

современном этапе», где выступил с докладами «Модульный подход к организации процесса обучения в учебных заведениях» и «Новая технология контроля результатов обучения в ВУЗах», г. Алматы, КазНТУ.

– Республиканская научно-практическая конференция, посвященная 30-летию АТИ, где выступил с докладом «Некоторые аспекты применения информационных технологий в системе хлебопродуктов», г. Алматы, 3-4 окт.

– Республиканская научно-практическая конференция «Проблемы теории и практики перехода к рыночной экономике», где выступил с докладом «Организация маркетингового контроля», г. Караганда.

– Научно-практическая конференция «Сертификация, методология и экологический мониторинг в производстве промышленной продукции», где выступил с докладом «Основные аспекты производства экологически чистой продукции», г. Уральск, ЗКСХИ.

1997

– Международная научно-техническая конференция «Аграрная наука на рубеже веков», где выступил с докладом «Информационная технология в системе деятельности агрофирмы», г. Акмола, 15-17 окт.

– Международная научно-практическая конференция «Развитие маркетинга в странах рыночной ориентации», где выступил с докладами «Формирование рынка транспортных услуг» и «Оптимизация технического перевооружения и обеспечения топливно-энергетическими ресурсами сельскохозяйственного производства», г. Алматы, КазГНУ, 21-23 окт.

1998

– Республиканская научно-практическая конференция «Состояние, проблемы и перспективы развития пищевой

технологии», где выступил с докладом «Основные положения экологической безопасности пищевых продуктов в условиях рынка», г. Алматы, АТИ.

– Республиканская научно-практическая конференция «Теория и практика маркетинга в РК», где выступил с докладом «Құріш өнімдері нарығының маркетингтік концепциясы», г. Алматы, КазНУ.

1999

– Международный симпозиум «Академик К.И. Сатпаев и его роль в развитии науки, образования и индустрии Казахстана», где выступил с докладом «Распределение водно-земельных ресурсов в условиях орошаемого земледелия», Алматы, КазНТУ.

2000

– Научно-практическая конференция «Проблемы социально-экономического развития регионов на пороге XXI века», где выступил с докладом «Платные дороги – как основа развития дорожного хозяйства», Шымкент, ЮКГУ.

– Международная научно-практическая конференция «Реалии и перспективы высшего экономического образования Казахстана на стыке эпох», где выступил с докладом «Синтез комплексов моделей оценки взаимодействия и прогнозирования роста производства и численности населения региона», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференция «Проблемы прогнозирования социально-экономического развития РК», где выступил с докладами «Социальная основа стратегии государства и модельное решение проблемы прогноза развития экономики региона» и «Прогнозирование грузопотоков по сети РГП «Казахстан Темир Жолы», г. Алматы.

2001

– Международная научная конференция «10 лет реформ на постсоветском пространстве: ожидания, результаты, перспективы», где выступил с докладом «Модели определения потребности транспортных средств в дорожно-строительном комплексе», г. Алматы, Университет «Туран».

– Международная научно-практическая конференция, где выступил с докладом «Модели определения потребности транспортных средств в дорожно-строительном комплексе», г. Алматы.

2002

– Международная конференция молодых ученых и преподавателей «Финансово-экономические и экологические проблемы развития инвестиционного комплекса Казахстана», где выступил с докладом «Разработка экономико-математической модели регионального ценового равновесия», г. Алматы.

– 4 Международная научная конференция «Проблемы экологии АПК и охрана окружающей среды», где выступил с докладом «Экологические и социально-экономические аспекты развития пищевой промышленности», г. Щучинск.

2004

– Международная научно-практическая конференция Казахской коммерческо-финансовой академии, где выступил с докладом «Роль науки в развитии инновационной экономики Казахстана», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференция, где выступил с докладами «О системном подходе к решению проблемы прогнозирования социально-экономического развития Республики Казахстан» и «Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференции «Состояние, проблемы и задачи информатизации в Казахстане», где выступил с докладом «Повышение эффективности применения информационных технологий управления предприятиями», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференция «Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан», где выступил с докладом «Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан», г. Алматы.

2006

– Международная научно-практическая конференции «Непрерывное образование: проблемы и перспективы», где выступил с докладом (Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан», г. Алматы.

– IV Международная научно-практическая конференция «Транспорт Евразии XXI века», где выступил с докладом «Транспортная составляющая – макроэкономический показатель эффективности функционирования транспортной системы», г. Алматы.

2007

– Международная научно-практическая конференция «Проблемы и перспективы индустриально-инновационного развития», где выступил с докладом «Орман шаруашылығын басқарудың үйымдастырушылық құрылымы мен экономикалық механизмін құру ретінде орман қорына меншік құқығы», г. Алматы.

2008

– Третья республиканская научно-практическая конференция молодых ученых и студентов «Молодежь и его роль в диверсификации гуманитарно-технической науки», где выступил с докладом «Инновацияллық технология – өркендеу негізі», г. Алматы.

– Международная научно-практической конференции «Инновация в аграрном секторе Казахстана», посвященная 75-летию академика К.С.Сабденова, где выступил с докладом «Инновационная экономика – стратегическое направление развития республики», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференция «Прикладные аспекты информатики и математической экономики», где выступил с докладами «Информационное обеспечение инновационной экономики» и «К вопросу эффективности оценки агролизинга сельскохозяйственных машин», г. Душанбе.

2009

– Международная научно-практическая конференции «Инновационное развитие экономики АПК Казахстана: проблемы и пути решения» посвященная памяти 70-летия академика НАН РК Р.Р.Аутова, где выступил с докладом «Инновационное развитие экономики АПК Казахстана: проблемы и пути решения», г. Алматы.

– Международная научно.-практическая конференция «Современное финансово-экономические проблемы устойчивого развития Казахстана»., где выступил с докладом «Эффективности оценки кредитных рисков банков в РК», г. Алматы.

2010

– «Орман шаруашылығын, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды және агроөндірістік кешенниң жақын салаларын

нарықтық қатынастар жағдайында инновациялық дамыту жолдары» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияда «Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды факторлық талдау» деген баяндама ұсынды, г. Алматы.

2011

– Международная научная конференция «Инновационные подходы к образованию, воспитанию и науке в современном университете: решения, проблемы и перспективы», где выступил с докладами: «Бюджетті толықтыру көзі негізінде Қазақстан Республикасындағы салық жүйесінің орны және фискалдық саясаты», «Коммерциялық банктердің лизингтік операцияларының дамуы», «Сақтандыру компанияларының инвестициялық қызметін жетілдіру механизмдері», «Шағын және орта кәсіпкерлікті басқарудың тиімділігін арттырудың қаржылық механизмдері», «Моделирование занятости в зависимости от политики местного содержания», г. Алматы.

– Международная научно-практическая конференция «Социальная педагогика в первом десятилетии XXI века и перспективы ее развития», где выступил с докладом «Образование – основа инновационного развития страны», г. Москва.

– Международная научно-практическая конференция «Прикладные аспекты информатики и математической экономики», где выступил с докладом «Прямые иностранные инвестиции, развитие технологий и конкурентоспособность», г. Душанбе.

2012

– Международный форум «Первые Назарбаевские чтения «Новый Казахстан в новом мире», где выступил с докладом «Инновациялық экономика – еліміздің дамуының стратегиялық бағыты» / МОН РК и ГУ «Назарбаев центр», г. Астана.

– «Қазақ зиялышылары және қазақ жерінің тұтастығы мәселе-сі» атты республикалық ғылыми-теориялық конференциясы, Н. Төрекұлов – көрнекті мемлекет қайраткері атты баяндама жасады. г. Ақтау.

– Международное научно-практическое собрание по макроэкономическому анализу и моделированию, где выступил с докладом «Моделирование территориального ценового равновесия при транспортировке зерна», г. Душанбе.

2013

– Международная научно-практическая конференция «Актаульные проблемы образования, науки и экономики в условиях индустриально-инновационного развития», посвященной 75-летию видного ученого-экономиста ректора АЭУ-ЕИР, где выступил с докладом «Инновациялық экономика – еліміздің тұрақты дамуының кепілі», г. Алматы.

– II ежегодная Международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан-2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией», где выступил с докладами: «Кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату стратегиясы», «Шағын кәсіпкерлік – экономиканың негізгі өзегі», г. Москва.

– II ежегодная Международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан-2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией», где выступил с докладом «Выверенным курсом социально-экономической модернизации», г. Москва.

– XI Международная научно-практическая конференция «Торгово-экономические проблемы регионального бизнес-партнерства», где выступил с докладом «Об устойчивости энергетики региона», г. Челябинск.

– Международная научно-практическая конференция

«Развитие местного самоуправления в условиях переходной экономики», где выступил с докладом «Программа индустриализации – главный ориентир модернизации экономики», г. Душанбе.

2014

– Республиканская научно-практическая конференция «Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050», где выступил с докладом «Человеческий капитал – основа сильной экономики», г. Алматы.

**АКАДЕМИК Ә.Ж. САПАРБАЕВТЫң ҒЫЛЫМИ
КЕҢЕСІМЕН ЖӘНЕ ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН
ОРЫНДАЛҒАН ДОКТОРЛЫҚ, КАНДИДАТТЫҚ ЖӘНЕ
МАГИСТЕРЛІК ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

**ДОКТОРСКИЕ, КАНДИДАТСКИЕ И
МАГИСТЕРСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ, ВЫПОЛНЕННЫЕ
ПРИ НАУЧНОЙ КОНСУЛЬТАЦИИ И ПОД НАУЧНЫМ
РУКОВОДСТВОМ АКАДЕМИКА А.Д. САПАРБАЕВА**

**DOCTORAL, CANDIDATE AND MASTER'S THESES
MADE UNDER SCIENTIFIC CONSULTATION AND
SUPERVISION OF ACADEMICIAN A.D. SAPARBAYEV**

Докторлық диссертациялар

Докторские диссертации

Doctoral theses

1. Орынбеков А.О. Экономико-математическое моделирование социально-экономического развития региона. – Алматы, 2002.
2. Рахметова З.У. Экономико-математическое моделирование развития рисоводства в условиях рынка. – Алматы, 2002.
3. Калдыбаев Е.К. Инвестиционная стратегия и эффективность внешнеэкономической деятельности Республики Казахстан в условиях экономической интеграций. – Бишкек, 2009.
4. Абаева К.Т. Қазақстаниң орман шаруашылығын басқаруды жетілдіру (Совершенствование управления лесным хозяйством Казахстана). – Алматы, 2010.
5. Смагулова Ш.А. Регулирование денежно-кредитной политики и экономический рост в Республике Казахстан: теория, методология, прогнозы. – Алматы, 2010.
6. Демесинова А.А. Совершенствование системы развития

топливно-энергетического комплекса Южного региона Республики Казахстан. – Душанбе, 2014.

**Кандидадтық диссертациялар
Кандидатские диссертации
Candidate theses**

1. Ахметова Д.К. Эффективность использования транспортных средств в зернопродуктовом комплексе. – Алматы, 1998.
2. Сейпилова Б.С. Экономико-математическое моделирование развития водохозяйственных систем бассейна реки в условиях рынка. – Алматы, 1999.
3. Куашбаев С.К. Методы и механизмы реформирования системы местного управления (на примере южного региона Республики Казахстан). – Москва, 2000.
4. Жалбырова Ж.Т. Күріш шаруашылығында өндіріс тиімділігін арттырудың экономикалық-математикалық модельдері (Экономико-математические модели повышения эффективности рисоводческих хозяйств). – Алматы, 2001.
5. Чан Н.Н. Оптимизация управления производственной деятельностью предприятия стройматериалов в рыночной системе хозяйствования. – Алматы, 2001.
6. Сарсенбиеva С.Ф. Модели и методы информационных технологий системы управления агрофирмой. – Алматы, 2002.
7. Лесбеков Г.А. Эконометрическое моделирование системы налогообложения Республики Казахстан. – Алматы, 2002.
8. Байбулекова Л.А. Моделирование информационного менеджмента фирмы (на примере АОЗТ «Талкииз»). – Алматы, 2003.
9. Бекбулатова Р.К. Функционирование и развитие агроформирований в зоне орошаемого земледелия (на материалах Жамбылской области). – Туркестан, 2004.
10. Клышибаева З.А. Управление совместными фармацев-

тическими предприятиями (на материалах Республики Казахстан). – Туркестан, 2004.

11. Усенова К.К. Моделирование производства и сбыта скоропортящихся продуктов (на примере рыбного хозяйства). – Алматы, 2004.

12. Мусанова А.К. Экономико-математическое моделирование жилищно-коммунального хозяйства (на примере Карагандинской области). – Алматы, 2005.

13. Кудайбергенова Д.М. Эффективность развития автотранспортных предприятий в рыночных условиях хозяйствования. – Алматы, 2007.

14. Игембаева С.К. Орман шаруашылығымекемелерін басқарудың үйімдастыруышылық-экономикалық механизмдерін жетілдіру (Совершенствование организационно-экономического механизма управления лесохозяйственными предприятиями). – Алматы, 2007.

15. Насридинов М.Ш. Оптимизационные модели и методы управления товарно-материалыми запасами. – Алматы, 2008.

16. Нургалиева А.А. Ауылдық аудандарда әлеуметтік инфрақұрылымды дамытудың экономикалық механизмі (Экономический механизм развития социальной инфраструктуры сельских районов). – Алматы, 2010.

17. К.Т .Буркитбаев Механизмы эффективного функционирования сельскохозяйственных предприятий в системе рыночных отношений (на примере Западно-Казахстанской области). – Алматы, 2010.

18. Каныбекова А.О. Эффективность управления деятельностью малого предпринимательства. – Алматы, 2010.

19. Казиева А.Н. Эффективность инвестиционных решений в стройиндустрии Республики Казахстан. – Алматы, 2010.

20. Чалғынбаева Г.К. Оптимизация экспорта-импорта лесоматериалов и изделий из древесины Республики Казахстан. – Душанбе, 2014.

21. Мухаметжанова Ж.С. Моделирование управления пищевым производством. – Душанбе, 2014.
22. Жилдикбаева А.Н. Оптимизация системы агротехнического сервиса сельскохозяйственном производстве. – Душанбе, 2014.
23. Шаймерденова Л.Е. Модельные инструментарии логистических процессов на предприятиях промышленного производства. – Душанбе, 2014.

Магистерлік диссертациялар
Магистерские диссертации
Master's theses

1. Бахтов М.С. Совершенствование деятельности нефтяных компаний Республики Казахстан. – Алматы, 2004.
2. Атагельдиев А.Н. Управление развитием нефтяных фирм в Казахстане. – Алматы, 2004.
3. Тогтамурат Б. Қазақстан Республикасындағы шағын және орта кәсіпкерлікті дамыту мәселелері (Проблемы развития малого и среднего бизнеса в Республике Казахстан). – Алматы, 2010.
4. Казыбекова А.А. Управление инвестиционными проектами как результативный механизм реализации инновационной стратегии Казахстана. – Алматы, 2010.
5. Жабагинов А.К. Управление финансовыми ресурсами акционерного общества. – Алматы, 2010.
6. Балтабекова Г.Б. Управление инновационной деятельностью компаний: современные подходы, алгоритмы и опыт. – Алматы, 2010.
7. Конусова Д. Эффективность управления деятельностью малого и среднего бизнеса. – Алматы, 2010.
8. Zhan Seitov Motivation in Kazakhstan A dissertation submitted to the graduate faculty of the Management Institute of Canada in

partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration. Management Institute of Canada. – Almaty, 2010.

9. Amanturlina Alfiya Crediting practice in kazakhstan (on example of jsc ATF BANK). Management Institute of Canada. – Almaty, 2010.

10. Тәлімбек Т. Шағын кәсіпкерліктің қызметін басқару (Управление деятельностью малого предпринимательства). – Алматы, 2011.

11. Жумагулова Н. Формирование стратегии конкурентоспособности фирм. – Алматы, 2011.

12. Бакыт М.Б. Анализ конкурентоспособности предприятия на примере АО НПФ БТА Казахстан. – Алматы, 2011.

13. Туkenова Н. Қазақстан Республикасында банктік қызметтердің даму перспективалары мен мәселелері (Проблемы развития и перспективы банковской деятельности в Республике Казахстан). – Алматы, 2011.

14. Данабаева А.Ғ. Қазақстан Республикасындағы салық саясатының дамуы (Развитие налоговой политики в Республике Казахстан). – Алматы, 2012.

15. Күшкүмбаева А. Коммерциялық банктердегі депозиттік операцияларды ұйымдастырудың жетілдіру жолдары (Пути совершенствования организации депозитных операций в коммерческих банках). – Алматы, 2012.

16. Шынжырбаева Ш.Д. Қазақстан Республикасының экономикасының қазіргі жағдайы: қалыптасуы мен дамуы (Современное состояние экономики Республики Казахстан: формирование и развитие). – Алматы, 2012.

17. Сапарбаева И.А. Қазақстан Республикасындағы ипотекалық несиенің дамуы (Развитие ипотечного кредитование в Республике Казахстан). – Алматы, 2012.

18. Жанжаксынова Б.К. Формирование и развитие конкурентоспособных кластеров в Республике Казахстан. – Алматы, 2012.

19. Жаксанов С.Б. Проблемы управления рисками коммерческих банков. – Алматы, 2012.
20. Кабышева И.Т. Туристік кәсіпорынның маркетингтік стратегиясын жетілдіру (Совершенствование маркетинговой стратегии в туристических предприятиях). – Алматы, 2012.
21. Төлепбергенова Г.С. Фирманың стратегиясы және оның бәсекелестігін басқару (Стратегия фирмы и управление конкурентоспособностью). – Алматы, 2013.
22. Султанбаева Ж.У. Управление развитием малого и среднего бизнеса в Республике Казахстан. – Алматы, 2013.
23. Чалғынбаева Г.К. Проблемы экспорта лесоматериалов и изделий из древесины Республики Казахстан. – Алматы, 2013.
24. Ахияров Р.К. Развитие государственного менеджмента в Республике Казахстан: теория, опыт, перспективы. – Алматы, 2013.
25. Сапарбеков Е.М. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметі және оны жетілдіру жолдары (Деятельность страхования в Республике Казахстан и пути его совершенствования). – Алматы, 2013.
26. Жилдикбаева А.Н. Совершенствование системы машино-пользования в АПК. – Алматы, 2013.
27. Мамадиев Д.Е. Қазақстанда сақтандыру нарығын жетілдіру (Совершенствование страхового рынка в Казахстане). – Алматы, 2014.
28. Кулахметова Н.С. Салықтық жоспарлау және салықтық онтайландыру (Налоговое планирование и налоговая оптимизация). – Алматы, 2014.
29. Туебаева А.А. Қәсіпорындардың қаржылық ресурстарын басқаруды қалыптастырудың экономикалық механизмін жетілдіру (Управление формированием экономического механизма финансовых ресурсов на предприятии). – Алматы, 2014.
30. Избасарова Г.Б. Коммерциялық банктердегі қаржы менеджментін жетілдіру жолдары (Пути совершенствования

финансового менеджмента в коммерческих банках). – Алматы, 2014.

31. Курбанова М. Конкурентоспособность банков и обеспечение их экономической безопасности. – Алматы, 2014.

32. Джумадилов Д.Т. Основные направления развития банковских услуг. – Алматы, 2014.

**Докторлық диссертацияларға пікірлері және
рецензиялары, оппонент**

**Оппонирование, отзывы и рецензии докторских
диссертаций**

Opponency, opinions, doctoral reviews

1. Ковальский В.С. Методы и модели организационно-экономического управления деятельностью агрофирмы. – Киев: 1996. Отзыв.

2. Мухамедиев Б.М. Выбор целей и стратегии адаптивного управления экономикой в условиях неопределенности. – Алматы: 1999. Оппонент.

3. Садыков Т.У. Методологические проблемы информационной экономики в условиях переходного периода. – Алматы: 1999. Рецензия.

4. Айменов А.Т. Экономические проблемы использования водных ресурсов в земледелии. – Тараз: 1999. Отзыв.

5. Тинасильев М.Д. Проблемы экономической интеграции стран Центральной Азии в условиях переходной экономики. – Алматы: 1999. Рецензия.

6. Бенке И.Ю. Ценовое регулирование производства: теория, практика, тенденции. – Новосибирск: 2000. Отзыв.

7. Шаханов А.А. Совершенствование организационно-экономических основ системы машинопользования в земледелии Казахстана. – Москва: 2001. Отзыв.

8. Жусупбаев А. Методы и алгоритмы решения задачи размещения. – Бишкек: 2001. Оппонент.
9. Сулейменов Ж.Ж. Управление аграрным сектором Казахстана в условиях рыночных хозяйствования. – Алматы: 2002. Отзыв.
10. Мухтарова К.С. Методологические основы исследования проблем бедности и меры по ее преодолению в Казахстане. – Алматы: 2002. Рецензия.
11. Кемел М. Развитие кредитных кооперативов в сельском хозяйстве. – Алматы: 2002. Отзыв.
12. Иманбердиев Б.Д. Управление динамическим развитием экономии на основе экономико-математического моделирования. – Алматы: 2002. Рецензия.
13. Хамитов Е.Н. Инвестиции в реальный сектор экономики: теория, методология и механизмы регулирования (на материалах Республики Казахстан). – Алматы: 2002. Рецензия.
14. Миксюк С.Ф. Модельный комплекс макроэкономического анализа и среднесрочного прогнозирования экономики Республики Беларусь. – Минск: 2003. Оппонент.
15. Керимкулов С.Е. Математические методы макроэкономических процессов в Казахстане. – Алматы: 2003. Рецензия.
16. Текенов У.А. Совершенствование механизма участия регионов во внешнеэкономических связях Казахстана: стратегия, методология, инструменты. – Алматы: 2003. Рецензия.
17. Чан М.Н. Экономико-математическое моделирование управления предприятиями стройкомплекса в условиях рыночной экономики. – Алматы: 2003. Рецензия.
18. Шалболова У.Ж. Развитие рынка углеводородного сырья в РК: теория, практика, приоритеты. – Туркестан: 2004. Отзыв.
19. Шаекина Ж.М. Экономические проблемы инновационного цикла горной техники. – Туркестан: 2004. Отзыв.
20. Жакипбеков С. Методология и организации внутреннего аудита. – Алматы: 2005. Рецензия.

21. Тлеуберген М.А. Рациональное использование минерально-сырьевой базы цветной металлургии Казахстана на основе экономической оценки ее комплексного освоения. – Алматы: 2005. Рецензия.
22. Спанкулова Л.С. Информационные модели функционирования и развития крупных промышленных фирм (на примере машиностроительных предприятий РК). – Алматы: 2006. Оппонент.
23. Сулейменова Г.К. Институциональные преобразования в сфере малого предпринимательства. – Алматы: 2007. Отзыв.
24. Даuletбаков Б. Система формирования и принятия управленических решений в агропромышленном производстве в условиях риска и неопределенности (теория, методология, модели). – Алматы: 2007. Рецензия.
25. Исабеков Б.Н. Индустримальды инновациялық қызметтің негізінде кәсіпкерлікті қолдау мен дамытудың мәселелері (Проблемы поддержки и развития предпринимательства на основе деятельности индустриальной инновации). – Туркестан: 2007. Отзыв.
26. Айтаханов К.А. Государственное регулирование развития сельского хозяйства Казахстана. – Алматы: 2008. Отзыв.
27. Кувандыков А. Повышение конкурентоспособности кадров как условие инновационного развития АПК Казахстана. – Алматы: 2008. Отзыв.
28. Аскаров Д.Т. Современное состояние и тенденция развития рынка вторичной недвижимости города Алматы. – Алматы: 2008. Отзыв.
29. Юльчиева Г.Н. Управление гостиничными услугами: теория, практика, перспективы для Казахстана. – Алматы: 2008. Отзыв.
30. Ерешов Б.Т. Развитие инновационных процессов в малом предпринимательстве Казахстана (а материалах предприятий АПК). – Алматы: 2008. Отзыв.

31. Ауken В.М. Теория и методология исследования экономики образования в условиях глобализации. – Алматы: 2009. Рецензия.
32. Калдияров Д.А. Модели и методы оценки эффективности инвестиции в стратегии индустриально-инновационного развития Республики Казахстан. – Алматы: 2010. Рецензия.
33. Успанова М.У. Проблемы регулирования агропромышленного производства Казахстана: теория, методология и практика. – Алматы: 2010. Отзыв.
34. Дуламбаева Р.Т. Государственная политика повышения конкурентоспособности национальной экономики в условиях нестабильности глобальных процессов. – Алматы: 2010. Рецензия.
35. Тургинаев А.Н. Государственное регулирование и организация инновационной деятельности в Республике Казахстан: теория, методология и практика. – Алматы: 2010. Рецензия.
36. Айтбембетова А.Б. Модели экономического развития и современный социально-экономический потенциал Республики Казахстан. – Алматы: 2010. Рецензия.
37. Шалабаев И.И. Экономический механизм управления развитием сельских территорий Казахстана. – Алматы: 2010. Отзыв.
38. Л.А. Тусупова Государственное регулирование социальной сферы: теория, методология, практика.о Экономический механизм управления развитием сельских территорий Казахстана. – Алматы: 2010. Отзыв.
39. МусакожееваБ.Ш.Организацияиразвитияинновационной деятельности в Кыргызской Республике: теория, методология и практика. – Бишкек: 2011. Отзыв.
40. Джонмамадов Ш.Б. Развитие механизмов регулирования неформальной занятости в переходной экономике (теория, методология, практика). – Душанбе: 2011. Отзыв.

ЕҢБЕКТЕРІНІЦ ӘЛПБИЛІК КӨРСЕТКІШІ

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

ALPHABETICAL INDEX OF WORKS

- Автокөлік кәсіпорындарын үйымдастыру мәселелері – 289
Автокөлікпен тасымалдау логистикасы – 290
АГТУ – сапалы білімнің сенімді кепілі – 274, 291
Айқын мақсат адастырмайды – 213
Айқын мақсат алға жетелейді – 229
Академик Е.Омаров және қазақ өркениеті – 373
Астана – еліміздің экономикалық дамуының басты катализаторы – 400
Ауыл шаруашылық өндірісін мамандандырудың оптимизациялық модельдері – 124
АЭФ – шынайы әлемдік пікірсайыс алаңы – 359
Басты мақсат – ғылымға негізделген экономикаға қол жеткізу – 401
Бәйтерек биіктеген сайын саялы болады – 254
Білім, ғылым және инновация – «парасатты экономиканың» негізі – 292
Бюджетті толықтыру көзі негізінде Қазақстан Республикасындағы салық жүйесінің орны және фискалдық саясаты – 341
Фибратты ғұмыр – 230
Дағдарыс ауыздықталса даму басталады – 293
Дағдарысқа қарсы қымыл: қазақстандық тәжірибе – 312
Дағдарыстан шығар жол бар ма? – 313
Даму даңғылына бет түзейді – 214, 255
Дивиденд – 125
Дифференциалдық рента – 126
EXPO – 2017 – инновациялық экономика дамуының басты катализаторы – 374

- «Ертіс орманы» мемлекеттік орман табиғи резерваторының орман шаруашылықтарын кластерлік талдау – 326
- «Ертіс орманы» мемлекеттік орман табиғи резерваторының орман шаруашылықтарына факторлық талдау жүргізу – 327
- Жаңа міндеттер асуында – 294
- Жаңа міндеттер биігінде – 295
- Жаңа оқу жылы құтты болсын – 251
- Жаңа стратегия – жаңа бағдар – 360
- Жаңа стратегиялық бастамалар – 375
- Жаңа технология – стратегиялық ресурс – 215
- Жеделдетілген экономикалық жаңғырту – 342
- Заңнамаларды жетілдіру – «Мәңгілік ел» мұраты – 402
- Инновация – жаңа экономиканың негізі – 256
- Инновация – стратегиялық ресурс – 231
- Инновация деген не, ол бізге не береді? – 257
- Инновациялық технология – өркендеу негізі – 296
- Инновациялық экономика – еліміздің тұрақты дамуының кепілі – 376
- Инновациялық экономика – еліміздің дамуының стратегиялық бағыты – 361
- Инновациялық экономика – 343
- Инновациялық экономиканы ақпараттық қамтамасыз ету – 403
- Инновациялық экономиканы ақпараттық қамтамасыз ету ерекшіліктері – 404
- Кәсіпкерлік экономикасы – 344
- Кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілік мәселелерін зерттеу – 328
- Кәсіпорындарында инновациялық қызметті жүзеге асыру – 329
- Кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату стратегиясы – 377
- Кедендейтілген төлемдер – 127
- Коммерциялық банктердегі депозиттік операцияларды ұйымдастырудың жетілдіру жолдары – 345
- Коммерциялық банктердің лизингтік операцияларының дамуы – 346

- Көлік-логистикалық орталығын ұйымдастыру – 297
Күріш шаруашылықтарының өндіріс тиімділігін арттыру модельдері – 196
Күріш өнімдері нарығының маркетингтік концепциясы – 93, 101
Қазақ өркениетінің көшбасшысы – 378
Қазақстан жолы – сара жол – 275
Қазақстан Республикасындағы шағын кәсіпкерлікті басқаруды ұйымдастырудың мәні және мазмұны – 379
Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды факторлық талдау – 330, 331
Қазақстан Республикасының облыстары бойынша ормандарды факторлық талдау – 331, 332
Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 15 жыл – 258
Қазақстандағы шетелдік студенттерге білімді тек қазақ тілінде беру бізге міндет емес пе? – 311
Қазақстанның болашағын айқындастырын стратегия – 259
Қылмыстық заңнамаларды реформалау мәселелері қаралды – 380
«Маркетинг» пәні бойынша оқу-әдістемелік кешені – 102
Микроэкономика пәнінен тест сұрақтары – 197
Н.Төрекұлов – 405
Н.Төрекұлов – көрнекті мемлекет қайраткері – 362
Негізгі бағыт – әлеуметтік-экономикалық жаңғыру – 363
Оңтайлы салық ставкасын анықтау алгоритмі – 333
Оңтайлы салық ставкасын анықтау моделі – 334
Орман шаруашылығы мекемелерін басқару – 298
Орман шаруашылығын басқарудың ұйымдастырушылық құрылымы мен экономикалық механизмін құру ретінде орман қорына меншік құқығы – 276
Орман шаруашылығын басқарудың шетелдік тәжірибесі – 277
Орман шаруашылығын қалпына келтірудің экономикалық-математикалық моделі – 335
Өз ақшасына танқ жасатқан – 216
Өмірде бар өз қолтаңбасы – 314

- Өткен жылға өкпе жоқ, болашақтан үміт көп – 336
- Сақтандыру компанияларының инвестициялық қызметін жетілдіру механизмдері – 347
- Сақтандыру қызметін ұйымдастыру мәселелері – 381
- Сақтандыру қызметіндегі тәуекелділік факторларын тиімді басқару – 382
- Серпінді мақсаттар алға жетелейді – 315
- Суармалы жерлердің экономикалық-экологиялық механизмдерін пайдалануды жетілдіру – 128
- Сызықтық бағдарламалау – 129
- «Сызықтық бағдарламалау» пәні бойынша әдістемелік құрал – 103
- Технология – экономикалық реформаның көзі – 130
- Технология-экономикалық реформаның түп қазығы – 131, 158
- Тың технология – стратегиялық ресурс – 217
- Ұлт рухын ұлықтаған – 278
- Ұлтын ұлықтаған қайраткер – 364
- Үрпағын ұлықтаған елдің еңесі биік – 299
- Шағын және орта кәсіпкерлікті басқарудың тиімділігін арттырудың қаржылық механизмдері – 349
- Шағын кәсіпкерлікті оңтайлы басқару формалары мен әдістерін әзірлеудің жүйелік тәсілі – 365
- Шағын кәсіпкерлік – экономиканың негізгі өзегі – 383
- Ілгерілеудің даңғыл жолы – 406
- Ілкімді экономика – ілгерілеу кепілі – – 348
- Іргелі ізденістерге үндеген – 159
- Эконометрика – 279
- Экономика мамандығындағы студенттердің дипломдық, курстық және басқа да жұмыстарының орындалуына арналған – 132, 133
- Экономика негіздері схемаларда және кестелерде – 300
- Экономикада математикалық модельдер – 232
- Экономикалық-математикалық әдістер мен модельдер – 233, 252, 280
- Экономикалық-математикалық сөздік – 301
- Экономист мамандығы – киелі кәсіп – 337

Автоматизация планирования и управления работой авиаподразделений – 2

Автоматизация плановых расчетов в агропромышленном комплексе – 30

Автоматизированное рабочее место руководителя сельскохозяйственного предприятия – 71

Агробизнес-план (учебное пособие для менеджеров малого и среднего бизнеса) – 160

АГТУ – залог современного образования – 281, 302

Актуальные проблемы развития образования в свете стратегии «Казахстан-2050» – 407 (*ред.*)

Актуальные проблемы экономики Республики Казахстан – 161 (*ред.*)

Алгоритм решения одной стохастической задачи – 72

Анализ оптимальных решений – 52

Анализ основных финансовых показателей деятельности государственных учреждений – 104

Анализ современного состояния пищевой промышленности – 134

Бизнес в Казахстане: формирование и развитие – 384

Внешняя торговля Казахстана – 198

Вопросы оптимизации функционирования сельскохозяйственной авиации в регионе – 11

Вузы: «многознание» или «многоумение»? – 260

Выверенным курсом социально-экономической модернизации – 385

Вычислительная техника и программирование. Рабочая программа, методические указания для студентов заочной формы обучения специальности 1706 «Машины и аппараты пищевых средств» – 17

Генерация отчетов в пакетах математического программирования: направления разработки и эффективность использования программных средств – 16

Государственное регулирование развития малого предпринимательства в Республике Казахстан – 316

- Гражданин, ученый, друг – 408
- Диалоговая оптимизация в транспортно-распределительной задаче – 36
- Динамика развития казахской цивилизации в Евразийском пространстве межкультурного диалога – 409 (*ред.*)
- Динамическая модель спроса и предложения на водные ресурсы в бассейне реки – 105
- EXPO – 2017 – главный фактор развития инновационной экономики – 386
- Закономерности, тенденции и особенности развития социально-экономических отношений в странах рыночной ориентации – 162 (*ред.*)
- Зарубежный и отечественный опыт агропромышленной интеграции – 234
- Имитационная модель занятости в зависимости от политики местного содержания – 387.
- Индустриализация – основа сильной экономики. – 410
- Индустриализация – основа устойчивой экономики – 411
- Инновационная экономика – стратегическое направление развития Казахстана – 261
- Инновационная экономика – стратегическое направление развития Республики – 303
- Инновационное развитие экономики АПК Казахстана: проблемы и пути решения – 317
- Инструментальный аппарат моделирования экономических систем – 12
- Информационная технология процессов принятия экономических решений – 163
- Информационная технология в системе деятельности агрофирмы – 73
- Информационная технология в системе образования – 199
- Информационная технология оптимизационных расчетов в системе деятельности агрофирмы – 74

- Информационное обеспечение инновационной экономики – 304
Информационные технологии в АПК на базе автоматизированных рабочих мест – 135
Информационные технологии в системе налогообложения – 201
Информационные технологии и реорганизации бизнес-процессов – 136
К вопросу математического моделирования перспектив развития парка воздушных судов, народного хозяйства – 3
К вопросу совершенствования финансово-кредитного механизма развития сельскохозяйственного производства – 235
К вопросу социально-экономического развития регионального фармацевтического предприятия – 218
К вопросу эффективности оценки агролизинга сельскохозяйственных машин – 305
К проблеме изучения динамики и устойчивости коэффициентов затрат на директ-костинг – 137
К проблеме разработки и внедрения специализированной обучающей системы – 18
Катализатор новых свершений. Об EXPO – 2017 в Астане – 388
Комплект образцов документов по проведению разгосударствления и приватизации государственной собственности РК. – 19
Концепция построения системы поддержки принятия решений – 75
Маркетинг – 106, 138
Маркетинг производства и реализации сельскохозяйственной продукции – 76
Маркетинговые планирования деятельности фармацевтической компании – 164
Математические модели прогнозирования влажности и засоренности пшеницы – 31
Математические модели транспортных задач – 39, 42
Математическое программирование – 165

- Место и роль молодежи в образовании и науке – 282 (*ред.*)
- Методические рекомендации по выполнению дипломных, курсовых и других работ для студентов экономических специальностей – 139
- Методические указания к лабораторным работам и варианты задания по вычислительной технике и программированию на микро – ЭВМ «Искра – 1030» для всех специальностей очной формы обучения – 20
- Методические указания к лабораторным работам на микро-ЭВМ «Искра-1256» для студентов всех специальностей – 21
- Методические указания по курсу «Математические методы в экономике» – 107
- Методические указания по организации и проведению производственной ситуации по дисциплине «Рынок ценных бумаг» – 108
- Методические указания по организации и проведению производственных ситуаций по дисциплине «Фондовая биржа» – 109
- Методические указания по проведению текущего контроля знаний и выполнению курсовых работ по дисциплинам специальности 0702 «Экономика и менеджмент (в социальной сфере и отраслях)» – 166
- Методические указания: Темы курсовых работ, вопросы для подготовки к зачетам и экзаменам для студентов 5-го курса заочного отделения по специальности 0714 «Международные экономические отношения» – 110 (*ред.*)
- Методы и критерии оценки эффективности перевозочной деятельности автотранспортных предприятий – 283
- Методы нелинейной оптимизации – 53
- Методы оптимизации регионального планирования авиационных работ в сельском хозяйстве – 13
- Методы оптимизации регионального планирования авиационных работ в сельском хозяйстве – 14
- Методы оптимизации – 219

- Методы предварительной обработки информации для моделирования производственных систем – 22 (ред.)
- Механизм разработки сценариев по интенсификации роста экономики региона – 140
- Модели определения потребности транспортных средств в дорожно-строительном комплексе – 111, 167
- Модели определения потребности транспортных средств для обслуживания сельскохозяйственных работ – 54
- Модели оптимизации технологии заготовок и реализации зерна – 77
- Модели оптимизационных задач – 55
- Модели организации агрофирмы – 168
- Модели повышения эффективности переработки продукции (на примере переработки зерна) – 47
- Модели транспортировки задач в системе «поле – перерабатывающее предприятие» – 43
- Моделирование агросистем – 201
- Моделирование деятельности рисоводческих хозяйств при ограниченном использовании водных ресурсов – 94
- Моделирование занятости в зависимости от политики местного содержания – 350
- Моделирование конкурентоспособности продукции фирмы – 318
- Моделирование организационно-финансового механизма улучшения жилищных условий населения – 236
- Моделирование повышения эффективности производства риса – 78
- Моделирование развития внешнеторговой деятельности региона с экспортной ориентацией – 220
- Моделирование развития рисоводства с ориентацией на внешний рынок – 169
- Моделирование систем авиатранспортного обслуживания агропромышленного комплекса – 23
- Моделирование системы агробизнеса – 95

- Моделирование территориального ценового равновесия при транспортировке зерна – 366
- Моделирование физико-математических систем при контакте гибкой и жесткой поверхности – 56
- Моделирования прогнозирования спроса и предложения денег – 170
- Модель – это представление объектной системы – 57
- Модель железнодорожного транспорта как полной системы в условиях рыночных отношений – 112
- Модель распределения доходов и сигнальные параметры в социальной сфере – 171
- Модель учета затрат железнодорожных перевозок для расчета себестоимости – 113
- Модельная оценка развития социально-экономической системы региона – 141 (*ред.*)
- Модельная оценка транспортных потоков зерна и зернопродуктов – 142, 172
- Модельная технология повышения эффективности рисоводства – 114 (*ред.*)
- Модельный инструментарий управления агрофирмой – 221
- Модульный подход к организации процесса обучения в учебных заведениях – 58
- Молодежь и ее роль в диверсификации гуманитарно-технической науки – 306 (*ред.*)
- Молодежь и наука: Взгляд в будущее – 262 (*ред.*), 263 (*ред.*)
- Научные основы технологического и транспортного потока зерна – 173
- Некоторые аспекты применения информационных технологий в системе хлебопродуктов – 59
- Непрерывное образование: проблемы и перспективы» – 264
- Новая технология контроля результатов обучения в ВУЗах – 60
- О задаче маневрирования техническими и трудовыми ресурсами сельскохозяйственной авиации – 7

- О задаче синтеза оптимальной сети авиалиний – 1
- О концепции моделирования экономического проведения производственного объединения в условиях рынка – 96
- О логистике товародвижения – 307
- О маркетинге рынка зерна – 61, 79
- О моделировании оптимальной налоговой ставки – 222
- О моделировании распределения парка воздушных судов народнохозяйственного применения – 4
- О моделях конкурентоспособного территориального ценового равновесия – 367
- О некоторых вопросах оптимизации двухуровневой системы цен – 97
- О некоторых вопросах оптимизации задач агропромышленного комплекса – 32
- О повышении объективности оценки знаний студентов – 62
- О системах подхода к развитию транспорта в зернопродуктовом комплексе в условиях рынка – 63
- О системном исследовании деятельности агрофирмы – 284
- О системном исследовании социально-экономического развития Казахстана – 265
- О системном подходе к решению проблемы прогнозирования социально-экономического развития Республики Казахстан – 237
- О системном подходе к формированию строительных работ в дорожно-строительном комплексе – 115
- О технологии решения оптимизационных задач в диалоговом режиме – 64
- Об одной динамической задаче распределительного типа – 24
- Об одной задаче стохастического программирования – 40
- Об одной модели планирования маневра воздушными судами – 5
- Об одной модели территориального ценового равновесия при транспортировке зерна – 80
- Об одном исследовании оптимизации транспортировки пшеницы – 41, 44

- Об оптимизации конкурентоспособности продукции фирмы – 319
Об оптимизации учебного процесса – 37
Об особенностях информационного обеспечения инновационной экономики – 266, 308
Об устойчивости энергетики региона – 389
Образование – ключевой фактор подъема экономики страны – 351
Образование – основа инновационного развития страны – 352
Общая методология описания бизнес процессов – 267
Оптимальное использование сельскохозяйственной авиации: математическое моделирование – 6
Оптимизация закрепления зерновых хозяйств за хлебоприемными предприятиями – 33
Оптимизация маневрирования парком воздушных судов в диалогом режиме – 15
Оптимизация маневрирования парком воздушных судов на авиационно-химических работах – 8
Оптимизация развития внешнеторговой деятельности – 174
Оптимизация рынка акций в Казахстане – 285
Оптимизация системы машиноиспользования в сельскохозяйственном производстве – 353
Оптимизация состояния конъюнктуры и платежного баланса – 25, 223
Оптимизация структуры парка сельскохозяйственных машин в агропромышленном комплексе – 320
Оптимизация структуры технических средств, используемых для выполнения химических работ АПК – 9
Оптимизация технического перевооружения и обеспечения топливно-энергетическими ресурсами сельскохозяйственного производства – 81
Оптимизация транспортировки зернового сырья и комбикормов в зернопродуктовом комплексе – 48
Оптимизация учебных процессов и технологии обучения – 175 (*ред.*).

- Организация информационной модели в автоматизированной системе поддержки принятия решения – 143
- Организация маркетингового контроля – 65
- Основные аспекты производства экологически чистой продукции – 66
- Основные направления повышения устойчивости энергетики региона принципы – 390
- Основные положения экологической безопасности пищевых продуктов в условиях рынка – 98
- Основы линейного программирования – 224
- Основы маркетинга – 82
- Особенности информационного обеспечения инновационной экономики – 286
- Особенности математического моделирования функционирования и развития сельскохозяйственной авиации – 10
- Особенности организации маркетинга в аграрном секторе – 83
- Особенности оценочно-индикативной модели развития социально-экономической системы региона – 176
- Особенности преподавания экономических дисциплин в условиях реформирования государства – 67
- Особенности развития инновационной экономики в Казахстане – 309, 354
- Особенности функционирования косвенных налогов в развитых странах и экономико-методический аспект в РК – 144
- Оценка инвестиционной и инновационной деятельности фармацевтического предприятия – 177
- Оценка производственной деятельности совместного фармацевтического предприятия на современном этапе – 238
- Ошибки при оценке инвестиционных проектов и способы их предупреждения – 321
- Памятка для преподавателя по составлению учебно-методического комплекса по учебным дисциплинам – 116
- Параметры обратных связей в динамической межотраслевой модели – 145

- Перспективы строительства магистральных нефтепродуктов в Казахстане – 239
- Платные дороги – как основа развития дорожного хозяйства – 146
- Повышать уровень учебно-воспитательной работы – 268
- Повышение эффективности зерноперерабатывающих предприятий в агропромышленных корпорациях – 202
- Повышение эффективности применения информационных технологий управления предприятиями – 240
- Повышения эффективности производства риса – 253
- Принципы построения и возможности программной реализации диалоговой технологии оптимизационных расчетов – 26
- Принципы формирования стратегии развития энергетики в регионе – 412
- Приоритетные направления социально-экономического развития Республики Казахстан – 203 (*ред.*)
- Проблемы и перспективы индустриально-инновационного развития – 287
- Проблемы практического применения экономико-математических методов – 178
- Проблемы проведения ремонтных работ на городских транспортных сооружениях – 147
- Проблемы транспортировки каспийской нефти на мировой рынок – 204
- Проблемы формирования и развития рынка зерна – 205
- Проблемы формирования рыночных отношений в Республике Казахстан – 148 (*ред.*)
- Прогнозирование грузопотоков по сети РГП «Казахстан Темир Жолы» – 149
- Прогнозирование денежного спроса с помощью финансового программирования – 206
- Прогнозирование объемов работы автотранспортных предприятий – 179
- Прогнозирование спроса на денежные агрегаты – 180

- Прогнозирование транспортных перевозок на основе модели межотраслевого баланса – 181
- Прогнозирование урожайности сельскохозяйственных культур в условиях орошаемого земледелия – 99
- Прогнозирование урожайности сельскохозяйственных культур на орошаемых землях – 150
- Программа индустриализации – главный ориентир модернизации экономики – 391, 392
- Программа производственной практики для студентов специальности 0702 – «Экономика и менеджмент» – 182
- Программа учебно-производственной практики для студентов специальности 0702 «Экономика и менеджмент в социальной сфере и отраслях» – 183
- Программирование вычислительных методов на микро-ЭВМ – 27
- Программирование на алгоритмическом языке БЕЙСИК – 28
- Производство риса в Казахстане – 184
- Прямые иностранные инвестиции, развитие технологий и конкурентоспособность – 355
- Рабочая программа дисциплины «Бизнес-план» по специальности 0702 – «Экономика и менеджмент (в социальной сфере и отраслях)» – 185
- Развитие рыночной экономики – важнейшее условие социально-экономического прогресса Республики Казахстан – 241 (*ред.*)
- Разработаны модели зерноперевозок – 225
- Разработка АРМ руководителя сельскохозяйственного предприятия для районов с засушливым климатом – 29
- Разработка специализированных диалоговых комплексов оптимизационных расчетов на базе типовых программных средств – 34
- Разработка экономико-математической модели регионального ценового равновесия – 186, 207
- Распределение водно-земельных ресурсов в условиях орошаемого земледелия – 117

- Расчет полных затрат и оценка устойчивости структуры объемов продаж – 151
- Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики страны – 269
- Реформы в системе образования – ключевой фактор подъема экономики Республики Казахстан – 242, 270, 271
- Решения одной стохастической задачи – 49
- Риск как фактор устойчивости и развития энергетики – 393
- Роль науки в развитии инновационной экономики Казахстана – 243
- Рыночная экономика аграрного сектора – 187
- Сигнально-индикационные параметры в оценке развития социально-экономической системы региона – 188
- Синтез комплексов моделей оценки взаимодействия и прогнозирования роста производства и численности населения региона – 118, 152
- Системная технология организации маркетинга – 84
- Системный анализ основных показателей функционирования автотранспортных предприятий – 208, 226
- Системный анализ социально-экономического развития республики – 209, 356
- Системный подход в выявлении роли и места транспорта в зернопродуктовом комплексе в условиях рынка – 85, 86
- Системы сбалансированных показателей результативности как инструмент реализации тактических целей – 394
- Совершенствование кредитных отношений в сельскохозяйственном секторе – 310
- Совместные предприятия в системе международного бизнеса – 244
- Современные технологии в системе образования – 189
- Сообщение об информационных технологиях – 227
- Состояние и перспективы мукомольного рынка – 245
- Социальная основа стратегии государства и модельное решение проблемы прогноза развития экономики региона – 153

- Социально-целевая информационная база и ее структура в модели развития экономики региона – 190
- Стохастическая модель распределения капиталовложений в системе «поле – заготовка – переработка – рынок» – 100
- Стратегический подход к развитию энергетики региона – 395
- Стратегия развития энергетики энергодефицитного региона: подходы, принципы – 413
- Теоретические основы функционирования и развития сельскохозяйственных предприятий в условиях рыночных отношений – 246
- Теория реальных опционов для обоснования управленческих решений – 322
- Территориальное ценовое равновесия благосостояния и квадратичное программирование – 45
- Тестовый контроль знаний студентов – 191
- Технологические основы моделирования процесса и оптимизации режимов сушки зерна – 68
- Технология решения прикладных задач оптимального управления в диалогом режиме – 35
- Транспортная составляющая – макроэкономический показатель эффективности функционирования транспортной системы (тезисы) – 272
- Трансформационные процессы в экономике и политике – основа формирования гражданского общества Казахстана – 210 (*ред.*)
- Управление природными и лесными ресурсами – 323
- Устойчивое инновационное развитие экономики: модели и инструменты анализа – 338
- Устойчивость энергетики региона, ее критерии – 368
- Учебно-методический комплекс по дисциплине «Маркетинг» – 119
- Учебно-методический комплекс по дисциплине «Маркетинг» – 87
- Учебно-методический комплекс по дисциплине «Микроэкономика» – 154
- Учебно-методический комплекс по дисциплине «Микроэкономика» – 88

Учебно-методический комплекс по дисциплине «Проектный анализ» – 89

Учебно-методический комплекс по дисциплине «Теория систем» – 155

Финансирование и инвестирование совместных предприятий – 228

Формирования рынка транспортных услуг – 90

Цели и критерии управления экономикой Казахстана – 192

Человеческий капитал – как главный фактор развития инновационной экономики – 414

Человеческий капитал – основа сильной экономики – 415

Экологические и социально-экономические аспекты развития пищевой промышленности – 211

Экологические проблемы в дорожно-строительном комплексе – 193

Эконометрические модели монетарного сектора – 194

Эконометрическое моделирование – 247

Эконометрия – 91

Экономика и здравый смысл – 248

Экономика и оптимизация – 249, 273, 339

Экономико-математическая модель анализа надежности систем управления производством – 156

Экономико-математическая модель оптимизации структуры перерабатывающих предприятий в рамках рисоводческого хозяйства – 120

Экономико-математическая модель распределения капиталовложений в производственном комплексе «поле – перерабатывающее предприятие» – 46

Экономико-математические методы и модели – 250, 288

Экономико-математические модели оптимизации работ дорожно-строительных предприятий – 121

Экономико-математические модели регионального ценового равновесия при транспортировке зерна и зернопродуктов – 69, 92

- Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе – 50
- Экономико-математические модели транспортных систем в зернопродуктовом комплексе – 51
- Экономико-математическое моделирование функционирования транспорта, обслуживающего зернопродуктовый комплекс «поле – заготовка – переработка – рынок» – 70
- Экономико-экологические механизмы использования орошаемых земель – 122
- Экономическая мотивация рационального природопользования сельхозформирований – 123
- Экономическая сущность развития предпринимательства – 340
- Экономические риски и выявление эффективных инвестиционных проектов в сельскохозяйственном производстве – 212
- Экспорт и импорт риса в Казахстане – 195
- Элементы технологии оптимизационных расчетов для комплекса задач АПК – 38
- Эффективное управление риском в финансовом обеспечении малого предприятия – 157
- Эффективности оценки кредитных рисков банков в РК – 324

- Demand determination models of transport means for agricultural works servicing – 369
- Economic Development and Environmental Attitudes in Kazakhstan: An Empirical Examination – 370
- Efficiency of the Way of Improvement the Structure of the Exchange of Forest Goods of Kazakhstan – 396
- Krise karsi hareket: Kazakistan’ın tekrubesi – 325
- Management investment projects as a mechanism for effective implementation of the innovation strategy of Kazakhstan – 357
- Public Perceptions of Local Content Policy in Kazakhstan – 371

- Reforms in the system of education key factor of economy lifting of Kazakhstan – 358
- Risk as a Factor of Stability and Development Energy – 397
- Strategic and tactical goals of management with finance resources – 398
- The Analysis and the Technique of the Assessment of the Demand for Technical Service in Agricultural Production – 399
- The attractiveness of the achievements of Malaysia's innovation policy for the strategic development of Kazakhstan – 372

БІРЛЕСІП ЖАЗГАН АВТОРЛАР КӨРСЕТКІШІ

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ СОАВТОРОВ

NAME INDEX OF CO-AUTHORS

- Абаева Қ.Т. – 298, 323, 326, 327, 330, 331, 332, 335
Абильмажинова Б. – 28.
Азamatова А.Б. – 204
Айтжанова Д.А. – 66, 67, 98, 108, 109
Альмуханова З.А. – 183
Ахметов К.А. – 201, 232
Ахметова Д.К. – 54, 60, 61, 62, 63, 77, 79, 84, 87, 90, 119
- Бапова Р.Ж. – 239
Бекбулатова Р.К. – 234, 235, 246
Бенке И.Ю. – 155
Бирюкова Ф.Г. – 20
Биярова А.О. – 222
Борангалиева Н.К. – 289
Булабаев Ж.Т. – 136
Буркитбаев К.Т. – 284, 310
Бутин С.А. – 202, 205, 211
- Данабаева А. – 341
Демесинова А.А. – 368, 390, 393, 395, 413
Джунисбеков А.С. – 285
Длімбетов Б.К – 192
Донец Г.А. – 1
- Есалиев А. – 57
Ескараев О.К. – 183, 225, 248
Жалбырова Ж.Т. – 93, 99, 101, 117, 122, 128, 169, 196
- Жанузаков Е. – 41, 44
Жекенов Н.Ж. – 239
Жилдикбаева А.Н. – 303, 305, 320, 353
Жүйриков К.К. – 174, 198, 384
- Игембаева С.К. – 277, 298, 323
Изтаев А. – 41, 43, 44
Изтаев А.И. – 30, 31, 33, 46, 173
- Казиева А.Н. – 245, 321, 322
Каймов Б.К. – 82
Кальнмач Т.А. – 12
Калюжнова Е. – 350
Каныбекова А.О. – 316, 318, 340
Кенжегузин М.Б. – 84
Ким Е.И. – 17, 20, 21
Клышибаева З.А. – 164, 177, 218, 228, 238, 244
Койшибаев К.Б. – 27
Куашбаев С. – 158
Курмашева Д.К. – 65

- Күшкүмбаева А. – 345
Кыдырбаев М. – 222
- Қабешова Ж.О. – 290
Құрманәлиев К.А. – 373
Құрмашева С. – 297
Қыдырбаев М.И. – 333, 334
- Лесбеков Г. – 144
Лукьяненко И. – 29
- Макулова А.Т. – 28, 29, 32, 37, 43, 48, 71, 119, 129, 138, 135, 143, 150, 160, 165, 187, 201, 234, 288, 298, 304, 300, 301, 308
Макұлова А.Т. – 232, 234, 250, 270, 279, 280
Мамыров Н.К. – 41, 44, 46, 47
Марқашбаева Р.Р. – 60
Мейрамбекова Л.Б. – 112, 113, 149
Мурзагалиева Г.К. – 207
Мурzin А.З. – 197
Мусанова А.К.). – 236
Мырзахасимов Б.М. – 18
- Накесбекова Б. – 55
Налеев О.Н. – 48, 68
Нигаард Е. – 350
Нигай Б.Н. – 160, 183, 187, 225
Нұрсейт А.Ш. – 376
- Одинаев Х.А. – 393
Омаров Т.Е. – 205, 350
- Орынбеков А.О. – 118, 137, 140, 145, 151, 152, 153, 171, 176, 188, 190
Оспанова Ж.Б. – 104
- Параманова Н.И. – 20
- Рахметова Р.У. – 78, 80, 81, 94, 95, 100, 120, 169, 184, 195
Ревенко В.Л. – 69, 70, 92
Романенко Е.В. – 69, 70, 92
- Садибекова Г.К. – 96, 97, 98
Саменов Ш. – 19
Самознаев А.А. – 12
Сапарбаева И.А. – 355
Саримешели М. – 45
Сарсекбаев С.М. – 88, 89
Сарсенбиева Н.Ф. – 59, 71, 75, 76, 83, 143, 168
Саякова Ж.М. – 170, 180, 194, 206
Сейпилова Б. – 105, 123
Смагулова Ш.А. – 324
Сохатская Н.П. – 183
Сулейменов Б. – 267
Султанбаева Ж.У. – 379, 383, 394
Суранкулов И.Ш. – 111, 115, 121, 146, 147, 167, 193
- Тәлімбек Т. – 349
Тимченко А.Н. – 15, 16, 34
Толепбергенова Г. – 377
Торговец А.К. – 18

- Туkenова Ж. – 346
Тусупова Л.А. – 87
Утеулиева Н. – 72
- Хабибулин С.Ш. – 307
Харченко В.А. – 7
- Чан Н.Н. – 156
Чивазова А.З. – 157
- Шалбаев К.К. – 56, 68
Шарипова Г. – 88, 89
- Ысқақов А. – 347
- Юн Г.Н. – 1, 6, 7, 8, 9, 11, 34
Ястремский А.И. – 40
- * * *
- Chalgynbayeva G. – 396
Demesinova A. – 397
Kalaganov B.K. – 398
Kalyuzhnova(Y. – 371
Makulova A.T. – 358, 398
Nygaard C – 370, 371,
Omarov Y. – 371, 370
Sultanbayeva ZH. – 398
Zhildikbaeva A.N. – 369, 399

МАЗМУНЫ

Оқырмандарға.....	7
Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстан Республикасы Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, экономика ғылымдарының докторы, профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың ғылыми және еңбек жолы қызметінің негізгі кезеңдері.....	10
Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстан Республикасы Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, экономика ғылымдарының докторы, профессор Ә.Ж. Сапарбаевтың ғылыми, ғылыми-ұйымдастыруышылық және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі.....	43
Қазақстан ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі Ә.Ж. Сапарбаевтың өмірі мен еңбектері туралы әдебиеттер	104
Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.....	106
Ә.Ж. Сапарбаевтың редакциясымен шыққан ғылыми еңбектер.....	156
Халықаралық және республикалық конференцияларға, симпозиумдарға және мәжілістерге қатысуы. баяндамалар.....	159
Академик Ә.Ж. Сапарбаевтың ғылыми кеңесімен және ғылыми жетекшілігімен орындалған докторлық, кандидаттық және магистерлік диссертациялар.....	170
Еңбектерінің әліпбилік көрсеткіші.....	180
Бірлесіп жазған авторлар көрсеткіші.....	200
	203

СОДЕРЖАНИЕ

К читателям.....	8
Основные даты научной и трудовой деятельности Заслуженного деятеля Казахстана, академика Национальной академии естественных наук Республики Казахстан, доктора экономических наук, профессора А.Д. Сапарбаева.....	22
Краткий очерк научной, научно-организационной и общественной деятельности Заслуженного деятеля Казахстана, академика Национальной академии естественных наук Республики Казахстан, доктора экономических наук, профессора А.Д. Сапарбаева.....	64
Литература о жизни и деятельности академика Казахстанской национальной академии естественных наук А.Д. Сапарбаева.....	104
Хронологический указатель трудов.....	106
Научные труды, изданные под редакцией А.Д. Сапарбаева	156
Участие в международных и республиканских конференциях, симпозиумах и совещаниях. Доклады.....	159
Докторские, кандидатские и магистерские диссертации, выполненные при научной консультации и под научным руководством академика А.Д. Сапарбаева.....	170
Алфавитный указатель трудов.....	180
Именной указатель соавторов.....	200

CONTENT

To the readers.....	9
The basic dates of scientific and professional activity of the Honored worker of Kazakhstan, academician of the Kazakhstan national academy of natural science, doctor of economics, professor A.D. Saparbayev.....	33
Brief essay of scientific, scientific-organizational and public activities of the Honored worker of Kazakhstan, academician of the National academy of natural sciences of the Republic of Kazakhstan, doctor of economics, professor A.D. Saparbayev.....	85
Literature on the life and activities of A.D. Saparbayev, academician of the Kazakhstan national academy of natural science	104
Chronological index of works.....	106
Scientific works edited by A.D. Saparbayev.....	156
Participations in the international and republican conferences, simposia and meetings. Reports and speeches.....	159
Doctoral, candidate and master's theses made under scientific consultation and supervision of academician A.D. Saparbayev	170
Alphabetical index of works.....	180
Name index of co-authors.....	200

Сапарбаев Әбдіжапар Жұманұлы
Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

Верстка
Жадыранова Г.Д.

Басылуға 25.11.14 қол қойылды
Тиражы 100 дана

«Ғылым ордасы» РМК баспаханасында басылды
Алматы қ-сы, Шевченко к-си, 28